Julies Dagbok

Forord til den elektroniske utgaven

Dette verk av **Peter Nansen** (1861-1918) er digitaliseret i marts 2009 av Nasjonalbiblioteket i Oslo og tilpasset for Projekt Runeberg i juli 2014 av Ralph E.

JULIES DAGBOG.Peter Nansen:

Unge Mennesker, Skitser og Studier.

Kammerater, dramatisk Situation.

Korte Veje, Scener og Smaahistorier. (Heri En

Bryllupsaften, Lystspil i i Akt.) Et Hjem, Fortælling.

Fra Rusaaret, Breve til og fra stud. jur. Emil Holm.PETER NANSEN

JULIES DAGBOG

KJØBENHAVN

P. G. PHILIPSENS FORLAG

Trykt hos J. Jørgensen & Go. (M. A. Hannover;

i893En autoriseret tysk Udgave af Julies Dagbog er under Forberedelse.JULIES DAGBOG.

Denne Bog har jeg faaet til Jul af Moder.

Jeg vil her nedskrive oprigtigt og sandfærdigt alle mine Oplevelser og Tanker. Jeg vil ikke smigre for mig selv, men tage med baade det gode og det onde. Paa den Maade vil min Dagbog kunne blive mig som et lærerigt Spejl. Men naar Bogen er sluttet — vil den da berette om et lykkeligt eller sørgeligt Liv, vil den være en Roman med

Julies Dagbog. 1spændende Hændelser eller vil den være — ak! — slet ingenting? Herom spørger jeg med nysgærrig Uro mig selv, idet jeg skrider til mit Værk.

. Saa anbefaler jeg da mig og min Bog til en naadig Skæbne og alle gode Magter.

Kjøbenhavn, Forhaabningsholms Allé, den 27de December 1891.

Julie Mathilde Magens,

født d. 23. April 1872,

Datter af Blomstermaler, Professor Holger Magens.Nytaarsnat Kl. 12Va-

Hvor højtidelig en Tanke, at det gamle Aar nu er endt og et nyt rinder frem i Vinternattens Mulm og Mørke. Et Aar er atter svundet — hvad har det bragt mig? Et nyt begynder — hvad vil det bringe? Det første kan jeg besvare. Det gamle Aar har intet bragt. Naar jeg tænker tilbage paa det, ligger det for mig som en lang lige Landevej, uden Farver, uden Brydninger, uden Afveksling. En Række af stille Dagsmarcher, altid lige lange, altid i samme Retning og i samme tungsindige Omgivelser. Om Formiddagen følgende Billede: min søde lille Mo'r og jeg spadserer ned ad Gl. Kongevej, ind til Byen for at besørge Ærinder. Vi gaar hurtigt og glider gennem de mange Mennesker, ligesom4

vi ikke hørte til iblandt dem. Vi kender kun faa, og færre kender os. Alligevel kender vist alle os. Vi hører til Rutens faste Figurer. »Enken med sin Datter« kaldte engang en Herre os, idet vi gik forbi. Baade Moder og jeg kom til at smile ad Bemærkningen; den var virkelig rammende. Moder lille og spinkel, altid sortklædt; jeg høj og tynd — vistnok lidt ranglet, — desværre ikke særlig velklædt, dog, med faa Midler, net. Vi standser ikke paa vor Vej, vi gaar ufortrødent, som om det var en Forretning for os at gaa, og vi ser hverken til Højre eller til Venstre. Det sidste er forresten ikke fuldkommen sandfærdigt. D. v. s. Mo'r ser ret frem, men jeg kigger med Øjenkrogene til begge Sider.

... Vi kommer hjem, og Middagen oprinder. Familien samles. Hvor der er koldt i vor Spisestue — til Trods for de Rosenguirlander og Sydfrugter, hvormed Fader har dekoreret Væggene. Først sætter Moder, Frantz (en lang opløben 16 Aars Dreng) og jeg os tilbords. Saa træder Fader ind fra sit Atelier. Han er meget høj og mager, er altid i graat Tøj med langskødet Frakke, han fryser altid og fejler altid et eller andet. Jeg tror,s

det er ham, der bringer Kulde med sig ind i Stuen. Fader ser skarpt paa os gennem sine Guldbriller, nikker og sætter sig uden at sige et Ord. Og vi spiser vor Mad som om det var en tung Pligt, vi opfyldte. Vi spiser det mindst mulige for at blive færdige i en Fart. Derfor er vi alle saa tynde ligesom Planter, der vokser i Skygge. Det Billede faldt mig ind en Dag, vi rejste os fra Bordet. Som vi stod dér, tre lange og en lille, kom jeg pludselig til at huske paa en Kala, vi en Gang havde. Vi troede, den var gaaet ud, og havde stillet den til Side i et mørkt Gaard-værelse. Saa en Formiddag kom jeg derind og saa, at den var skudt op igen med fire spinkle hvidlig-grønne Stilke, der paa Toppen bar smaabitte gennemsigtige Blade.--Konversationen ved Middagsbordet kan just ikke kaldes animeret. Den indledes med, at Moder spørger Fader: »Hvordan har Du det idag, Holger? Har det været slemt med Hovedet?« Herpaa er Svaret: »Om det ikke var andet end Hovedet. Men de forbandede Rygsmerter piner Livet af mig.« Næste Dag begynder Moder med Ryggen, og det slaar da ikke Fejl, at nu er det Hovedet, som er det mest pinagtige.6

Resten af Middags-Underholdningen adresseres til den arme Mosjø Frantz, som har et righoldigt Synderegister. Frantz, der er i næstøverste Latinklasse, mistænkes stadig for Dovenskab og letsindigt Levned, saasom overdreven Nydelse af Tobak, Smug-Toddyer osv. Ogsaa vækker han min æstetiske Papas Ærgrelse ved et leddeløst labansagtigt Væsen, en smagløs Behandling af Kniv og Gaffel, Rokken paa Stolen, usoignerede Negle m. m. Saaledes krydres vor Mad paa den lifligste Maade.

Aftenen er Døgnets Oase — naar Frantz er gaaet til sine Lektier eller sin Smugtoddy • og Fader Kl. 10 har sagt Godnat. Da sidder Mo'r og jeg og taler fortroligt sammen. Vi aabner for Kakkelovnen, saa Ilden lyser ud gennem Risten, sætter rød Skærm over Lampen og gør os det mageligt i Sofaen. Hvad vi taler om? Om Alt og Intet, det højeste og det laveste; om hvad der har staaet i Bladene, om Bøger, vi har læst, om Livets store Problemer, om Familiebegivenheder baade nu og i gamle Dage, men mest taler vi om Kærlighed. At høre Mo'r tale om Kærlighed er saa smukt og rørende, at jeg altid ender med at græde. Stakkels lille Mo'r, som har7

et saa stort og varmt Hjærte og som er skabt til nænsom Behandling af Livet. Sikkert maa hun en Gang i sine unge Dage have oplevet en Roman. Det kan ikke være Minder fra hendes Ægteskab, der fylder hendes Sind med saamegen Poesi. Thi Fader tog hun først, da hun var 27 Aar og hendes Forældre var døde — uden at efterlade sig noget. Allerdejligst er det dog, naar Moder fortæller om sit Hjem, hvor det gik saa fornemt og lystigt til, med musikalske Soiréer, Baller og Kanefarter. Ak! Bedstefa'r, Bedstefa'r, hvor kunde Du ogsaa sætte alle dine Penge overstyr, saa der slet ingen Fornøjelser blev tilovers til din arme Datterdatter! Og Du skønne, Du vidunderlig dejlige Bedstemo'r, Du, om hvem Sagnet beretter saare smukke, men ikke ganske artige Æventyr — hvorfor har jeg dog ikke kendt Dig, Du brillante Kvindemenneske, der paa din Bryllupsdag lod Bedstefader bortføre Dig midt under Middagen og kørte med ham i Firspands Kane ud paa Landet til den festligt beredte Kro, hvor I to saa fortsatte Gildet, I to alene.

Om I fra Eders sikkert straalende og glade Himmel følger Eders Slægts jordiske

ji*8

Færd, vil I have følt Sorg og Medynk over den Nytaarsaften, Moder og jeg har fejret. Nej, i vort Hus er ikke, som Skik var i Eders, det gamle Aar blevet hædret med rungende Skaaler om et bugnende Festbord, og ikke er det nye Aar hilst velkommen med Champagneproppers Salut.

Ganske alene har vi siddet, Moder og je§") °g' ventet paa det nye Aar. Hver i sin Krog af Sofaen sad vi og krøb sammen, sad i to lange Timer, uden at have Humør til at begynde vor sædvanlige Passiar. Men da Taffelurets gamle slidte Klokkeværk med spinkle besværlige Toner begyndte sin Mid-natskimen, rettede vi os op og lyttede, og en Angst paakom mig. Dumt var det, men jeg syntes, at nu slog Afgørelsens Stund for mig. Hvert af Urets Klokkeslag klang i mine Øren som et »Nu din Tid! Nu din Ticl!« — indtil Værket endte med en klirrende Raslen, der lød som Kanebjælder.

Saa tog Mo'r mig i sine Arme, bøjede mit Hoved ned til sit og sagde, mens hun kyssede mig: »Du, min lange, kære, grimme Unge, Vorherre gøre det nye Aar lyst og1

9

lykkeligt for Dig.« Og da jeg svarede: »Tak for det gamle, lille Mo'r!« — klappede hun mig paa Kinden og sagde: »Du har desværre saa lidt at takke for.« Og lidt efter, med Taarer i Øjnene: »Min egen Unge, Du har det ikke godt herhjemme, jeg véd det. En anden Sag er det, naar man som jeg er færdig med Livet; men ungt Blod trænger til Sol og Lykke.« »Jeg har jo Dig, lille Mo'r,« hviskede jeg. Hun rejste sig, smilede og sagde saa pudsigt skælmsk, som hun undertiden kan være: »Er de unge Piger nuomstunder saa nøjsomme?« Saa sagde vi Godnat og gik hver til Sit.

Hvad hun mente, véd jeg. Hun mente Erik. Ja, Du kære Ven i det Fjærne, hvis faa og korte Breve har været de flygtige Stjærneskud i Aarets Mørke, Du skulde bare ane, hvilke farlige Planer der her lægges mod din Frihed. Monstro Du da nogensinde vendte hjem? Aa jo, det gjorde Du dog vist. Men om Du anede, hvor stygt, hvor ufint jeg egenlig spekulerer i Dig, da vilde Du med Rette foragte mig. Spørger jeg nemlig mig selv, om jeg elsker Dig, bliver Svaret: Nej. — Og alligevel, hvis Du i dette Øjeblik traadte ind ad Døren og spurgte, om jeg

10

vilde gifte mig med Dig, svarede jeg uden Tøven: Ja. —Thi Du er den eneste Redningsplanke, jeg øjner — den eneste, der kan føre mig bort fra det triste Vrag, som Hjemmet her er. Og jeg skriger det ud i denne Nytaarsnat: Hjælp, Hjælp! . . . Om Du hørte mit Nødraab og om Du kom til mig, jeg lover Dig, at jeg skulde blive Dig en god og trofast Hustru, altid holde af Dig og aldrig glemme, hvad jeg skyldte Dig. Jeg har lært at slaa af paa mine Fordringer til Livet. Nu er alt det, jeg beder om: Frihed. Ja, Moder, Du havde Ret, jeg har ikke haft det godt . . . Jeg tørster efter at drikke Sol og Varme, jeg er en stakkels bleg Kalastilk i et koldt Gaard-værelse.

— — — Jeg har nu læst igennem det, jeg har skrevet, og jeg skammer mig over mig selv. Her har jeg, Julie Magens, i Skolen Uglspil kaldet, siddet og ladet Blækket flyde som Taarer fra min Pen. Skam Dig, min gode Pige, tør dine Øjne og sæt et venligt Ansigt op til det nye Aar. Naturligvis har det noget godt med til Dig — naar bare Du selv rækker Haanden frem.- Maaske allerede nu til Morgen det bringer mig en Hilsen fra11

Erik. Men faar jeg imorgen — eller rettere

idag — en Nytaarshilsen fra Erik . . .

... da let paa Taa I Piger smaa, for da skal Dansen gaa og Julies Bryllup staa.

Det Vers er af mig selv.

iste Januar.

Altsaa har jeg Grund til at være i Perlehumør: der var Brev til mig fra Erik. Oven-ikøbet et langt Brev med forelsket Længsel efter »Plejesøster« Julie. Erik har omtrent brugt de Penge, hans Fader gav ham til at studere for i Wien; han har tillige smigrende Tilbud om et Slags Kompagniskab med en af de mest ansete yngre Arkitekter her. Hvis nu bare hans Fader vilde forstrække ham med den fornødne Kapital, vender han hjem allerede om faa

Uger, og »jeg har da« — skriver han — »noget meget vigtigt at tale med Dig om.«

Med andre Ord: om en Maaned er jeg forlovet med Arkitekt Erik Glerup, og til April holder vi Bryllup. Vi flytter ind i en 5 Værelsers Lejlighed, vi faar Møbler efter de Tegninger, Erik lavede sidste Jul, da vi for Spøg talte om, hvordan vi helst vilde have12

en Lejlighed udstyret; vi faar det i alle Retninger smukt og behageligt; vi fører et maadeholdent selskabeligt Liv, vi gaar en Gang imellem i Teatret paa gode Pladser, vi bliver agtede og ansete, vi skylder ikke Nogen noget, vi lægger tværtimod lidt op hvert Aar, og for hvert ti Tusind, vi lægger op, tillader vi os en ny Komfort. Vi ender som Velhavere og Etatsraad, R. af D., p. p.

Og naar saa Etatsraadinde Julie Glerup, Formand i Foreningen »Pattebørns Ernæring«, mæt af Dage og Menneskenes Agtelse ind-gaar til en salig Død, da vil hun med sit sidste Blik skue tilbage over et Liv, som er graat-graat, prosaisk-hæderligt, hæderligt-ked-sommeligt, som er netop det, hun altid har hadet og afskyet mest.

Men skønt hun i dette Øjeblik, endnu hverken prosaisk eller hæderlig eller Etatsraadinde, véd paa en Prik, hvordan Fremtiden vil blive, naar hun gifter sig med den gode, den hæderlige og den dygtige Erik, saa gør hun det alligevel, gør det, fordi hun er en fejg Person, der, trods al sin kætterske Menen og Villen, kryber i et Musehul for Folks Fordømmelse og kun i sine Tanker og Drømme13

vover sig væk fra den Muldklump, hvor hun finder en sikker Føde. Bevistes hendes Fejghed ikke tydeligt nok for 3 Aar siden, da hun forlod sine Forældres Hus med en heroisk Erklæring om, at nu holdt hun det ikke ud længer, og saa fem Timer efter vendte hjem som en uartig lille Pige til Faders Tugt og Moders Klage?

Naar jeg betænker, at denne latterlige Flugt er mit Livs »Stordaad«, da erkender jeg rødmende, at jeg ikke er skabt til noget mere epokegørende end Etatsraadinde; at jeg tværtimod paa mine bare Knæ bør takke Himlen, om jeg naaer saa vidt.

Altsaa: Hurra for Eriks Brev! Det er mit Jule-Evangelium. Det lover mig, at jeg inden Sankte Hans skal blive Frue og Genstand for Kusinernes Misundelse. Hurra! Det er altid noget.

— — I Nytaarsdags højtidelige Anledning har vi været til Gala-Familie-Middag hos Bedstemoder. Af Faders Moder at være, er Bedstemoder en mærkeligt elskelig Kone. I Grunden tror jeg, hun ærgrer sig lumsk over Fader, forsaavidt man tør bruge - et saa stærkt Ord om Bedstemoders Følelsesliv. Hun sidder ubevægelig, plantet mellem Puder, i sin stive14

Mahognitræs Sofa, hvorover salig Farfaders Billede i Oliemaleri — Faders Debutarbejde — hænger, en stram, mager, asketisk Prælatskikkelse i biskoppeligt Silkeornat og Ordens-baand om Halsen. Bedstemoder ligner en Voksfigur, ikke en Fiber sitrer i hendes store regelmæssige, af en pibet Kappestrimmel indrammede, hvide Ansigt, og i de sidste Par Aar har hun end ikke haft et Strikketøj mellem sine Hænder. Hun sidder som et Sindbilled paa den for al jordisk Bekymring og Uro lutrede Alderdom, og hun taler med en Stemme, der har akkurat samme højtideligt dybe Klang, enten den udtrykker Glæde eller Sorg, og saa langsomt, som om hun for hvert Ord maatte huske sig om for at finde det. Men i det udslukte Ansigt lyser to store rare, mørke Øjne med en underlig stærk Glød. De kan se saa fast og kærligt paa En, saa ransagende og mildt forstaaende, at man kunde faa Lyst til at kaste sig om Halsen paa hende og græde alle sine dumme Sorger ud ved hendes gamle rolige Hjærte.

Spisesedlen ved Bedstemoders Nytaars-middag er lige saa uforanderlig som hun selv: en rigtig Familie-Suppe, stærk, krydret og15

duftende, med mange Urter og Kødboller, kogt Rødspætte, en vældig saftig og rød Oksesteg samt hjemmebagt Æblekage. Dertil en Rødvin, som der ikke ødsles med, men som det ogsaa næsten er Synd at drikke, saa berusende dejligt lugter den — en Efterladenskab fra min for femten Aar siden afdøde højærværdige Bedstefader — og ved Desserten et Glas Madeira.

Egenlig morsomme er Bedstemoders Middage ikke. Og dog, hvor lunt, hvor hyggeligt er der ikke hos hende! Al Mislyd maa forstumme i hendes -stille Gammelkone-Stuer, selv Fader gør sig Umage for at være i behageligt

Humør. Og hvilken velsignet Appetit giver det ikke at se Bedstemoder med sine milde Øjne vaage over, at vi alle faar noget, der er rigtig godt og lækkert, og høre hendes gæstfri Opfordringer til at forsyne os. Jeg maa smile ved Tanken om, hvordan jeg propper mig ved disse Middage, hvor vi giver os god Tid, og hvor Retterne frembæres med festlig Værdighed af en gammel Pige med sirligt hvidt Smækkeforklæde. Jeg vil nu slet ikke tale om Frantz, for han hugger i sig med en ligefrem upassende Forslugenhed.16

Ved Desserten løfter Bedstemoder sit Glas og siger — hvert Aar de samme Ord: »Saa drikker vi paa et glædeligt Nytaar for os Alle, men mest for de Unge.« Da jeg idag klinkede med hende — jeg sad ved Siden af hende — saa hun længe paa mig med sine store Øjne og sagde saa: »Din Skaal!« »Tak, Bedstemo'r.« Hun saa længe paa mig og sagde omsider: »Har jeg maaske ikke Ret?« »I hvad, Bedstemo'r?« Hun rystede paa Hovedet: »Jeg siger ikke mere. Jeg spørger kun.« Jeg blev rød, men de Andre lo.

Mon Nogen har talt til hende om Erik? Eller hvad mente hun?

Bedstemoder er ikke rig; hun har akkurat saa meget, at hun kan leve nogenlunde sorgfrit med sine smaa Fornødenheder, men ved at spare til daglig faar hun Raad til at stikke snart et, snart et andet til os, et Par Kroner til Teaterbilletter eller et Guldstykke til at købe noget nyttigt for. Hendes Gaver overrækkes os altid paa en fordulgt, hemmelighedsfuld Maade, og hun kan ikke lide, at vi taler om, hvad vi har faaet af hende. Da jeg f. Eks. idag efter Middagen sad i Sofaen hos hende, mærkede jeg, at hun trak sagte i min17

Kjole. Jeg kiggede ned og saa, at hun havde puffet noget hvidt over til mig. Det var 2 Tokronestykker, omhyggelig indsvøbte i Papir, og paa Papiret stod der: »Til Dig og Frantz, at se det nye Teaterstykke for.«

Paa Onsdag — hvis vi kan faa Billeter — skal vi til Suleima. Jeg glæder mig forfærdeligt, Du kære, gode Bedstemoder.

2. Januar.

Stod tidligt op, var flittig indtil Frokost. »Flittig« vil sige, at jeg malede. Jeg maler nemlig ogsaa — paa Porcellæn; for Tiden arbejder jeg, under Faders Tilsyn, paa et Flora Danica-Stel til den unge Grevinde Bjørneklo. Efter Frokost øvede jeg mig en Times Tid, gik saa med Moder til Byen, saa ikke en eneste nævneværdig Person. Hjalp efter Middag Moder med at efterse Linned. Spillede om Aftenen lidt for Moder. Tidligt i Seng.

3. Januar (Søndag).

I Mathæus-Kirken med Moder. Frokost.

Spadserede. Middag. Syede. Ikke et Besøg

hele Dagen. Ikke et Brev. Ret en hyggelig Søndag.

Julies Dagbog. 2i8

4. og 5. Januar.

Jeg slaar de to Dage sammen. De har samme Tekst og Melodi. Tidligt op, flittig indtil Frokost. Øvede mig efter Frokost en Time osv (se forøvrigt Teksten til 2den Jan.) . . . Jeg noterer, for Afvekslings Skyld, at vi har faaet en ny Genbo: en ung, tilsyneladende velhavende Herre. Han beboer hele Fjerdesalen overfor os. Naar jeg om Formiddagen sidder i vort Karnapvindue og arbejder, har jeg den Oplivelse at se den unge Kavallér fuldende sit Toilette. Med en imponerende Ugenerthed udfører han sine Forskønnelses-Arbejder, saasom Barbering og Frisering, henne ved sit Sovekammervindue. Karmen er fyldt med Krukker, Flasker, Børster og Kamme, og i dette Laboratorium arbejder min Genbo mindst en Time — i en stilfuld Natskjorte og med et Ansigt, der er præget af den andægtigste Alvor. Jeg har prøvet paa at gøre ham skamfuld ved demonstrativt at rulle Gardinet ned for mit Vindue Men det anfægtede ham ikke det bitterste. Da jeg langsomt lod Gardinet dale, kiggede han forundret op mod Himlen, som for at se, oml9

Solen kuncle genere mig; derpaa arbejdede han uforstyrret videre paa sin Skilning. Egenlig kan jeg ganske godt lide ham. Der er en medfødt Storsnudethed over ham, som tiltaler mig, en Selvbevidsthed, som jeg misunder

ham. Han er vist, hvad jeg vilde kalde en vindende Flab. Jeg skal dog se at faa at vide, hvad og hvem han er.

Imorgen Aften Suleima. Hvor dejligt at lægge sig til Sengs med den Tanke, at man har noget godt i Vente til næste Dag. Suleima! Hvem der hed Suleima og var en smuk Araberhøvdings Brud! Laa med sin Elskede ved den rislende Kilde under slanke Palmetræer eller jog med ham over de høje Sletter, under en straalende Himmel, paa hans fyrige Hest. Godnat Suleima! Jeg vil drømme mig i dit Sted.

6. Januar.

Suleima blev en Skuffelse. Dog Musiken var dejlig — døsigt vuggende, vildt jublende, saa velsignet fri for moralske Skrupler.

Egenlig var der kun én Scene, som gjorde Indtryk paa mig. Suleima har lagt sig til20

Hvile i sin Faders Telt. Da bryder en fjendlig Araberstamme ind i Lejren, og dens Høvding river Suleima op fra hendes Leje og bortfører hende. Suleima har ligget og drømt; Bortførelsen maa tænkes som en Fortsættelse af Drømmen. Hun sér den prægtigt hvidklædte Scheik bøje sig ned over hende, hun møder hans beundrende Blik, og endnu næppe vaagen lader hun sig modstandsløs tage af ham, halvt lammet af Rædsel, halvt magt-stjaalen af den Tilbedelse, hun læser i sin Bortførers Blik, og af Situationens æventyrlige Voldsomhed. Navnlig den unge Scheik virkede betagende. Maaske var det slet ikke Meningen, at der skulde lægges denne Erotik eller Poesi over Pigerovet; Scheiken havde kun en lille Rolle i Stykket og forsvandt i de senere Akter, men ialfald for mig var hans Optræden Aftenens Glanspunkt.

Jeg har aldrig før set denne unge Skuespiller. Han har sikkert et stort Talent. Hans Navn har jeg en enkelt Gang læst i Bladene; jeg mindes dog ikke, at han blev fremhævet i Anmeldelserne af Suleima. Han hedder Alfred Mørch.7. Januar, Formiddag.

Jeg havde i Nat en underlig Drøm. Jeg var ude i en Ørken. Hvordan jeg var kommen dér, véd jeg ikke. Drømmen begynder med, at jeg stod midt paa den store Sandslette. Jeg maa have gaaet længe, for jeg var saa træt, at jeg næsten ikke kunde flytte Fødderne; de hang fast i Sandet, som om der var bundet tunge Blylodder ved dem. Ejheller ktmde jeg drage Vejret. En kvælende Varme fyldte min Mund, min Næse og mine Øren. Og dog brændte Solen ikke min Ørken. Der hvilede over den en ulden graa Himmel, og Himlen sænkede sig mer og mer ned mod mig. Det var som et Filttæppe, der skulde kvæle mig. Og Sandet var ikke hvidt, men gulligbrunt, og der steg op fra det en Dunst som af Svovl. Jeg følte med mig selv, at jeg om faa Øjeblikke vilde være død. Jeg klagede ikke. Jeg prøvede end ikke paa at raabe om Hjælp, men jeg græd stille. Saa gled min Bevidsthed bort, jeg drømte, at jeg faldt i Søvn. I min Drøms Drøm hørte jeg en sagte vuggende Musik — jeg husker, jeg tænkte: nu spiller de til min Begravelse —, men Musiken steg og steg,22

Trommer og Pauker faldt ind, jublende Fløjtetoner, jeg laa som i en Luft af brusende Musik, der vældede ind over mig, og jeg sagde til mig selv: Du maa skynde Dig at •vaagne, ellers kommer Du ikke med til Festen. Og jeg vaagnede — i min Drøm — og stod atter i Ørkenen, men Musiken spillede stadig, og jeg hørte en Stemme kalde: Suleima! — Jeg saa mig om, og se: ude i Horisonten skimtedes noget hvidt, en Prik kun, men nærmere og nærmere kom det med flyvende Hast. Da svarede jeg: »Min hvide Scheik, min Brudgom og Frelser!« Rundt om mig lysnede det, Himlen hævede sig og hvælvede sig klar og ren, jeg fornam den kølige Luft fra et nært Kildespring, og dér fløj han mig imøde, med flagrende hvid Burnus og ombrust af Musik, min hvide Scheik paa sin sorte Hingst.

. . . Saa vaagnede jeg. Ved min Seng stod Moder smilende og sagde: »Du dovne Pige, som sover til langt op paa Dagen. Forresten saa Du saa sød ud, mens Du sov, at jeg ikke nænnede at vække Dig. Jeg har staaet og sét paa Dig i vist over ti Minutter.«23

S. Januar.

Hele Dagen igaar var jeg i straalende Humør. Hvorfor egenlig? Der skete dog intet oplivende, Timerne gik efter den vante Recept, og Fader var ikke mindre Bedemand end sædvanlig. Alligevel dansede og sang det hele Dagen

inde i mig, Alt syntes mig let og lyst. Jeg forbavsede dem Alle med min Lystighed. Paa vor Spadseretur maatte Moder hvert Øjeblik minde mig om, at det ikke var passende at le højt paa Gaden, og Frantz aflagde jeg om Eftermiddagen et Besøg i hans Værelse, trakterede ham og mig selv med Cigaretter og lod ham traktere mig med et Glas Kognak. Drengen blev helt rørt over min Elskværdighed, det var morsomt at se, hvor han ligefrem var galant imod mig. Men da jeg gik, sagde han: »Hils ham fra mig.«

Han troede, det var Erik, der var Skyld i mit gode Humør. Nej, Grunden til min Glæde var saamæn langt fjærnere fra Virkeligheden. Det var Suleima-Drømmen, der endnu levede i mig. Hvor barnagtigt og taabeligt!Endnu taabeligere var det dog, at ogsaa Moders Ord, da jeg vaagnede, havde Part i min glade Stemning. »Hvor Du saa sød ud, da Du sov!« — de Ord lød hele Dagen i mine Øren og fyldte mig med kildrende Velbehag. Altsaa kan Du se sød ud! sagde jeg til mig selv. Altsaa er Du ikke altid den grimme Unge. Skade blot, hvis det alene er, naar jeg sover, at jeg har mine nette Øjeblikke. »Frk. Julie Magens havde igaar en belle nuiil« Det lyder ikke ilde, men desværre faar jo hverken jeg eller Andre Lejlighed til at beundre denne Viol, der kun udfolder sig om Natten.

Imidlertid, saa latterligt forfængelig havde den moderlige Hyldest gjort mig, at jeg igaar Aftes, istedetfor at skrive Dagbog, holdt Revue over mig selv foran Spejlet.

Mit Toiletspejl er ikke kongeligt. Et Halv-Alen højt Gyngespejl i Nøddetræs Ramme, der staar paa en Kommode. Jeg stillede Spejlet »paa halv«, saa det mest mulige af Personen kunde overskues, tændte de to Lys og anbragte Lampen paa Kommoden. I denne magiske Belysning lod jeg da Frk. Julie præsentere sig i allehaande flatterendeStillinger og foretage mimiske Øvelser. Jeg forsøger at være upartisk, idet jeg optegner Resultatet af mine Granskninger:

Julie er en høj, magér Pige uden nogen Slags Frodighed, men ganske velproportioneret. Hun er smal over Skuldre og Hofter, men til Gengæld ualmindelig tynd om Livet, saa at hun dog ikke mangler »Figur«, naar hun bare vilde holde sig lidt bedre, end hun sædvanligvis gør. Hendes Ansigt er temmelig umuligt, naar det er alvorligt. Det har nemlig en Næse, som ved sin barokke Konstruktion forstyrrer ethvert højtideligt Indtryk. Dertil kommer, at hendes Mund af Naturen er bestemt til at staa en Smule aaben. Naar nu Overlæben i værdig Alvor stræber ned mod Underlæben, antager hele Ansigtet et sørgelig faaret Udtryk. — Julies Ansigt forbedres derimod i høj Grad ved et Smil. Overlæben kommer da paa sin rette Plads, de pæne store, hvide Tænder viser sig, og selv Næsen virker ikke saa ilde ind i Ensemblet. Men først og fremmest er de brune Øjne skabte til at smile. De kniber sig sammen i en Mængde smilende Rynker og blinker gemytligt, næsten gamin-agtigt, inde fra deres Skjul. Naar Julie staar26

med et saadant smilende Ansigt, det krusede mørke Haar ned over Panden, og kysser paa Fingeren — hun har nemlig en smuk, smal og hvid Haand —, er hun ikke fri for at være sød og en lille bitte Smule — koket.

»Enkens Datter« koket, den gnavne Professor Magens' »grimme Unge« sød . . . nej, min gode Julie, enten lyver dit Spejl eller ogsaa er Du en bestukken Kritiker.

Alligevel, da Julie gik til Sengs, efter Spejl-Prøven igaar Aftes, var hun endnu i godt Humør, og som Eftervirkning deraf skrev hun idag et langt elskværdigt Brev til Erik.

Andet har hun ikke at optegne om Dagen idag.

9—il. Januar.

i 'i'.

'c.....Sand, Sand, intet uden Sand. —

tøre »Dagbog« om Dagenes altid-et-og-det-samme gider jeg ikke.

12. Januar.

Min Genbo begynder at interessere mig. Alt gaar tilsyneladende saa afmaalt, saa stille2 7

og korrekt ovre hos ham, dog fører han, denne næsten maskeagtige Kavallér, sikkert et bevæget, et æventyrligt Liv. Man ser ham saagodtsom ikke gaa ud, men han modtageten Mængde Besøg. Der kommer ogsaa Damer til ham. En kommer om Formiddagen; men hende modtager han ikke altid. Igaar f. Eks. gik hun ud fra Huset to Minutter efter at hun var gaaet ind. Men bag et Gardin stod min Genbo halvt skjult og kiggede ned, for at se, hvor hun blev af.

Stakkels lille smukke Du! Tror Du ikke, jeg kunde se, hvor bedrøvet og krænket Du var, skønt Du forsøgte at sætte et uforknyt Ansigt op og med rank værdig Holdning — uden at vende Dig om — spadserede ned til Gl. Kongevej. Aa fy, fy! Slemme Mand paa den anden Side Gaden, hvor kan man nænne at tage saa haardt paa saadant et lille b .t og forelsket Barn!

Saa er der den anden — Favoritinden har jeg døbt hende. Hun besøger ham om Eftermiddagen og paa en meget forborgen Maade. Hun kommer altid kørende i en lille Enspænder-Karet, der ser ud som en Doktorvogn. Hun er tæt tilsløret og i en stor Pels-28

kaabe. Hendes Skikkelse, høj og fornem, tegner sig nydeligt henne ved Porten i det gule Lys fra Lygten bagved.

I hende er min Genbo sikkert meget forelsket. Jeg véd altid, naar han venter hende. Han er da hvert Øjeblik ved Vinduet, aabner det, spejder ned ad Vejen, lukker, gaar tilbage i Stuen og kommer straks efter igen. Naar han endelig har opdaget Vognen, ruller han hurtigt Persiennegardinet ned. En lille Stund flakker hans Skygge ensomt om; saa dukker pludselig en Skygge til frem, en Dame-Skygge. Derpaa glider begge Skyggerne bort, og jeg aner, at min Genbo og hans Dame har taget Plads i Spisestuen ved det beredte Bord, som jeg har set blive dækket af den ældre, bondeklædte Kone, der er min Genbos Husholderske.

En Times Tid senere er der festligt oplyst i Dagligstuen. Jeg kan gennem Persiennetremmerne skimte den funklende Prismekrone med dens Ringe af blege Stearinblus og Omridset af en vældig gyldent-lysende Lampeskærm ; et Sted er en Persiennetremme brækket, og gennem dette Kighul ser jeg paa Værelsets Bagvæg et Stykke af et stærkt belyst Maleri:

29

et Kvindehoved og en nøgen Arm. Men min Genbo og hans Gæst ser jeg ikke mere. De har sagtens slaaet sig ned i den høje Vægsofa, der skjules af store Planter, og hvorfra Værelset maa tage sig meget smukt ud — med Perspektiv ind i de andre Stuer, som ogsaa er oplyste, Soveværelset af en grøn Ampel, der tegner sig som en sløret Maane paa de hvide Puf-Rullegardiner.

Saa sidder jeg, mens vi holder Skumring hos os, og fantaserer i min Karnap-Læne-stol. Jeg prøver paa at tænke mig derovre hos Genboen — tænke mig i hendes, den tilslørede Dames Sted. Hvem kan hun være? Er det tænkeligt, at det er en pæn Dame, en Dame, som jeg kunde have truffet sammen med, en Dame, der hører til det gode Selskab og som maaske, saasnart hun forlader min Genbo, optræder som dydig Datter af agtede Forældre . — ligesom jeg? Men sæt nu, at jeg var hende, var det da muligt, at jeg, efter at have været derovre, vendte hjem, uden at Nogen kunde se eller mærke noget paa mig, uden at jeg vilde synke i Jorden af Skam over mig selv? Nej, nej, umuligt! Det er ingen Dame, der besøger30

min Genbo. Det er et foragteligt Væsen, et Fruentimmer af den laveste Art. Men hvorfor er hun da saa bange for at blive set? hvorfor kommer hun saa forsigtigt tilsløret? En Demimondedame vilde ikke behøve at skjule sig. Desuden — jeg véd ikke, men der er noget saa ubestemmelig fint og frygtsomt, saa spejdende og saa sødt-forbryderisk over hende, naar hun, efter først ligesom at have betænkt sig, raskt aabner Porten. Hun maa være en Dame. Maaske ovenikøbet en meget fornem Dame.

Og nu flyver min Fantasi i vild Fart afsted med mig.

Det er en fornem Dame, der besøger sin Elsker. Hvem er han og hvorfor har han skjult sig herude paa den stille Forstads vej ? Det var ved den sidste store Hoffest, da Fyrster fra alle Lande samledes paa Kongeborgen. Da traf de hinanden, han en fremmed Fyrstesøn og hun en dansk Godsbesidders dejlige Datter. Den unge Prins blev saa

betagen af den unge Grevinde, at han ikke kunde glemme hende. Og, mens han foregav en Rejse til Orientens fjærne Riger, vendte han Kursen tilbage mod Nord, lejede sig31

gennem sin gamle tavse og tro Tjener en afsides beliggende Bolig og sendte hemmeligt Bud til sin Elskede: jeg er her og venter Dig.

— — De sidder derovre, der er fint og lunt, og der lugter godt. Ilden knitrer i Kaminen, der staar Vin i slebne Karafter og Frugt i Krystalkummen paa Bordet. De sidder i Sofaen; saa lægger han sin Arm om hendes Liv, de løfter deres Glas op i Skæret fra Lysene, de sér paa den funklende Vin og de sér smilende og lykkeligt paa hinanden, idet de støder Glassene sammen. Saa siger han: »Min yndige Grevinde, Timerne flygter fra os. Mødets Stund er snart forbi. Siig mig, elsker Du mig som tilforn?« Og hun svarer, mens hun holder Armene om hans Hals og ser ham dybt i Øjnene: »Du, min Prins, Du straalende og mægtige, læg din Haand paa mit Hjærte og føl, hvor det banker. Det banker af en altid stærkere Længsel efter Dig.«

Eller hun ligger knælende, i sin lange hvide Silkekjole foran ham, og hans Haand stryger gennem hendes opløste brungyldne Haar. Og han siger: »Mange Kvinder har jeg elsket, men ingensinde har jeg smagt saa liflig en Vin som den, jeg har drukket af32

dine Læbers Koralskaal. Mange Kvinder har sagt, at de elskede mig, men aldrig har jeg hørt saa daarende Musik, som naar dine Kys tilhviskede mig: jeg elsker Dig.« .... Men hun ligger ganske stille, sér blot op mod ham, og i hendes lange Øjenhaar hænger to lykke-skælvende Taarer.

Men naar alle Lys i Gadens Huse er slukkede og der kun hos dem brænder en Ampel som en sløret Maane, da fører han sin Elskede hen til Vinduet, slaar Gardinet tilside og, mens de stirrer ud i den stille, hvide Vinternat, peger han paa Vinduet ligeoverfor, og han siger: »Ser Du, dér bor en stakkels lille Pige. Dag efter Dag sidder hun, som en Sisken i Bur, og længes. Længes uden at vide efter hvad. Føler dog, at Livet er ikke at sidde bag en Rude og male Roser og Violer paa Porcellæn. Aner, at Elskov eiden Maler, som sætter Roser paa unge Pigers Kinder, Violer i deres Blik. Stakkels blege Pige!« Og hun, den stolte, smukke Kvinde, hun knuger sig frysende ind til sin Elsker, og hun græder af Medynk over den ukendte Piges Savn og af Angst for at miste sin egen Lykke.33

— — — Saadan sidder jeg og fantaserer og har selv Taarer i Øjnene, fordi jeg synes, det er saa usselt og armt det Liv, jeg fører — indtil en Støj ved Døren og et pludseligt Lys river mig ud af mine Fantasier. Det er Fader, der gaar gennem Stuen for at se efter i Entréen, om Berlingske Aftenavis er kommen.

Han gaar tavs gennem Stuen med sit Lys i Haanden; men paa Tilbagevejen siger han: »Var det nu ikke snart paa Tide, at I fik tændt?«

Saa retter Moder sig i Sofaen, hvor hun har ligget og halvslumret — eller maaske fantaseret ligesom jeg — og jeg gaar ned fra Vinduesforhøjningen, henter Tændstikker og tænder Hængelampen.

Og i Begyndelsen, uden at være oplagt til at tale, hver i sine Tanker, sætter Moder og jeg os til vort Arbejde ved den store Sykurv, der altid er fuld af Strømper, Linned eller Dækketøj, som skal efterses; thi i vort Hus repareres Tingene ti Gange, før de kasseres.

Julies Dagbog.

334

16. Januar.

Hvor taabeligt jeg bar mig ad i Formiddags. Moder og jeg var vor sædvanlige Tur. Udenfor en Boghandlerbutik — det var i Nygade — stod en pelsklædt Herre. Idet vi passerede ham, vendte han sig om. Jeg saa kun hans Øjne, de mødte mine med et lynsnart gennemborende Blik, jeg vidste i det samme, at det var ham, Skuespilleren fra forleden, Scheiken fra Suleima. Det var, som det svimlede for mig, mit Blod standsede, men straks efter følte jeg, hvordan det foer mig til Hovedet og gjorde mig purpurrød i Ansigtet. Det Hele varede kun et Par Sekunder;

han var allerede forsvunden, og Moder havde " heldigvis ikke lagt Mærke til min Opførsel. Jeg Fæ. Hvad gik der dog af mig? En fremmed Herre ser tilfældigt paa mig, tankeløst og ligegyldigt, og jeg er daanefærdig.

Jeg er rasende paa mig selv, jeg kunde have Lyst til at banke mig selv. Og jeg er rasende paa ham. Nu tror naturligvis den indbildske Skuespiller, at han har gjort et overvældende Indtryk paa mig. En ny Erobring — og en latterlig let.35

. . . Der er dog sære Træf i Livet. Nu havde den Skuespiller ikke været i min Tanke siden hin overspændte Suleima-Drøm; jeg havde egenlig glemt ham. Saa møder jeg ham i Formiddag, og i Eftermiddag hører jeg ham omtale.

Jeg var til Fødselsdag hos min Kusine, Emmy Lorenzen. Emmy, der er 37 Aar og Enke efter en Vingrosserer, er Verdens største Pjattegaas. Under en kærligt deltagende Maske og med sukkersøde Ord fortæller hun de skandaløseste Ting otn Albyens Mennesker, baade dem, hun kender, og dem, hun ikke kender. Jeg tilstaar forresten, at det morer mig at høre hendes Sladder — man er ligesom lidt »med«, naar man har faaet en »Time« af hende. Men bagefter har jeg en modbydelig Kvalmefornemmelse ved at tænke paa hendes Oversnagen; det er, ligesom man var bleven klæbrig baade paa Sjæl og Legeme, og man føler Trang til en grundig Afskylning ind-og udvendig.

Mens jeg nu sad og legede med hendes to søde Smaapiger, hørte jeg Emmy, der var i Lag med et Par ligesindede Veninder, nævne Alfred Mørchs Navn. Jeg nægter ikke, at

3*36

jeg blev nysgærrig, og at jeg distraheredes i min Leg med Børnene. Med det ene Øre var jeg henne ved det hviskende Snadre-kompagni, der ståk Hovederne sammen og saa uhyre betaget og indigneret-henrykt ud.

Hvad jeg opsnappede af Samtalen, var følgende: Alfr. M. havde forført en ung Pige. Nu var den unge Pige bleven sindssyg, og hendes Broder havde svoret at ville dræbe M. Historien var saa paalidelig, som den vel kunde være, for min Kusine havde den fra en Dame, hvis Rengøringskone var Tante til selve Tjenestepigen hos den forførte unge Dames Forældre.

Men det var ikke nok hermed. Hr. M. havde en Mængde andre Skændigheder paa sin Samvittighed. »Ingen Dame kan modstaa ham,« sagde Emmy med en lækkersulten Gysen. Paa dette Tidspunkt blandede jeg mig i Samtalen og spurgte: »Hvad vil det sige, at ingen Dame kan modstaa denne Hr. Mørch? Hvilken hemmelighedsfuld Magt besidder han da?«

»Ja, min søde Pige, tag Du Dig bare iagt,« svarede Emmy. »Jeg skal sige Dig, hvad man fortæller om Alfr. Mørch. Han37

hypnotiserer de Damer, han lægger an paa. Han ser stift paa dem med sine blanke, sorte Øjne, og væk er de. Han skal ogsaa tage En saa underligt i Haanden — det skal være, ligesom der risler en varm Strøm igennem En, bare han rører En.«

Skønt jeg fandt Emmys Skildring af den slemme Hr. M. usigeligt latterlig, maatte jeg jeg dog med en vis Ængstelse mindes mit Møde med ham om Formiddagen. Jeg lod imidlertid som intet og spurgte i en ligegyldig Tone: »Hvem er han egenlig, denne forfærdelige Don Juan? Hvorfra stammer han? Jeg synes, man hører saa lidt om ham som Skuespiller.«

Og nu fik jeg følgende romanagtige Beskrivelse: Mørch gik for at være Søn af ganske jævne Borgerfolk i en Provinsby. Men i Virkeligheden var hans Fader en meget fin Mand, og Moderen, som vistnok var død, skulde have været Guvernante hos en udenlandsk Diplomat. Saameget var sikkert, at Mørch, lige fra han kom til Kjøbenhavn som ung Student, havde haft mange Penge at raade over og paa en paafaldende Maade var bleven protegeret. Han havde først studeret Jura,38

men var nu for to Aar siden gaaet til Teatret. Nogle ansaa ham for et stort Talent, men de Fleste syntes ikke om

ham som Skuespiller.

»Jeg finder, han er udmærket i Suleima,« var jeg saa uforsigtig at bemærke.

»Men Gud, min sødeste Pige,« sagde Emmy, »I Suleima har han jo ikke ti Ord at sige.«

»Nej, men desmere spiller han med Øjnene,« faldt en af de andre Pjattesøstre ind.

Herover lo de Alle meget, og jeg tvang mig til at le med; jeg syntes, der var noget, jeg maatte skjule, og jeg var yderlig misfornøjet med mig selv.

Men Emmy klappede mig paa Kinden med sin fugtige Haand og smiskede: »Ja, søde Barn, de Øjne, de Øjne . . . tag Dig vel iagt for dem.«

— — Det var i det Hele taget en rigtig modbydelig Dag. Jeg føler mig tilmode, som om jeg har været i daarligt Selskab og er bleven raat behandlet og ikke engang har haft Selvfølelse nok til at værge mig.

Jeg kunde græde af Harme. Nu vil jeg tvætte mig ved at læse, inden jeg falder39

i Søvn, J. P. Jacobsens Digt om Volmer og Tove:

For alle mine Roser har jeg kysset ihjæl, alt mens jeg tænkte paa Dig.

20. Januar.

Erik kommer hjem om otte Dage. Jeg havde Brev fra ham imorges. Det er sandelig ogsaa paa Tide, han kommer, for jeg gaar her og bliver befængt med alle Slags sygelige Tanker.

• >

Men nu skal det være forbi. Erik bringer Fornuften og Sundheden med sig. Vi vil snakke godt og fortroligt sammen, og jeg vil sige ham rent ud, at vi helst maa gifte os straks. Det duer ikke for mig at gaa længere herhjemme og leve paa Virkeligheds-Smalkost og saa tage en daarlig Revanche i min egen og Moders Drømmeverden.

Ja, det skal blive dejligt at komme ud af alt dette, at blive omplantet i en stærk og kærlig Jord, at føie man har noget at leve for, at have sit eget hyggelige Hjem, hvor man kan trække Vejret frit, hvor Luften ikke40

er tung af Nag og Græmmelse, brudte Forhaabninger og hver Dags pinefulde Bekymringer.

Selv det, ikke daglig at skulle se Moders sørgmodige Ansigt, vil føles som en Husvalelse. Ja, min egen søde Mo'r, det er stygt af mig at tænke saadan. Men Du vilde tilgive mig, hvis Du rigtig vidste, hvor ilde det staar til med mig — at min unge Sjæl slider sig tildøde som et Dyr i Bur. Paa en eller anden Maade maa jeg ud. Det ender med, at jeg gør en Dumhed, hvis mit Haab til Erik skuffes. Nej, nej, det maa ikke ske. Erik, dit Navn er den Talisman, jeg bruger mod alle onde Fristelser.

Ogsaa mod de sorte Øjne, der nu er over mig i mine Drømme. De sorte Øjne, som jeg foragter og spotter, men som ikke slipper mig; som pludselig lyser mig imøde, bedst som jeg tror dem fordrevne, — fra en Krog i Værelset, fra Gardinernes Folder, fra Mørket i mit Værelse, naar jeg vaagner om Natten. Deres Glans lammer min Vilje, jeg bliver kold om Hænderne og hed i Hovedet. De er der pludseligt og kommer saa nærmere og nærmere. De er alvorlige og bydende, de ser paa mig med en sikker og rolig Vilje. De siger til41

mig: Følg! De har været mig saa nær, at jeg har følt deres Blik svidende i mine Øjne, og jeg har grebet mig i at rejse mig for at følge dem.

Men det er jo Vanvid. Jeg har sagt det atter og atter til mig selv: Hvad har jeg med de Øjne at gøre? De vil jo heller ikke Dig noget.

Dér møder jeg et Menneske, jeg ikke kender. Han ser paa mig, og jeg bærer mig ad som en tosset lille Skolepige. Jeg hører siden en taabelig Snak af pjattede Fruentimmer

.....naa, hvad saa? Dermed burde den

Historie være forbi. Men nej, istedetfor begynder den nu først ret. Skønt det er ikke sandt. Øjnene har forfulgt mig, lige siden den Aften, jeg var til Suleima. Nu véd jeg det — det var Øjnene, der bortførte Suleima. Jeg husker slet ikke, hvordan han ellers saa ud, jeg mindes end ikke Klangen af hans Stemme.

Ja, ganske sikkert, Du er paa Veje til at blive gal, Julie. Og det er paa høje Tid, at Erik kommer. Jeg hilser Dig, min kære Ven, jeg hilser Jer, mine kære, gode, blaa Øjne.42

23. Januar.

Jeg var i Formiddags inde i Pulterkamret for at finde noget Lærred i Dragkisten. Mens jeg rodede rundt i den, fik jeg pludselig fat i et stort sort Slør. Jeg har aldrig set saa tæt et Slør, og det var til at tage over Hovedet som en Hætte. Jeg tog det paa og kunde næsten ikke se igennem det. Og da jeg kiggede i det gamle Spejl paa Væggen, lignede jeg en formummet Nonne.

Hvorfra mon Moder har det Slør, og hvad mon hun har brugt det til?

Jeg vilde have spurgt hende om det iaften, men da det kom til Stykket, lod jeg alligevel være.

26. Januar.

Jeg sad ved Vinduet i Formiddags. Sneen faldt stille og blødt, i store Flager, rigtigt det jeg kalder en Julesne — hvide Vinterfugles sagte dalende, sindigt kresende Myriader.

Der kom henad den mennesketomme Vej en Vogn med hvid Kaleche og hvid Kusk og dragende to sorte Furer i den dunbløde Sne.43

Vognen holdt udenfor vort Genbohus. Det var »Favoritinden«s Karet. Hun hoppede ud, var allerede henne ved Porten, og allerede havde Vognen igen sat sig i Bevægelse. Da vendte hun sig rask om, slog Sløret tilside og kaldte Kusken an for at give ham en Besked.

Det var kun et flygtigt Syn, men jeg glemmer det ikke. Jeg glemmer ikke det Skær af — ja af Sejr og Lykke, der var over hendes Skikkelse og Ansigt. Den sorte Pels stod aaben, hun bar en Brystbuket af lyserøde Roser, og Ansigtet var selv en lyserød Rose, tittende frem af det sorte Kniplingsslør. Med den ene Haand løftede hun Kjolen graciøst, den anden — Handsken var straagul — holdt Sløret tilside. Snefuglene flagrede ned om hende, hun stod dér som Foraar i Sne, saa varm og frisk, saa faur og fin.

Saa var det yndige Syn borte. Porten lukkede sig efter det.

Men pludselig faldt mig ind, at det var første Gang, jeg havde set hende komme ved højlys Dag, og at jeg i den sidste Uge slet ikke havde set den anden unge Dame, hende, der plejede at besøge min Genbo om Formiddagen.44

Var hun syg eller bortrejst — eller skulde det være helt forbi for hende? Døren ubarm-hjærtigt lukket, Rivalinden Eneherskerinde?

Og jeg saa paa de grimme sorte Furer, Vognen havde draget i den hvide Vej, saa paa dem, mens de langsomt fyldtes af den dulmende, dækkende Sne, indtil de kun tegnede sig som mindende Ar.

29. Januar.

Erik er kommen. Han var her et Øjeblik igaar Aftes, og idag har han spist til Middag hos os.

Den gode Dreng, hvor han var glad over at se os igen, og hvor uforandret han var. Han er sandelig ikke bleven »Evropæer« af at leve i de store Byer. Ligesaa lystig, næsten »drenget«, som i gamle Dage; ligesaa køn og sund, men ogsaa ligesaa nonchalant med sit ydre Menneske. Den eneste Forandring, jeg kunde opdage, var, at hans rødbrune Skæg var blevet studset spidst og begavet til, at Haaret var klippet paa Maskine, saa det lignede en Stubmark, og at Fippen var vokset og vikset en halv Tomme længere. Men Jakken45

sad skævt som sædvanlig, med den venstre Lomme, som han altid borer Haanden ned i, udposet og blank, og

Slips og Flip var stadig lige konfirmandagtige — »nedfalden med sort Humbugsløjfe«.

Han trænger absolut til kvindelig Omsorg. Har Forsynet udset mig til denne Gærning, skal han minsandten nok blive vellykket. Han har nemlig gode Betingelser for at kunne stiliseres Jeg har tænkt mig at udstyre ham som »det moderne Fremskridt« — djærv og enkel Elegance: altid stram sort Redingote, med ventende Knaphul, dertil mørke fintstribede Benklæder; tillidvækkende Korrekthed: velstrøget Silkehat, rødbrune engelske Hunde-skindshandsker, høje, lukkede Officersflipper.

Ja, min Ven, Du kan rigtignok forlade Dig paa, at Du skal blive dejlig. Vent Du bare.

Jeg betænker mig ikke paa at erklære vor Middag idag for belivet. Selv Hs. Majestæt Gnavpapa behagede allernaadigst at være i indladende Humør. Han havde ligefrem et Anfald af Ømhed overfor mig — hvilket gav sig Udslag i, at han med to lange Fingre prikkede mig paa Kinden og, med et Glimt af Smil gennem Brillerne, hviskede: »Naa, er2 7

Du saa i bedre Kulør? Behøver Professorens Datter ikke længer at sidde »alene i Dagligstuen og nynne paa en Vise, hun havde lært udenad« ?«

Vi fik fin Mad og drak en Mængde italiensk Rødvin — et Minde om Faders letsindige romerske Nætter. Erik var beundringsværdig. Han sludrede løs, som om det virkelig var et gemytligt Selskab, han befandt sig i. Fader formelig lo, saa det klukkede i ham — det lød, som naar Vand løber gennem en tilstoppet Hane, — da Erik fortalte ham om en »Symbolist-Udstilling«, der havde været i Wien. Erik er nu lige godt mere durkdreven, end jeg havde troet. Sad han ikke dér og indyndede sig hos min vermehrenske Papa ved at bespotte den unge Kunst, der ellers er ham hellig! I Guds Navn, alle Kneb gælder.

Ved Kaffen drak vi ægte gammel Munke-Likør — hvilket i vort Hus betyder, at Stemningen var paa Højdepunktet. Naar Fader skænker sig en Benediktiner, kan jeg se, at det indeni ham siger Ernst Meyer.

Lidt senere fandt jeg mig siddende alene i Dagligstue-Sofaen med Erik. Og jeg tænkte: Se saa, nu kommer det. — Jeg véd ikke, om47

jeg var glad eller ked af det — jeg véd blot, jeg fandt det lidt taktløst og latterligt, at de Andre saadan havde arrangeret Situationen for os.

Erik sad nogle Øjeblikke og dampede stærkt paa en Cigar, saa Ilden glødede frem under den hvide Aske. Jeg kunde se, han var nervøs. Endelig sagde han: »Jeg er saa glad ved at se Dig igen, Julie.«

»Jeg er ogsaa glad over, at Du er kommen hjem.«

»Jeg har længtes meget efter Dig mellem alle de fremmede Mennesker.«

»Du skrev dog saa sjældent og saa lidt.«

»Du véd, jeg har saa vanskeligt ved at udtrykke mig brevligt.«

»Var der da slet Ingen dérnede, Du var glad ved at være sammen med?«

»Jo, der var En. En Dansk, jeg traf i Pensionatet, hvor jeg boede. Ham blev jeg Ven med. Og med ham talte jeg ofte — ogsaa om Dig.«

»Om mig, Erik?«

»Ja, jeg fortalte ham, at jeg havde en lille »Plejesøster«, en Datter af den Mand, hos hvem jeg i mine Studereaar havde været48

i Huset, en ung Pige, som altid havde været saa sød og god imod mig . . .«

». . . For hvem Du havde begaaet tusind gale Streger og som Du ofte reddede fra den mørke Stue eller Faders Spanskrør ved

at tage hendes Synder paa dine Skuldre.--

Men denne Ven, hvor er han nu? Stadig i Wien?«

»Nej, han rejste derfra længe før jeg. Han skulde være hjemme til Sæsonens Begyndelse.«

»Til Sæsonens Begyndelse?«

»Ja, han er Skuespiller.«

»Og han hedder?«

»Alfred Mørch. Har Du aldrig set ham?«

— Jeg tror nok, at det gav et Skrig indeni mig, men jeg bekæmpede mig. Og jeg sagde, i en ligegyldig, næsten foragtelig Tone:

»Alfred Mørch? Aa jo, jeg har en enkelt Gang sét ham. Han spiller forresten kun Smaaroller og er vist uden Talent. Berømt er han ikke. Til Gengæld er han i høj Grad berygtet. «•

Erik lo lidt irriteret. »Herregud — sagde han — vil Du virkelig bryde Dig om Sladder? Jeg troede, Du var for honnet dertil?«49

Eriks Reprimande gjorde mig vred, ligefrem løgnagtig. Jeg svarede: »Jeg bryder mig ikke om Sladder. Jeg holder mig kun til, hvad jeg véd.«

»Og hvad véd Du da?«

»At din brave Ven paa en skændig Maade har forført en ung Pige og bagefter sveget hende.«

Erik sad et Øjeblik tavs. Saa sagde han: »Jeg kan ikke tro det. Det ligner saa lidt Mørch, han er det fineste Menneske, jeg kender. Han lover sikkert ikke mere, end han holder. Noget andet er, at han har haft adskillige Kærlighedshistorier. Han gør — og med Rette — stor Lykke hos Damer, og jeg • véd, at han ofte faar Breve med Anmodning om Stævnemøder.« -i ,

»Det er han vel forfærdelig stolt af, siden han har fortalt Dig det.«

»Aa nej, men det morer ham, og det finder jeg kun naturligt. Han reflekterer ikke paa de smigrende Tilbud?

»Men viser som ægte Gentleman Brevene til sine Venner?«

»Du kan berolige Dig, de er anonyme.«

Julies Dagbog. 45°

Jeg var saa ophidset, at jeg gærne kunde have givet mig til at græde. Af hvilken Grund, det vidste jeg ikke. Jeg syntes, tror jeg, det var oprørende — oprørende dumt ogsaa —, at Erik vilde sidde og forsvare denne Skuespiller overfor mig. Han burde jo tværtimod have hjulpet mig at trænge ham ud af min Tanke. Nu troede ^eg, at jeg havde vundet Fred for ham, og saa kom Erik og ligefrem væltede ham ind paa mig. Naturligvis, Erik kunde jo ikke vide . . . . alligevel, jeg fandt ham næsten ynkelig, som han sad dér og forsvarede sin Ven med de sorte Øjne overfor mig.

Og I, mine omhyggelige Forældre, som blev narrede. Alt havde I ordnet saa godt for Jeres Datter, god Middag, Vin, gamle Minder og Skumring, og da saa Mama kom ind med Lampen, fulgt af den nysgærrig kiggende Papa, fandt de Parret siddende forstemt, hver i sit Sofahjørne.

Det var baade til at le og græde over.5i

5. Februar.

Hver Dag brænder- Frieriet Erik paa Tungen, men saa snart jeg mærker, at nu bryder det ud, straks er jeg der med Sprøjten og slukker Ilden.

Hvor skikkelig, hvor godmodig egenlig saadant et Mandfolk er. At Erik ikke pludselig slaar i Bordet for mig og siger: »Nu kan det være nok, min gode Pige. Ingen Abekatte-streger længer. Vil Du eller vil Du ikke?« —

Jeg tror, det var klogt af ham, om han engang tog mig saadan i Kardusen og fik mig til at makke ret. Jeg kunde lide at høre ham blive rigtig vred; jeg tror, jeg vilde elske ham, hvis jeg en Gang havde følt mig lille og bange under hans stærke Haand. Men nu sidder han og glipper af Befippelse for, at jeg skal sætte det trætte og ligegyldige Ansigt op, som jeg bruger til at slukke ham med.

Hvorfor jeg er saadan? Er det alene Fruentimmer-Djævelskab, Vigtighed og Plagelyst?

Nej, nej. Det er det ikke. Men jeg kan ikke hitte ud af det. Jeg véd ikke, om det ikke er Synd baade for ham og mig, at vi

4*

ngifter os. Du gode Gud, naar jeg allerede nu er saadan imod ham, hvor ligefrem infam vil jeg da ikke blive, naar vi først er gifte Jeg har ham fra Morgen til Aften, og — fra Aften til Morgen!

Egenlig har jeg altid haft den samme Følelse overfor Erik — lige fra jeg var en ti Aars Tøs og han en 17—18 Aars Student. Jeg kunde forfærdelig godt lide ham, jeg hang evig og altid over ham. Men saa lille jeg var, tyranniserede jeg ham. Jeg forstod straks, at jeg var den stærke, og jeg nød min Magt med en Blanding af Velbehag og ubevidst Foragt. Jeg husker en Dag, jeg havde plaget ham ganske særligt. Han havde travlt og havde bedt mig om at lade ham i Fred. Men næppe var jeg ude af hans Stue, før jeg var der igen. Jeg kilrede ham paa Næsen med et Straa, jeg rev hans Blyant fra ham, jeg trak i Papiret, saa han tegnede forkert — jeg var rigtig saa utaalelig, som et forkælet, uvornt Barn kan være. Tilsidst blev Erik ogsaa for Alvor vred. Han greb mig i Armen, løftede sin Haand. ... Da saa jeg op paa ham, lo trodsigt og sagde: »Slaa, om Du tør!«53

Han lod Haanden falde, fik Taarer . i Øjnene og klappede mig paa Haaret: »Lille Julie maa ikke være vred paa mig. Det var stygt af mig!«

Aa, Erik, Du oprørende dumme Menneske, hvorfor gav Du mig ikke den Lussing, jeg saa ærligt havde fortjent! Meget havde da maaske nu været anderledes.

For hvad nytter det, at Moder med Strænghed taler din Sag. Hun, min blide Moder-, kalder sin højtelskede Datter intet mindre end »hjærteløs Kokette« og indprænter mig med de kraftigste Ord, at jeg maa prise mig lykkelig 'ved at have vundet din Fortræffeligheds Hjærte.

Ja, men vind Du mit Hjærte, det er Sagen. Tag det med myndig Erobrerhaand, gør mig en eneste Gang blot en lille Smule bange. Lig mig ikke altid for Fode, saa skikkelig, saa bedende, saa irriterende »ganske som Du vil, min Engel«.

10. Febr.

Der var Bal igaar hos Eriks Onkel, Fabrikant Glerup. Jeg havde glædet mig54

aldeles barnagtigt til det Bal — mit første og formodenlig eneste i Vinter.

Og saa blev det den bare Kedsommelighed og Fortrædelighed.

Hvor jeg er forbitret paa Erik. At han kunde opføre sig saa ufint, saa taktløst!

Nu bagefter forstaar jeg godt det Hele. Ballet var beregnet paa at være en Festligholdelse af min og Eriks Forlovelse. For de Andre har det været en Skuffelse, at de ikke kunde faa den Knallert til Kransekagen; men for Erik har det været en flov Historie. Og saa har han troet at kunne redde Situationen ved at trænge sig ind paa mig med et Væsen og en Opførsel, saa alle maatte tænke: Vist er de forlovede, de vil bare ikke endnu have det offenligt.

Jeg har aldrig set Erik saadan. Han opførte sig som den værste Kræmmersvend. Han vimsede om mig med flove Galanterier, ved Gud om han ikke ogsaa, under Kotillonen, kyssede mig paa Haanden. Han kan takke min Velopdragenhed for, at jeg ikke gav ham et forsvarligt Munddask. Men da han tilsidst ude i Entréen vilde hjælpe mig mine Galosche-støvler. paa og, i Overværelse af nogle andre55

Herrer og Damer, sagde mig en Kompliment om min yndige lille Fod, gav Foden ham, meget yndefuldt, men ganske eftertrykkeligt, et Puf, saa han dejsede bagover og siden entholdt sig fra graciøse Bemærkninger.

Og de Andre — baade Eriks Familie og de Fremmede! De kom med skælmske Hentydninger og elskværdige Næsvisheder. Naar en Herre inklinerede for mig, skéte det med følgende Fiksfakserier: »Hvis Frøkenen kan afse mig blot et flygtigt Øjeblik!« eller: »Hvis det er tilladt!«.. Og Erik, der hele Aftenen var klinet op ad mig, bukkede med et affabelt Smil, som om det var ham, der gav Tilladelsen.

Da Ballet var forbi, vilde Erik partout følge med i min Droske. Jeg hviskede til ham: »Du gør det ikke!« — og han forstod, at det var Alvor. Men hele Vejen græd jeg, som jeg var pisket, og da jeg kom ind i mit Værelse, rev jeg mine gode Klæder af mig, saa det formelig var syndigt.

Saa pæn som jeg virkelig var og saa glad, da jeg tog afsted og Moder puttede mig ind i Drosken. I lyseblaa Tylls-Nederdel og langt spidst Silkeliv med Tyllspufter paa56

Skuldrene. Jeg kan godt lide at se mig selv, naar jeg er nedringet — med en lille fin Strimmel hvidt Broderi kiggende frem mellem den blanke bløde Hud og det kulørte Silketøj. Selv Fader — kunde jeg mærke — var tilfreds med mig, da jeg var inde at sige Farvel til ham. Han nikkede anerkendende og sagde: Blaa Krokus.

— — Idag har jeg været saa nervøs og pirrelig, at man ikke har kunnet komme mig nær. Jeg har nægtet at gaa Spadseretur med Moder; istedetfor har jeg siddet og mulet inde i min Karnap. Det var Ruskregn og Sølevejr, graat, tungt, knugende Sindet til Fortvivlelse. Saa koldt og grimt der var i Stuen. Saa slidt og falmet, saa fattigt og glædeløst det altsammen saa ud, de sorte Damaskes Stole, det gamle røde Bordtæppe og den afskyelige Bronce-Hængelampe i tynde Messingkæder. Og jeg selv: forvaaget og forgrædt, stram i Ansigtet og valen om .Hænderne, saa ufrisk, saa usoigneret. Blaa Krokus, aa ja. En uappetitlig vissen Blomst til at smide bort.

Jeg saa op, mit Blik faldt paa min Genbo's Vinduer. Dér stod han, selskabs-57

pyntet, i sort Kjole med hvid Blomst i Knaphullet, stod og saa over paa mig, med et svagt Smil paa Læberne.

Jeg véd ikke, hvad der gik af mig. Jeg rejste mig pludselig, gik ind i mit Værelse, tog Papir og Pen frem og skrev med fordrejet Skrift: »Hr. Skuespiller Alfr. Mørch! En ung Dame har noget at spørge Dem om. Hun venter Dem Lørdag den 13de Kl. 7 Aften udenfor Nordbanestationen.« Lagde saa Brevet i Konvolut, adresserede det til Teatret, tog Overtøj paa og bragte Brevet til en Postkasse.

Forklare, hvorfor jeg gjorde dette, kan jeg ikke. Egenlig ræsonnerede jeg ikke, før det Hele var besørget og jeg atter stod i mit Værelse. Saa kom jeg til at le himmelhøjt. Du gode Gud, det var virkelig ingen Drøm. Jeg havde begaaet en Letsindighed, skrevet til en fremmed Herre, ovenikøbet en Skuespiller og renommeret Don Juan, og sat ham Stævne! Irbe mirbe dirbe — kort sagt, Vanvid over hele Linjen. Lige til at putte i Daarekisten. Ja, og Du kom der saamæn ogsaa, min rare Pige, hvis dine kære Forældre anede, hvad Du har bedrevet.

Naa, ligemeget, det er forresten ganske58

morsomt at have gjort noget splittergalt. Navnlig naar det, som i dette Tilfælde, etuden Følger.

12. Februar.

Imorgen var det, jeg skulde møde Hr. M. udenfor Nordbanestationen. Jeg maa dog til Ære for mig selv bemærke, at det ikke et eneste Øjeblik er faldet mig ind at gaa til Stævnemødet.

Han kommer naturligvis heller ikke. Erik sagde jo, at han aldrig reflekterede paa de anonyme Breve, han flk.

Sæt nu alligevel han kom. Det vilde være forfærdelig morsomt bare at se ham spankulere om paa Mødestedet. Den Vigtig-praas med sine indbildske sorte Øjne. Jeg ser ham i Tankerne, med Pelskraven op om Ørene og Stokken under Armen.

Ak, gid han kom, og jeg, selv usét, kunde se ham.

Jeg tror, jeg lokker Erik til at spadsere en Tur med mig imorgen Eftermiddag. Hvis M. saa er der, dyer jeg mig

ikke for at fortælle Erik, at det er mig, som han venter paa.59

13- Februar.

Alle I smaa Billeder, vend Jer omkring! Og Du, min kyske Pen, sæt en vældig Klat over det Hele!

Jeg har gjort noget forfærdeligt. Jeg er sunken saa dybt omtrent, som en ærbar Pige kan synke. Og det allersørgeligste er, at jeg er i straalende Humør.

Jeg skrider til Aflæggelse af min syndige Rapport.

Altsaa. Imorges, da jeg vaagnede, skinnede Solen ind i mit Værelse. Jeg sprang rask ud af Sengen og tog mig en iskold Douche. Jeg var saa glad i mit Hjærte, saa let i mit Sind, som om det var en Festdag, jeg beredte mig til.

Jeg husker den Tale, jeg holdt til mig selv, mens jeg gjorde mig fin i Klæder. Jeg sagde: Iaften Kl. 7 foregaar udenfor Nordbanestationen et Æventyr, hvis Prinsesse hedder Julie. Julie har i sin fjærne Bolig — ude i en stor Vidunderskov — hørt Tale om en fælt indbildsk Mandsperson, der praler af hver Dag at erobre et uskyldigt lille Pige-hjærte. Da Julie hører dette, bliver hun paa6o

sit Køns Vegne dybt oprørt, og hun sværger en dyr Ed paa, at hun skal tugte den lede Forfører og gøre ham myg. Hvorpaa Julie gennem sin snu Terne sender sin Fjende Bud, at en dydig og dejlig Jomfru, ganske betagen af hans skønne sorte Øjne, venter ham Lørdag Aften udenfor Nordbanestationen. Den indbildske Nar møder til den opgivne Tid, sikker paa et let Bytte. Da ser han en tæt tilsløret Prinsesse — i sin Moders Dragkiste har Julie fundet et af gode Feer vævet uigennemsigtigt Slør — og da han nærmer sig hende, opslaar Prinsessen en spodsk, men sølverne Latter og forsvinder. Derefter ... ja derefter var der ikke mere af det Æventyr. Hvad der videre skete, kunde jeg ikke faa fat paa.

Men jeg var paa det Rene med, at til Stævnemøde vilde jeg. Ukendt, ukendelig vilde jeg komme, more mig over Hr. Mørchs Nysgærrighed, lytte til hans besnærende Flovser og forsvinde med en spodsk Prinsesselatter.

Efter Middag sagde jeg til Moder, at jeg havde Lyst at besøge Emmy. Hun undredes over, men bifaldt denne Trang, og jeg begav mig straks afsted. Klokken var da 5 */a. I Forvejen havde jeg i Pulterkamret hentet61

Æventyr-Sløret, som jeg nu medførte i min Kaabelomme. Jeg kørte med Omnibussen til Tivoli, gik derfra til Nørrevold, hvor Emmy bor, aflagde hende en kort Visit — saa havde jeg været der — indhyllede mig paa Trappen i Sløret og skyndte mig — med bankende Hjærte — til Stævnemødet.

I Afstand saa jeg, at Uret var fem Minutter over Syv. Det glædede mig, at jeg ikke kom for tidligt. Jeg spejdede til alle Sider — han var der ikke. Paa den tomme hvide Plads udenfor den ligesom uddøde Station holdt en enlig Droske. Ikke et Menneske — uden Droskekusken — var at se. Det var, som om der blev hældt en Spand koldt Vand over mit Æventyr. Her stod den stolte Prinsesse til Spot og Spe; hun havde rent glemt at beregne, at Æventyret sandsynligvis ikke kom istand formedelst Modpartens Udeblivelse.

Allerede var jeg paa Veje til at vende om. Da — mit Hjærtes Slag standsede — gled en Skikkelse frem bag Drosken, en høj pelsklædt Skikkelse. Det var ham. I næste Nu var han henne ved mig. Jeg saa ikke paa ham, jeg følte hans Skygge foran mig, og jeg hørte hans Stemme: »Frøken, Vognen venter.«62

Denne rutineret fremsagte Uforskammethed gav mig min Selvbeherskelse tilbage. Jeg løftede Hovedet og svarede: »De tager Fejl. De kan godt lade Vognen køre.« — Gud velsigne Dig, søde Mo'r, for dit Slør. Jeg kunde iagttage ham, han saa intet uden en sort Hjælm. Med nogen Usikkerhed i Blikket søgte han forgæves at gennemskue min Maske. Saa sagde han prøvende: »Er det værd at sende Vognen bort straks? . . . Jeg mener, man er dog altid mere ugenért . . .« Jeg befalede: »Send den bort!« — og jeg glædede mig over min Koldblodighed. Han bukkede let, gik hen til Drosken, betalte og gav en Besked, hvorpaa Vognen hastigt rullede ind mod Vesterbro.

Vi stod alene. Jeg sagde: »Lad os gaa!« Og jeg gik hen mod Klampenborgstationen, han ved Siden af mig. Efter en lille Pavse sagde han:

»Og saa?«

»Og saa?« Jeg gentog hans Ord.

»Ja, Frøken, hvad var det saa, De vilde spørge mig om?«

Oprigtig talt, jeg havde rent glemt at63

have et Spørgsmaal parat. For at vinde Tid svarede jeg:

»Det er et Væddemaal. Mellem en Herre og mig. Det drejer sig om seks Flasker fransk Parfume.«

»Og det er mig, der skal afgøre Væddemaal et?«

»Ja — hvis De vilde være saa elskværdig. Det er mig meget om at gøre.«

»Seks Flasker fransk Parfume! Lad mig da høre.«

»Jeg vilde gærne vide . . . siig mig: er Mørch Deres rigtige Navn eller blot et Teaternavn?«

Han svarede ikke straks. Vi passerede en Lygte, og jeg kunde mærke, at han i Lysskæret søgte at faa mit Ansigt at se gennem Sløret. Endelig sagde han, og hans Stemme lød koldt og spydigt:

»Det er altsaa for at spørge mig, om jeg hedder Mørch, at De har sat mig Stævne?«

Han var aabenbart godt gal i Hovedet. Det morede mig. Latteren kriblede i mig, men ganske alvorligt fik jeg dog sagt:

»Ja, Hr. Mørch. Hvis De vilde gøre mig den store Tjeneste. Jeg skal da ikke opholde64

Dem længere. Der er maaske Nogen, som venter Dem.«

Jeg kiggede hen paa ham. Han saa nogenlunde behersket ud. Men Stemmen dirrede, da han svarede:

»Enten, Frøken, er De meget spøgefuld eller, undskyld, dum.«

Jeg, engleblidt:

»Hvor uvenligt De taler til mig. Har jeg fornærmet Dem?«

Han, med værdig Kulde:

»Fornærmet mig? Nej. Men jeg finder det, ærlig talt, en Smule overflødigt at stævne mig en kold Vinteraften til et fjærnt Sted for at spørge mig om, hvad jeg hedder.«

Jeg, stille og beskedent:

»Jeg troede saamæn heller ikke, De var kommen. De faar, fortæller man, saamange anonyme Breve.«

Han, lidt mildere:

»Jeg kom ogsaa kun, fordi Deres Haandskrift interesserede mig. Den var — skønt fordrejet — saa dameagtig, saa fin og ejendommelig.«

»Nu smigrer De mig, Hr. Mørch. Der er virkelig intet interessant ved mig . . . end65

ikke det, at jeg er forelsket i Dem. Det havde De maaske troet?« Han saa ud, som om han havde Lyst til at æde mig, men svarede ikke. Vi var naaet hen til Ørstedsparken. Ved Hjørnet af Nørrevold standsede jeg.

»Jeg maa hjem nu, Hr. Mørch. Vilde De saa besvare mit Spørgsmaal?«

»Kun paa én Betingelse.«

»Og det er?«

»At jeg faar Deres Ansigt at se, og at De siger mig Deres Navn.«

»Men hvorfor dog? Hvad Fornøjelse kan De have af det?«

»Synes De egenlig, at mit Forlangende er saa urimeligt?— Maa jeg saa, Frøken . . .?« Han rakte Haanden frem efter mit Slør.

»Nej, nej, ikke nærgaaende.« Og jeg benede af langs Ørstedsparken. Han efter mig. Ingen af os talte længe. Endelig sagde jeg (vi gik nu igen pænt ved Siden af hinanden): »Se, hvor dejligt Parken tager sig ud med alle de rimdækkede Træer. Det er som en hel Æventyrhave.«

»Aa ja.«

Rimfrost, Æventyrhave og alle andre poetiske Ting var ham aabenbart revnende ligegyldige, og jeg tænkte: Situationen bliver umulig. Han er ligesaa dum og utaalelig som Erik.

Da pludselig standsede han og sagde:

»Nu skal De have Tak for iaften, Frøken. Farvel.«

»De vil altsaa ikke opfylde mit Ønske?«

Han stillede sig foran mig og saa paa mig, uendelig længe syntes jeg, saa paa mig med et underlig koldt bedrøvet Blik, der baade gjorde mig bange og drog mig. Saa sagde han, stille og høfligt, men med en dejligt isnende Fornemhed:

»Jeg hedder det, jeg kaldes fo'r. Jeg haaber, at De har holdt paa det og at De altsaa har haft det ønskede Udbytte af vor Samtale.«

Han tog Hatten af og var allerede paa Vej bort. Da — jeg véd ikke hvorfor; men jeg vilde ikke, jeg kunde ikke slippe ham paa den Maade . . . jeg rev Sløret til Side, kaldte: »Hr. Mørch!« — og da han vendte sig om, stod jeg smilende foran ham med fremstrakt6;

Haand og sagde: »Vær ikke vred, lad os skilles som gode Venner.«

Jeg har aldrig set et Menneske undergaa en saadan Forvandling. Der gik som en Sol op over hans Ansigt; hans Øjne straalede mildt og muntert, og hans Stemme klang blødt og indsmigrende.

Vi talte som to Kammerater, der længe havde kenclt hinanden. Han sagde ogsaa, at han godt kendte mig — han vidste ikke hvorfra, men han huskede, han havde sét mit Ansigt.

Han bad mig igen fortælle, hvad jeg hed. »Nej« — svarede jeg — »det kan De ikke faa at vide idag.«

»Eii anden Dag altsaa? De vil altsaa møde mig en anden Dag?«

Jeg vidste hverken, hvad jeg vilde eller ikke vilde. Men jeg sagde: »Maaske.« Og jeg spurgte straks efter: »Fortæl mig nu, hvor De egenlig havde tænkt at føre mig hen i den Droske?«

»Til en Restavration eller hjem til mig, ligesom De selv havde villet. Et Sted, hvor vi kunde have siddet hyggeligt og drukket et Glas Champagne sammen.«

»De havde altsaa troet, at jeg var en Dame af den Slags?«

»Hvilken Slags? Jeg forsikrer Dem for, at alle Slags Damer kan drikke et Glas Champagne.«

»Jamen ikke sammen med Dem.«

»Er det for Alvor Deres Mening? Synes De virkelig, at der vilde være noget ondt i, at vi to f. Eks. tilbragte en morsom Aften sammen?«

»Nej, maaske ikke, hvis De opførte Dem ligesaa pænt som nu, mens vi spadserer her.«

»Jeg opfører mig ganske, som De selv-vil have. Det kan De stole paa. Skal vi saa spise til Aften sammen paa Torsdag? Saa er jeg fri.«

— — — Kort sagt, det endte med, at jeg næsten lovede at møde ham Torsdag Kl. 7 paa Kongens Nytorv. Han talte mig saa tryg, at jeg syntes, det Hele var den naturligste Sag. Men hvordan jeg, naar jeg først faar sovet paa det, klarer det med min Samvittighed og med at slippe hjemmefra, aner jeg ikke.

Dog, den Tid den Sorg. I værste —6g

eller lad os sige: i bedste — Tilfælde bliver jeg borte.

Saa kan Hr. Mørch Torsdag Aften staa paa Kongens Nytorv og kigge Stjærner. Hvad Glæde kan han vel ogsaa have af at møde mig?

Han sagde, at jeg var smuk. Den Lyveprins.

14. Februar.

Gaarsdagens Hændelser staar for mig som en Drøm. Men min Dagbog afslører mig Drømmen som Virkelighed. Jeg synes, det er saa rent fantastisk meningsløst, hvad jeg har gjort. Alligevel synes jeg, det er det hidtil eneste i mit Liv som er værd at optegne. Men atter siger jeg til mig selv: Du sølle Person, Du latterlige Heltinde, der har udført akkurat det, som Tusinder af tarvelige Smaapiger ganske uden Heltemæssighed gør hver Dag.

Ja, om Du elskede ham, og han elskede Dig. Men hvad er det nu? Fra min Side kun et Indfald, en Grille; fra hans Side vel højst et Øjebliks Pirring, et pikant Tilfælde,70

der dumper ned 'til ham, og som han ofrer et

Par allernaadigste Timer.

*

Paa Forhaand hadede jeg ham. Han vat-kommen til at spille en Rolle i mit Liv; han — et fremmed Menneske, et Menneske, for hvem jeg intet var — havde gjort sig til Herre over mine Tanker, mine Drømme. Hans Øjne befalede over mig, jeg vilde gøre mig fri for dem, for ham.

Ja, saadan var det. Jeg maatte en Gang-møde- det Menneske for at faa Hold i ham, for at kunne tage Kampen op med ham som med et rigtigt Menneske, ikke et Drømmebillede. Jeg maatte have Scheiken fra Suleima omsat til Skuespilleren Mørch.

Dette er Forklaringen af, Undskyldningen for, at jeg satte ham Stævne.

Jeg vilde være fri for ham. Og jeg endte med at love ham nyt Møde.Jeg vilde føie mig som den stærke overfor ham. Og jeg var det straks. Jeg nød hans Usikkerhed, hans flove Fornærmethed og hans Nysgærrighed. Jeg legede med ham, jeg pinte ham, jeg drillede ham.

Men just som jeg troede mig sikker paa Sejren, smed han mig overende. Jeg sér ham endnu staa foran mig og med høfligt spodske Ord byde mig Farvel. Jeg følte hans Blik slaa mig i Ansigtet — og da han vendte sig om og gik, blev jeg angst for at miste ham. Jeg kaldte ham tilbage. Jeg følte mig

saa svag, og jeg følte mig lykkelig ved det.

* *

*

Det fremmede Menneske. Ja, vist er han mig fremmed. Dog véd jeg aldrig, at jeg har følt mig saa gode Venner med Nogen som med ham. Der kunde slet ikke være Tale om at være fornem og Dame overfor ham. Hans Ord, hans Stemme ligesom tog mig ind til sig, saa selvfølgeligt og dog saa ærbødigt. Der var noget vidunderlig musikalsk i den Maade, hvorpaa han afstemte sit Væsen efter mit. Jeg har kun haft en lignende For-72

nemmelse, naar jeg dansede med en Herre, der fast og sikkert bar mig ind i Musikens Rytme. Naar jeg lukker Øjnene, kan jeg endnu høre hans Stemme. Ja, der er Rytme i den, og jeg er tilmode, som jeg danser — en blød, langsomt vuggende Dans.

Jeg hører hans Afskedsord, mens han tog begge mine Hænder og saa mig smilende, saa mildt, og slet ikke paatrængende, ind i Øjnene: »Farvel, De meget søde, ubekendte Pige, som jeg er forfærdelig glad over at have truffet.«

Underligt, at Øjne kan være saa forskellige. For Fremtiden vil hans Øjne ikke gøre. mig bange.

*

Jeg vilde heller ikke være bange for at møde ham igen. Jeg vilde ovenikøbet være glad ved det, det vilde more mig. Naar blot det ikke var saa ganske uden al fornuftig Mening. Naar blot det ikke var saa grænseløst letsindigt.

Forresten, er det saa ufornuftigt at være letsindig? Hvem takker En for, at man aldrig gør andet, end hvad der er dydigt og kedeligt?73

Hvorfor skal man være saa ængstelig for at stjæle en og anden smuk Blomst fra en Have ved den støvede Landevej, hvor man vandrer? Jeg sprang gærne gennem Gærdet, tror jeg, selv om Kjolen fik en Rift, hvis ikke min bekymrede Moders Blik skræmmede mig. Dine bedrøvede Øjne er det, som jeg frygter, Moder. Hvis Du opdagede noget, Du vilde jo slet ikke kunne forstaa mig, Du vilde anse mig for et fortabt Menneske. Og dog — Sløret! Hvordan er det kommet i dit Eje? Naar i dit Liv har Du haft Brug for det?

Dette Slør, der fortæller om hemmelighedsfulde Vandringer og endnu gemmer en Duft som af forbudte Blomster.

15. Februar.

Erik var her i Eftermiddag. Vi talte ikke om andet end Mørch. Erik spurgte, om jeg ikke havde Lyst til en Gang at træffe sammen med ham. Jeg svarede Nej. Og jeg fingerede en Historie om en Dame, der kendte ham og som havde fortalt mig, at han var en kedelig Praas.74

Erik maatte nu i Marken med en ny Lovtale over sin Ven. Han var fuld af Haan over den Dame, der havde givet mig Oplysninger om Mørch. Han levnede hende ikke Forstand for to Skilling. Hun var naturligvis en Gaas, som Mørch ikke havde gidet spilde sit Vid paa.

Jeg førte dog min Klientindes Sag med Dygtighed. Jeg opfandt utrætteligt nye Anklager og Anker, som jeg saa havde den Fornøjelse at høre Erik gendrive. Sandelig, Hr. Mørch, det maa iaften have ringet Landestorm for Deres Øren.

Men arme Erik! Han skulde bare vide.

Ved Godnat-Passiaren stor Grædescene mellem Moder og mig. Først græd jeg, fordi hun igen plagede mig med Erik. Saa græd hun, fordi jeg sagde, at hun kun tænkte paa at faa mig ud af Huset og var ligeglad, enten jeg blev lykkelig eller ulykkelig. Tilsidst græd vi begge i fælles Erkendelse af, at Livet ikke er andet end den bare Travrighed, og i gensidig Anger over de onde Ting, vi havde sagt hinanden.

Dette Hus udmærker sig absolut ved sin75

Regnmængde. Jeg skulde næsten tro, at det endogsaa overgaar Bergen.

16. Februar.

For det Tilfældes Skyld, at jeg gaar til Stævnemødet iovermorgen, maa jeg i Tide forsyne mig med et Skærmbrædt. Jeg har i saa Henseende tænkt paa Christiane, det eneste mig fuldtro Menneske i Verden. Veninder har jeg aldrig haft. Christiane kaldes min Veninde, men hun er nærmest min Slavinde. Hun er Datter af en tarvelig, men velhavende Mand; hun blev sat i samme Skole som jeg, men hun følte sig som et Væsen af lavere Race. I et Anfald af Ædelhed tog jeg mig af hende, og da jeg nød Ry for min rappe Tunge, vovede Ingen at fornærme min Protegée. Christiane har siden dyrket mig med en urokkelig Hengivenhed. Det er dog Synd at sige, at jeg har forkælet hende. Der er intet Menneske, som jeg kan være saa utaalelig imod; hun oprører mig ved sit ydmyge Væsen og sit forskræmte Udseende; hendes Blods hundske Respekt for mig fattige Professordatter

vækker min Foragt. Men paa den anden Side76

kan jeg vanskeligt undvære hende. Jeg kan lide at herske saa uindskrænket over en Menneskesjæl. Uden at knurre lader hun mig udøse alt mit gnavne Humør over hende. Fuldkommen lykkelig indsuger hun min Naades Solstraaler.

Min tro Christiane ligner en blond Æbleskive. Hun har et kuglerundt Hoved, tyndt hvidgult, glansløst Haar, ingen Øjenbryn, en fregneomkranset Stumpnæse og Knaphul-Øjne. Af Figur er hun en Prop.

Egenlig det man kalder styg, er hun dog ikke. Hun er bare slet ingenting. Der mangler hende alt det, som gør et Egenvæsen ud af det Fællesmenneskelige. Men som hun er, er hun lykkelig. Hun kender ikke til Ærgærrig-hed eller blot Ønsker paa egne Vegne; hun ønsker og haaber kun for og sammen med mig.

Nu har hun det sidste Aar været fuldstændig optaget af Erik. Hver Dag sidder hun og venter paa, at han skal fri, og er ligefrem benauet ved Tanken om, at nu kommer det.

Alligevel, naar jeg i Morgen gaar ud til hende og siger: »Christiane, jeg skal til Stævnemøde med en Herre, og Du maa hjælpe mig«77

— saa vil hun ganske vist lige i Øjeblikket se en Smule forvirret ud, men hun vil ikke prøve paa at ræsonnere eller gøre Indvendinger. Hun vil simpelthen tage til Efterretning, at nu er det ikke Erik og Forlovelse, der staar paa Dagsordenen, men Letsindighed og Stævnemøde, og hun vil, naar Stævnemødets Time oprinder, sidde hjemme og have Hjærtebanken, ligesom jeg, og hun vil, det syndefulde Asen, i sine Tanker svælge i min gode Mad og min Champagne.

17. Februar.

Jeg gaar formodenlig til Stævnemødet imorgen. Naar jeg saa har oplevet det, vil jeg slaa mig til Ro. Jeg vil atter blive en dydig Pige, og jeg vil, inden jeg forlover mig med Erik, ligesom Dronning Dagmar paa Dødslejet bekende min svare Brøde.

Jeg var hos Christiane i Formiddag. Hun blev helt oplivet ved Tanken om, at vi skulde til Stævnemøde. Jeg instruerede hende i hendes Rolle. Hun kommer imorgen ud til os og beder mig til Middag. Hun lover tillige Moder, at jeg nok skal blive fulgt hjem om Aftenen.78

Da mine og Christianes Forældre ikke omgaas — næppe nok kender hinanden — er der ingen Mulighed for Opdagelse.

Christiane fandt det Hele umaadelig spændende og æventyrligt. Tilsidst maatte jeg ligefrem minde hende om, at det klæder en ung Pige ilde at være saa forhippet.

18. Februar.

Da Klokken iaften slog syv fra Sankt Nikolaj, gled en høj tilsløret Dameskikkelse fra Lille Kongensgade ud paa Kongens Nytorv. En høj Herreskikkelse, med Pelskraven op om Ørene, styrede i samme Nu imod hende. En Vogn var lige efter Herren. Kusken smækkede Døren op. Det formummede Par forsvandt ind i Vognen, der derefter ilsomt bortførte det

Faa Minutter efter holder en Vogn inde i en mørk Port. Kusken er sprungen ned fra sit Sæde og trykker paa en Klokkeknap ved en Dør. En Slaa skydes fra indvendig. Døren aabnes, og i hvidt elektrisk Lys viser en kjoleklædt Kavallér sig, bukkende. Han lukker Vogndøren op, en pelsklædt Herre hjælper en79

tilsløret Dame ud. Den kjoleklædte iler i Forvejen op ad nogle Trapper: »Denne Vej, om Herskabet behager. Jeg har reserveret det røde Kabinet.«

---Saadan var den lovende, nogenlunde romantiske Begyndelse paa en Aften, der væsenligst blev en Skuffelse.

Jeg undser mig næsten ved at bekende det: jeg var ikke langt fra at kede mig. I tre lange Timer varede Festen. Vi spiste — en Mængde gode Sager, men jeg havde ingen Appetit. Vi drak — naturligvis Champagne, men jeg

maatte være svært forsigtig for at kunne komme »pæn« hjem. Saa sad vi forresten og konverserede saa dannet og saa artigt, som om vi var til Konfirmations-Familiemiddag hos Professor Magens.

Men det, der ærgrede mig allermest, var, at min Don Juan tilsyneladende fandt Aftenen særdeles vellykket. Han satte sig, efter at vi havde spist, mageligt tilrette i en Lænestol, nippede velbehageligt til sin Likør og nød sin Cigar i dovne, soignerede Drag, betragtende mig velvilligt og talende til mig i en godmodig onkelagtig Tone, som om jeg var et Pattebarn.8o

Midt under det Hele spurgte han: »Naa, er det saa saa farligt at drikke Champagne sammen med mig?«

Nej, det ved Gud, farligt var det saamæn ikke. Men hellerikke morsomt, min Herre.

Jeg spekulerer paa, om det var en Komedie, han spillede med mig, eller om han af Naturen er saa henkogt.

Der var et Øjeblik, straks vi kom ind i. Restavrationskabinettet og Opvarteren havde trukket sig tilbage, hvor jeg syntes, han valen helt anden. Jeg stod foran et Spejl og tog Overtøjet af. Han stod bagved mig og hjalp mig galant. Da jeg tilsidst med min Lommekam havde givet Pandefrisuren en lille Overhaling og vendte mig om, greb han min Haand og sagde: »Maa jeg saa se rigtigt paa Dem!«

Jeg sagde: »Naa, er det en Skuffelse? Fortryder De, at De skal ofre en Aften paa mig grimme Pige?«

» Grim !« — svarede han. »Nej tværtimod.« Han stod lidt og betænkte sig. Saa sagde han: »Jeg haaber ikke, De forlanger Komplimenter. Smuk er De ikke. Men De er8i

aldeles nydelig. De er saa fin og ung som et Majløv. De har en Teint som Frugtblomster, og jeg har aldrig set en Mund, der ligner et Kirsebær til den Grad som Deres.«

Han sagde disse Ord ganske jævnt, ligesom om han med Vilje vilde afdæmpe dem. Men Klangen var saa blød og sandfærdig; hans Blik straalede saa varmt og saa lykkeligt. Det var en vidunderlig Følelse, der i det Øjeblik gennemstrømmede mig, en Følelse af svimmel Salighed, af Triumf og Svaghed.

Jeg kom til Besindelse ved, at han med dagligdags Stemme fortsatte: »Jeg vilde gærne have Lov at kysse Dem.«

Hvor grimt, hvor dumt. Akkurat som da han forleden begyndte med at meddele mig, at Drosken ventede.

Jeg svarede ham strængt og alvorligt: »Nu skal jeg sige Dem noget, Hr. Mørch, og Forord bryder ingen Trætte. Jeg vil gærne være sammen med Dem iaften, den Letsindighed har jeg nu engang besluttet mig til. Men De skal værs'god opføre Dem saadan, at jeg ikke altfor meget skal angre denne Aften. Husk, hvad De har lovet mig.«

»Ja,« sagde han, »netop derfor var det, jeg spurgte, om jeg maatte kysse Dem. Havde vi ikke haft den Aftale fra forleden, havde jeg kysset Dem uden Forlov. Men jeg staar ved mit Ord: jeg er overfor Dem ganske, som De selv vil have mig. Og saa taler vi ikke mere om det.«

Han sagde det høfligt og smilende, uden synligt Spor af Skuffelse eller Fornærmethed. Og Resten af Aftenen var han stadig lige høflig, veltilfreds og smilende. Dog, hvor forandret!

At den uforstyrrelige Bonvivant, der ved Souper'en og bagefter med overbærende Velvilje underholdt sig med en naturligvis altfordum og ubetydelig lille Pige, var den Romeo, der lige i Forvejen havde gjort samme lille Julie hed i Kinderne — nej, det var endnu mere ufatteligt end den pludselige Forvandling, der forleden skete med ham. Hvordan mon han egenlig er? Han gør i Grunden slet ikke Indtryk af at være Skuespiller; tværtimod, der er saa lidt Positur ved ham. Alligevel har jeg en Fornemmelse af, at han hele Tiden spiller Komedie, og at det morer ham at for-83

virre mig ved at give nu en, nu en anden Rolle.

--Han fik da at vide, hvem jeg var.

Jeg maatte jo holde mit Løfte. Jeg tror nok, han blev i høj Grad overrasket, skønt han ikke vilde lade sig mærke

med det. Han sagde blot: »Ja, saa!« og kiggede saa underligt hen paa mig. Han havde vist alligevel ikke troet, at jeg var af saa pæn Familie. Men i det Hele taget gav min Demaskering ham vist meget at tænke paa.

. Lidt efter sagde han: »Saa kender De Arkitekt Glerup?«

»Jo Tak, rigtig godt. Det gør De nok ogsaa?«

»Det véd De?«

»Ja, Erik Glerup har saamæn ofte talt om Dem. De har en god Ven i ham — og en Beundrer.«

»Ja, Glerup er en Entusiast.«

Her kom jeg til at le.

Han: »Hvad ler De af? Af Glerups Entusiasme for mig?«

Jeg: »Ærlig talt, ja. Jeg vil tilstaa Dem, at jeg er lidt skuffet.«

Man maa dog ikke tro, at denne Ondskabs-84

fuldhed i mindste Maade anfægtede Hr. Mørch. Han smilede tværtimod ekstra velfornøjet, løftede sit Glas, blinkede til mig og sagde: »Glerups Velgaaende, Frøken! Jeg er ikke bleven skuffet ved at møde Genstanden for hans Lovprisninger overfor mig.«

Hvor denne Sindsro irriterede mig. Alt — alt er ham sikkert saa fuldkommen ligegyldigt. Som han sad dér i Lænestolen, saa han ud, som om intet i Verden skulde kunne flytte ham ud af hans dovne Velvære. Jeg tror, at om Himlen var revnet og et Par Engle var plumpede ned i Skødet paa ham, vilde han, uden at fortrække en Mine, have sagt »Velgaaende« til dem. Og hvorvidt jeg synes om ham eller ikke, skænker han sikkerligt ikke saameget som en Antydning af en Tanke. Jeg fik et udmærket Bevis derpaa, da vi tog bort fra Restavrationen. Ved min Kuvert havde der ligget en smuk Buket. Jeg havde egenlig haft Lyst til at tage den med som en »Souvenir« om mit eneste Æventyr, men først sagde jeg prøvende: »Det er Synd for de dejlige Blomster; men jeg tør vist ikke komme hjem med dem.« Herpaa svarede han ganske tørt: »De er s'gu hellerikke værd at gemme.85

De er allerede halvvisne.« I Sandhed, en fyrig og poetisk Kavallér!

Han fulgte mig i Droske til Hjørnet af Forhaabningsholms Allé. Da vi nærmede os vort Maal, spurgte han, naar og hvor vi saas igen. Jeg svarede, at vi saas ikke mere.

»Herregud«, sagde han, »nu maa De ikke være saa stræng. Jeg havde glædet mig saa meget til, at De en Gang vilde besøge mig i mit Hjem. Dér vilde vi ogsaa have det langt hyggeligere end paa en Restavration.«

»Nej, det gaar ikke an. Og jeg vil heller ikke.«

»Ja, ja.«

Og han faldt hen i Tanker. Men da Vognen holdt, sagde han, og hans Stemme havde igen den dæmpede, smukke Klang:

»Nu kan De tro mig eller lade være at tro mig. Men jeg har aldrig set en ung Pige saa yndig som De. Og jeg er meget bedrøvet over, at De ikke oftere vil se mig. Farvel og Tak for iaften.« Han aabnede Drosken, og idet jeg gav ham Haanden til Farvel, bøjede han sit Hoved ned og kyssede den.

»Nu kan De tro mig eller lade være at tro mig . .« Ja, om jeg vidste, hvad jeg86

kunde. Om jeg vidste, naar han er ærlig og naar han spiller Komedie. Men forresten, nu er det jo forbi, og det er godt det samme.

Uigenkaldeligt forbi. For han foreslog jo ikke en Gang en ny Mødetid. Tyder det egenlig paa, at han er saa ivrig efter at se mig igen?

Forbi er Æventyret. Og godt, at det ikke gik mere æventyrligt. Uden at rødme altfor meget — i Bevidstheden om,

at forbi var det — fortalte jeg Moder, der ventede paa mig, en lang Historie om Middagen og Aftenen hos Christiane.

Men sæt, at han ikke havde bedt mig om det Kys . . . sæt, at- han havde fortsat den besnærende Melodi . . . sæt, at han havde benyttet sig af min Svaghed!

Skulde De være en honnet Mandsperson, Hr. Mørch, eller blot en lille Smule — dum?

19. Februar.

Christiane stillede i Eftermiddag for at høre, hvordan det var gaaet med Stævnemødet. For ikke at bedrøve hende — og for ikke at gøre mig selv latterlig — gav jeg87

hende en blændende Fremstilling af Aftenens letsindige Glæder. Og da Christiane er et romantisk Gemyt, i Lejebibliotek-Udgave, fortalte jeg hende, at min Kavallér havde medbragt en rosenrød Silkemaske, som jeg tog paa, hver Gang Opvarteren efter 3 diskrete Slag paa Døren traadte ind.

Christiane blev varmere og varmere i sit runde Hoved for hver Flaske Vin, jeg trak op, og . tilsidst spurgte hun ganske ør og forvildet: »Men saa, Julie . . . naar kyssede han Dig saa?«

Jeg kunde have lidt at se mig selv, da jeg med krænket Grevinde-Mine svarede: »Maa jeg bede mig fritagen for dine Simpelheder, Jane. Tror Du, det er bon ton at kysse ved Stævnemøder?«

Skamfuld indvendte Christiane: »Jeg troede dog, at saadan noget ogsaa hørte med.«

»Ja,« — oplyste jeg med min overlegne Erfaring — »men ved fine Stævnemøder kommer Kysset paa et meget sent Stadium. Først skal Kavalleren længe have gjort en ærbødig Kur, saa en Dag falder han paa Knæ for sin Dame, og hvis hun da ansér ham for værdig til Belønningen, rækker hun88

ham først sin Haand og derpaa sin Kind til en sirlig Berøring af hans Læber.«

Christiane saa, overvældet af Beundring, paa mig og sukkede: »Jamen, for at blive gjort Kur til paa den Maade, maa man være meget fin og meget begavet.«

Tilsidst holdt jeg et lille Foredrag om, at naar alt kommer til alt, er den eneste paalidelige Lykke dog den at overvinde Fristelser. Skønt altsaa mit Stævnemøde havde været umaadelig vellykket og min Kavallér fuld af Galanteri og Forelskelse, havde jeg besluttet mig til aldrig at se ham mere.

Christiane bifaldt min heroiske Beslutning, men græd af Medlidenhed med min forgæves smægtende Hyrde.

Hun skulde bare vide, at Hyrden hedder Alfred Mørch, der beder sin Hyrdinde om et Kys i samme Tone, som om han bad hende om et Stykke Rejemad.89

2i. Februar.

Imorges — Gudskelov tog jeg selv mod Posten — Rykkerbrev fra min Skomager. Seksten Kr. skylder jeg ham for de Laksko, jeg købte til Ballet hos Eriks Onkel og som Moder troede jeg betalte med de Penge, jeg den første Februar fik af Grevinde Bjørneklo.

Desværre nej. Thi jeg er i Pengesager Verdens letsindigste Menneske. Pengene fra Grevinden skyldte jeg min Syjomfru, og det Skrog erklærede, at hun ikke kunde vente længer.

Nu sidder jeg net i det. Jeg har opgjort min Status, og den udviser følgende Passiver: 16 Kr. til Skomageren {maa betales meget snart), 5 Kr. til Handskemageren (taaler ejheller lang Henstand) og 5 Kr. til Christiane — ialt 26 Kr. Af Aktiver har jeg i kontant Beholdning 1 Kr. 50 Øre, og forresten intet. Med Grevinden er jeg færdig, og foreløbig har jeg ingen ny Bestilling. De ti Kroner, jeg hver Maaned faar af Forældrene, forsvinder som Dugg for Solen.

Hvad skal jeg dog gøre? Moder kan ikke hjælpe mig, og desuden tør jeg ikke tilstaa,9°

at jeg har ført hende bag Lyset. Skulde jeg forsøge Bedstemoder? Men det er saa vanskeligt at forklare sig

overfor hende; jeg er bange for, at jeg vilde blive stikkende i det.

Jeg véd jo nok, hvor jeg kunde faa Pengene. Erik vilde saamæn ligefrem blive glad, hvis jeg bad ham hjælpe mig. Men jeg skammer mig ved at komme til ham. Og vilde han ikke misforstaa det? Ja, hvis jeg var forlovet med ham. Men nu! Nej, nej, for min egen Skyld gaar det ikke an.

Det er ogsaa utaalelig! at være ung Pige. Til alle Sider og paa alle Maader er man afhængig — socialt, moralsk og økonomisk. Havde man bare Penge nok, saa forresten pyt med det andet. Saa kunde man gøre, hvad man vilde. Tænk, hvor dejligt at være fri for Gæld og ikke behøve at nægte sig noget! Ikke behøve, hver Gang man trænger til et nyt Stykke, at skulle gaa til Moder, som saa atter maa gaa til Fader, som brummer og giver Ondt af sig og siger Nej ti Gange, inden han rykker ud med Pengene. Hvor ækle saadanne Penge er, som man bogstavelig maa tigge sig til, og som kastes til En med vripne Miner.9i

Naturligvis, jeg kunde gifte mig med Erik. Saa var jeg ude over alle Vanskeligheder. Erik vilde ikke nægte mig noget. Han vilde med Glæde opfylde mine smaa Ønsker; han vilde gærne se mig saa fin og smuk som muligt.

For to Maaneder siden var jeg ikke i Tvivl om, at jeg vilde gifte mig med Erik. Jeg syntes, det var ligesom en forudbestemt Ting, der ikke kunde ændres.

Men da han saa kom, tøvede jeg. Og nu synes jeg, det er saa rent umuligt. Ligesom at smide mig hen, ligesom at give Afkald paa al større Lykke — blot for at redde mig ud af Hverdagslivets smaa Ubehageligheder.

Sagtens er det kun taabeligt Fantasteri. For hvad venter der mig af anden, større Lykke? Men dog, jeg kan ikke. Saa faar det gaa, som det vil.

22. Februar.

Livet er alligevel ikke saa rent trist. Og der er et venligt Forsyn, som vaager over Smaapiger i Vaande Mit Forsyn sidder som92

en kappeklædt gammel Kone i en Sofa og hedder Bedstemoder.

Med bævende Hjærte ringede jeg i Formiddags paa hos hende. Gamle Marie lukkede op for mig og sagde: »Nej, at Frk. Julie virkelig kommer idag. Fruen har saamæn længtes saameget efter Frøkenen.«

Jeg sad inde hos Bedstemoder — paa den sædvanlige Visitplads, i Lænestolen lige foran Sofaen. Paa Bordet var, som sædvanlig, anbragt et lille Traktement: et Glas Jordbærlikør og en Assiet med Biskuits.

Bedstemoder sad og saa paa mig med sine store rolige Øjne. Jeg fortalte — lidt nervøst — om mine Oplevelser, siden jeg sidst besøgte hende. »Spis, Barn,« sagde hun. »Og drik Dig et Glas, det gi'er Kulør i Kinderne.« Jeg tømte Glasset i ét Drag, for at faa Mod, og jeg begyndte at tygge paa en Biskuit, men den blev mig siddende i Halsen. Imens snakkede jeg løs, men jeg vidste knapt, hvad jeg sagde. Bedstemoders Blik veg ikke fra mig, og hun nikkede af og til betænksomt. Pludselig sagde hun: »Naa, Barn, hvad er der saa med Dig?« »Der er saamæn ikke93

noget, Bedstemo'r . . .« Men i det samme havde jeg Øjnene fulde af Taarer.

Bedstemoder nikkede igen, og i en næsten underfundig Tone sagde hun: »Rejs Dig, Barn, og gaa hen til Kommoden.« »Ja, Bedstemo'r.« »Aabn' saa den øverste Skuffe og tag den graa Bog med Tal udenpaa.« »Ja, Bedstemo'r, jeg har fundet den.« »Inde i den Bog ligger nogle blaa Stykker Papir. To af dem er til Dig . . .«

Du søde, velsignede Bedstemoder, Du klogeste og bedste af alle Mennesker . . .

--Nu er jeg ovenpaa. Skomageren

har faaet sine Penge og Handskemageren kan vente til den iste. Han skulde egenlig haft 3 Kr., men da jeg kom hjem, slog Frantz mig for dem. Den arme Fyr, han er ogsaa altid i Bekneb, og idag kunde jeg ikke nænne at se ham bedrøvet.

Det har været en god Dag for mig.

Erik kom iaften. Han var ogsaa i udmærket Humør. Vi havde følgende Samtale:

»Véd Du, Julie, at Du begynder at gøre Lykke. Man lægger Mærke til Dig og finder Dig smuk.«94

»Saa? Gør »man« det? Hvem er man?«

»Alfred Mørch.«

Jeg, indvendig rædselslagen, tilsyneladende ligegyldig:

»Han kender mig jo aldeles ikke.«

»Han har set Dig paa Gaden. Han gik med en Ven, der vidste, hvem Du var. Og jeg vil sige Dig, at han var formelig begejstret over Dig. Jeg har aldrig hørt ham bruge saa stærke Ord om nogen Dame.«

»Jeg burde naturligvis føie mig smigret. Men undskyld: Jeg er det ikke. Jeg sætter ikke Pris paa Hr. Mørchs Dom.«

Jo, minsandten sætter jeg Pris paa hans Dom. D. v. s. det morer mig, at- jeg dog altsaa har gjort et Slags Indtryk paa den Træfigur. Og han har altsaa ikke ganske glemt mig. Ej, ej, min Herre, jeg finder derudi et sært Behag.

Nu gad jeg blot vide, om han med Flid har fyldt Eriks Øren med min Ros, for at den skulde gaa videre til mig. Skulde Erik, uden at vide det, gøre Tjeneste som Postillon d'amour? Ideen er ikke ilde, men heller ikke ganske fin. Naa, har Hr. M. nogen saadan95

Beregning, glæder det mig ialfald, at det Svar, jeg har givet ham gennem hans Postillon, ikke er absolut opmuntrende.

25. Februar.

I Eftermiddag kom Erik. Da vi blev ene, trak han halvt flov et Brev frem og gav mig det. Jeg kendte ikke Haandskriften og spurgte: »Fra hvem?« »Se selv,« sagde han. »Det er forresten kun en Spøg.«

Det var et Brev fra Alfr. Mørch med Indbydelse til sammen med Erik at spise til Aften hos ham. Min første Følelse var Fornærmelse.- Jeg fandt Spøgen lige smagløs af Erik og Mørch. Da, ligesom jeg, med Brevet opslaaet foran mig, er ifærd med at bebrejde Erik hans Opførsel, falder mit Blik paa Begyndelsesbogstaverne af de første Linjer og jeg læser et Ord — jeg standser i min Tale, rødmer, bliver forvirret, rejser mig og gaar ind i mit Værelse. Her lægger jeg Brevet foran mig:96

»Kald det frækt, Frøken, af en Herre, om hvis Tilværelse De intet véd. Men, støttende mig til en fælles Vens Alliance, vover jeg at spørge Dem: Lod det sig ikke gøre, at De og Erik og jeg spiste til Aften sammen næste Torsdag Aften Kl. 71/2 i min Eremitbolig, Halmtorvet Nr. 38? Tilgiv mig, Frøken, min Dristighed. Idel Beundring for Dem har forledet mig til at forsøge mig med denne vistnok løjerlige Invitation. Erik forsikrer desuden, at hans nydelige Veninde besidder et fint og muntert Snille, der vil tyde min E-pistel i den rette Aand og Mening. Gud give, at han har talt sandt! I lige Maade, at mit Brev traf Dem ved saa godt Lune, at De mildt og naadigt sagde Ja.

Erik har lovet at bringe mig Svaret. Tro mig, jeg venter med Længsel og i bange Uro.

Deres ærbødige Beundrer paa Afstand

Alfr. Mørch, i-

97

Tilsyneladende er der intet mystisk eller aparte ved dette Brev. Men læser man, ledet af et hjælpsomt Instinkt, Linjernes Begyndelsesbogstaver ovenfra nedefter, fremkommer et Brev i Brevet, en geheime lille Billet, saalydende: »Kom alene til den opgivne Tid «

Nej, det kunde ingen Tilfældighed være. Det maatte være et snildt beregnet Spil, hvorom min dristige Kurmager ovenikøbet i det rigtige Brev gav mig • et Vink i Ordene: »Erik forsikrer desuden, at hans nydelige Veninde har

et fint og muntert Snille, der vil tyde min Epistel i den rette Aand og Mening.«

Hvorfor nægte det? Jeg syntes, Spasen var kostelig. Jeg syntes, det var helt romanagtigt, ja æventyrlig forvovent, saadan at føre en dobbelbundet Korrespondance, ligegyldig og uskyldig for Uindviede, bringende hemmeligt Bud for de Indviede.

I en Fart nedskrev jeg et Svar og bragte det til Erik. Med stræng Værdighed bad jeg ham læse det, idet jeg udtalte Haabet om, at jeg for Fremtiden maatte blive forskaanet for hans og hans Vens Narrestreger.

Mit Svar lød:

Julies Dagbog. 7

k

98

»Min Herre!

Alene mit Humør kan De takke for, at jeg ikke vredes paa Dem. Snarest er det vel ogsaa Deres Kammerat, den letsindige Spøgefugl Erik, jeg bør være vred paa.

J. M.«

Erik var aabenbart ikke fornøjet med dette Svar. Lad os haabe, at Hr. M. vil skønne mere paa det, han, der deri vil finde det »maaske«, som paa sine to Vægtskaale afvejer i farlig Styrkeprøve Julies Dyd og Letsindighed.

3. Marts.

En vidunderlig, en uforglemmelig Aften. Aldrig har jeg haft det saa godt. Nu véd jeg, hvad det vil sige at være lykkelig.

Det er saa smukt som en Drøm, og det staar for mig i Drømmes vage Omrids.

Jeg har været i en lys, straalende Verden, hvor Alt var festligt og festligt for min Skyld;99

hvor Alt var ordnet for at glæde mig, og hvor mine Ønsker var gættede og opfyldte, inden de var fuldbaarne i mit Hjærte; hvor der kun taltes behagelige og utvungent udvalgte Ord; hvor Alt syntes indrettet kun paa at nyde ... og nyde fint og uden Voldsomhed, netop tilpas til at føie et usigeligt Velvære; hvor der var Fred og Tryghed og slet ikke noget for en bange lille Pige at skræmmes af.

Jeg husker det Hele kun som en Drøm, en Drøm i lyseblaa Soltaage.

Op ad knirkende Trapper en listende Vandring, med frygtsomme Blik til alle Dørplader. Saa pludselig en kvælende Hjærte-angst ved at se kans Navn. Men i det samme er Døren aabnet, og en ledende Haand drager mig varsomt ind.

Inde fra en Stue falder et dæmpet Lys; længere inde, mellem Portierer, er der en stærk, festlig Belysning. Saa staar jeg midt i den og ser mig om i et stort Værelse med mange Møbler. Og en Stemme siger Velkommen til mig, et Ansigt smiler mig imøde,

7*100

og Stemmen fortsætter: »Tak, fordi De kom. Jeg har længtes efter Dem. Vær nu sød og læg alt det Overtøj, saa skal vi have en rigtig hyggelig Aften.« Min Angst er med ét borte, jeg er helt sikker og tryg, jeg rækker ham Haanden, og vi lér til hinanden som gode gamle Venner, der er glade over at gensés.

Saa er jeg med det samme inde i Fortryllelsen. Føler mig saa ganske hjemme i disse Stuer, der vistnok har dyre og sjældne Møbler, men som er uden noget Slags Praleri, bydende kun Hvile og Behag for Legeme og Sind. Føler mig og behandles som Herskerinde her, som Husets Frue; synes, jeg hører til her og intet andet Sted.

Jeg føres til Bords. En stilfærdig ældre Pige bringer Maden ind og ud, skiftet-Tallerkener, sætter Vin frem, alt

uden at der gives nogen Ordre. Hun synes at betragte det som en selvfølgelig Sag, at jeg præsiderer ved hendes Herres Bord; hun ser venligt paa mig, og jeg nikker til hende.

Vi spiser, drikker og passiarer; hans Ansigt straaler af Elskværdighed og Glæde — som jeg aldrig havde troet, at det Ansigt kunde straale —; vi ler og klinker, og da vi er101

færdige med at spise, kysser han min Haand, byder mig Armen og fører mig ind i Dagligstuen, hvor der er tændt en Mængde Lys og Lamper og dog intet skarpt Lys er; hvor der er varmt og en sød Duft af Hyacinther, og hvor jeg finder saa bedaarende en Hvile i en mægtig Lænestol, som han skyder en Skammel hen for og udpolstrer med Puder og Nakkepøller. Saa gaar han stille omkring mig, giver mig Cigaret, skænker gul Likør for mig og sætter sig først efter at have spurgt mig, om jeg har det rigtig godt og ikke trænger til nogetsomhelst.

Og nu er det, jeg helst blev siddende saadan til evig Tid . . . her i hans smukke lyse Stue, mens han taler til mig saa muntert og dæmpet, saa klogt og ligesom finere end andre Mennesker, og ser saa glad smilende paa mig med Øjne, der slet ikke er sorte og farlige, men barnlige og gode. Jeg synes, ja, jeg maa give mig selv Lov til at være saa taabelig, jeg synes, jeg bliver som et lille Barn i hans Stue, og at han er om mig som de allerbedste Forældre i Verden.

Og hvad nytter det saa, jeg siger til mig selv, at jeg er dum, og at han maaske i sit102

stille Sincl lér af mig og har mig til Bedste? Saadan som han har været imod mig iaften, er der Ingen, der nogensinde har været, saa storartet, saa fuldendt. Har han nogen ond eller listig Tanke bagved, jeg spørger ikke derom; jeg vil ikke vide det. Jeg véd kun, at nu slipper jeg ham ikke; jeg véd, at han havde ikke behøvet at bede mig komme igen, for jeg var alligevel kommen .

. . . Jeg véd, at jeg elsker ham, og at jeg er usigelig lykkelig, og at jeg vil tilbringe Natten med at græde.

4. Marts.

Jeg har gaaet i Søvne hele Dagen. Véd næppe, hvad jeg har sagt og gjort. Mindes blot, at jeg har været saa sært og sødt vemodig, har fundet Alt smukt og alle Mennesker gode. Synes, jeg selv har været saa mild og god, og at jeg maatte vise dem Alle herhjemme, at jeg holdt af dem.

Gik en dejlig Tur med Moder i det milde Foraars vejr, den første Foraarsdag iaar. Er saa yndig træt i hele Legemet, længes efter at sove godt, sove og drømme.103

io. Marts.

En evig Uro er over mig. Hver Dag jager afsted med mig i et Virvar af Angst og Dødsforagt, himmelblaa Jubel og sort Fortvivlelse. Hvor bærer det hen? Hvad vil j^» hvad vil han med mig?

Men gennem det Altsammen skriger evigt tilbagevendende det angstfulde Raab: Elsker han Dig? Er han blot forelsket i Dig en Smule mere end i hvilkensomhelst anden ung Dame, han møder paa sin Vej?

Jeg var hos ham igen igaar. Jeg havde haabet, at han vilde sige noget, som kunde give mig Klarhed. Men han var stadig den samme: god, kær, bedaarende sød, men saa uendelig passiv, saa vigende og tilbageholdende.

Jeg prøvede mig dog frem. Jeg spurgte: »Hvad troede De egenlig, da De i sin Tid fik det Brev fra mig?« »Jeg troede, det var en Dame, der var forelsket i mig!« svarede han roligt. »Men da De saa fik at vide, at det kun var et Væddemaal, hvad saa?« Han kiggede smilende paa mig, inden han svarede: »Naar jeg skal være ærlig, troede jeg ikke et Øjeblik104

paa det Væddemaal.« »De troede altsaa alligevel, at jeg var forelsket i Dem?« — »Nej, men da jeg havde set Dem, ønskede jeg, at jeg De maatte blive det.«

Jeg tav lidt. Saa vovede jeg mig frem med følgende Spørgsmaal: »Og hvis jeg nu virkelig blev forelsket i Dem . . . (løgnagtigt) jeg er det ikke, det beder jeg Dem tro . . . men hvis —?« »Saa vilde jeg være forfærdelig glad.« »Men det vilde være Synd for mig, for De . . . De . . .« Nu var det, han skulde have sagt det Ord, jeg haaber og

venter paa; men istedetfor svarede han kun, ligesom afsluttende den Diskussion: »Kære De, Spørgsmaalet foreligger jo desværre ikke. Men jeg indskærper Dem atter, hvad jeg fra første Færd har sagt Dem: De risikerer intet af mig. Jeg vil aldrig bede Dem om mere, end De selv frivilligt vil give mig. Jeg overlader Dem fuldkomment at dirigere vort Forhold. Jeg er glad og taknemlig over, at De kommer og besøger mig som Veninde; det er mig en Nydelse blot at se Dem her i mine Stuer. Men (smilende) skulde De en Dag byde mig noget mere, vilde jeg være meget lykkelig.«io5

Paa en vis Maade er det naturligvis pænt og korrekt af ham, at han intet forlanger af mig. Alligevel, hvis han for Alvor var forelsket i mig, vilde han saa være saa »hensynsfuld«? Og er Hensynsfuldheden andet end Forsigtighed, Angst for Ansvar og Ubehageligheder.

Undertiden, naar jeg tænker paa ham, føler jeg en rasende Lyst til at gøre ham noget ondt, sætte Neglene i hans Ansigt og flaa Masken af ham . . . rive, slide ham i Stykker for at se, om der ingen Lidenskab er bagved. Mon han kan le rigtig højt, mon han kan græde, mon han overhovedet kan føie stærkt som andre Mennesker? Jeg kan i mine Tanker hade ham — hans evindelig smilende Elskværdighed, hans uforstyrrelige Overlegenhed, hans uantastelige Korrekthed. Han er en Mekanik, intet Menneske med Blod, Hjærte og Nerver.

Men jeg véd det: naar jeg ser ham, naar jeg sidder hos ham, saa synker alt mit Oprør viljeløst ned for ham, han stirrer mig al Modstandskraft ud af Sjælen med sit sikre, smilende Blik, og hans milde, faste Ro behersker mig, saa jeg ikke har anden Tanke end at gøreio6

ham til Behag, ikke anden Lyst end at bøje mig under ham og lyde ham.

Han siger, at jeg skal dirigere vort Forhold. Véd han da ikke, at han har mig i sin Haand og kan gøre ved mig, hvad han vil?

i2. Marts.

Jeg er forfærdet over mig selv. Jeg, som før intetsomhelst har foretaget mig uden at betro mig til og raadspørge Moder, jeg lyver nu for hende værre end en Kineser. Hvor det er lavt, modbydeligt og ydmygende at skulle lyve saadan. I Grunden skammer jeg mig jo slet ikke over, at jeg elsker ham og at jeg besøger ham. Det er det eneste i mit Liv, som har noget Værd. Jeg føler, at jeg vokser ved min Kærlighed. Det er, som om jeg før vantrivedes i Skygge og nu først folder mig ud, faar Fylde og Farve i Solen. Hvorfor skal jeg da saa lumpent behøve at besudle, forsimple min Lykke ved Fornægtelser og Løgne?

Men hvis jeg var ærlig, hvis jeg sagde Sandheden, et af to skete da: Enten maatte107

jeg i samme Nu give Afkald paa ham, eller jeg maatte forlade mit Hjem og flygte — hvorhen? Det første kan jeg ikke, og det andet vover jeg ikke. Ja, om han sagde: »Kom til mig!« Men nej, nej, det gør han ikke, og jeg vil end ikke forlange det Offer af ham. Saa er der altsaa ingen anden Redning: Jeg maa lyve, lyve atter og atter, snige mig til min Lykke, luske mig hjem fra den med Dødsens Angst i mit Hjærte, altid forberedt paa at blive modtaget med den dræbende Dom: Du er opdaget.

Jeg lyver, saa Blodet er færdigt at springe mig ud af Neglene af Skam. Jeg lyver sindssvagt, for jeg kan ikke finde fornuftige og rimelige Paaskud til, at jeg nu stadigt er ude. Jeg fatter blot ikke, at Moder endnu intet har mærket.

Det mest oprørende er at skulle skjule min Kjærlighed til ham under Venskab til Christiane. At skulle fornægte ham, som er min Stolthed, og sværge til hende! At være nødt til at gøre mig behagelig for Christiane for at sikre mig hendes Hjælp. Allerede nu har hun, i Følelsen af sin Uundværlighed, antaget en næsten fræk Tone og et paatrængendeio8

intimt Væsen overfor mig. Hun kommer med Spørgsmaal, der fornærmer mig som en Profanation af det Helligste og med raa Plebejer-Graadighed overgramser hun min Sjæls fineste Hemmeligheder, som jeg end ikke vover at røbe for mig selv.

Jeg kan se mig saa desperat paa hende, at jeg kunde slaa hende i det runde Ansigt. Min alt andet end elskelige Papa, jeg kunde have kysset Dig, da Du igaar ved Middagsbordet sagde til mig: »Hvad Fanden er det for en sygelig Passion, Du har faaet for Christiane? Hun ligner jo, Herren hjælpe mig, ikke andet end en Klump Hyldemarv med Arme og Ben af Tændstikker.«

16. Marts.

Han spurgte mig iaften, om jeg skulde giftes med Erik. Jeg svarede, med Vilje, undvigende og ubestemt. Jeg vilde se, hvad Indtryk det gjorde paa ham.

Han sagde da: »Ja, Erik vil blive en god Ægtemand. Det er mere, end jeg kan sige om mig selv. Jeg hører til de Mennesker, som det kan være behageligt at træffe en09

Gang imellem, men som det er utaaleligt at omgaas til daglig. Jeg er baade sær og gnaven, og naar jeg har en Rolle i Hovedet, er jeg ikke til at komme nær. De tror det maaske ikke, men der er Dage, hvor det er mig en ren Lidelse at tale med noget Menneske. Min Kone vilde ikke faa det muntert.«

Hertil bemærkede jeg: »Tak for Advarslen. De skal dog ikke være bange. Jeg nærer intet Ønske om at blive gift med Dem. Jeg har aldrig opfattet Dem som Ægteskabs-kandidat.«

Siden vendte han tilbage til Æmnet.

»Erik altsaa,« sagde han, »kunde De tænke Dem at gifte Dem med?«

Han sad ved Siden af mig i Sofaen; min højre Haand hvilede paa Bordet foran. Da jeg ikke straks svarede, tog han min Haand og gentog sit Spørgsmaal, næsten hviskende. Saa sagde jeg, eller tror jeg sagde, at der var vist en Tid, hvor jeg mente, at jeg burde gifte mig med Erik, men at nu . . . »Hvad nu?« hørte jeg ham hviske. »Nu véd jeg, at det er umuligt.« »Og hvorfor?« Hans Ansigt var helt henne ved mit, hans Øjne saa saaI 10

bedende, saa varmt ind i mine, jeg følte Blodet stige i mig, det flimrede og susede om mig, jeg blev saa svimmel ... og saa . . . Ja, saa var det, at han havde kysset mig eller jeg ham, og at jeg hørte ham kalde mig Du, og fandt, det var den naturligste Ting, at jeg ogsaa sagde Du til ham. Og saa husker jeg forresten ikke andet, end at han holdt mig i sine Arme og blev ved sige med en Stemme, der endnu skælver i mine Øren og faar mit Hjærte tik at banke højt af Lykke: »Min egen søde, lille Pige, min yndige, lille Pige.«

Jo, ét husker jeg endnu. At jeg sagde: »Men jeg er jo slet ikke yndig!« og at han svarede: »Du er yndigere end nogen Anden. Du er det skæreste og blødeste og fineste i Verden. Du er netop det, de gamle Digtere kaldte en yndig Jomfrugestalt.«

Jeg maatte se mig i Spejlet, da jeg kom hjem. Og, min Tro, om jeg ikke fandt, jeg var ligefrem pæn. Det er vist det, man kalder Suggestion. Han digter mig smuk, og saa bliver jeg smuk.111

20. Marts.

Jeg er bange for min Dagbog. Flere Gange har jeg haft den fremme, men lagt den fra mig igen uden at skrive i den. For overfor den maa jeg jo se Sandheden i Øjnene, gøre Rede for mig og gøre mig klart, hvad det er, der sker med mig. Og jeg tør ikke se hverken i Nutiden eller Fremtiden.

Jeg véd, at jeg er paa en Skrænt, og at min Vej uhjælpeligt gaar nedefter. Jeg aner alle Rædsler, alle Ulykker dernede i Dybet, og dog drager det mig uimodstaaeligt til sig. For hvert Skridt, jeg tvinger mig tilbage, glider jeg to frem, Jeg hører allerede Bruset dernede fra, jeg mærker Bølgernes kolde Skumstænk . . . Gud i Himlen, Du kan jo ikke hjælpe mig, for jeg vil jo, jeg maa jo derned.

Jeg tør ikke tænke, tør ikke sanse. Kun naar jeg er hos ham, har jeg Fred. Naar han taler til mig, forstummer Hjemmets manende Klokker i mine Øren. Naar han ser paa mig, forsvinder alle skræmmende Billeder for mit Syn, og jeg ser kun Blomster og Sol og alt, hvad skønnest er i Verden. Naar112

han holder mig i Haanden, véd jeg, at hvor Vejen saa gaar, fører den til Lykken. I hans Arme er alt, som ikke er

ham, borte og dødt og glemt for mig. Han stopper mine Øren, han stopper min Mund, og han, min Havmand, bærer mig til Havsens Bund.

22. Marts.

Der er kommet Uro i Lejren ovre hos min Genbo. Igaar blev hans Flygel transporteret bort, og idag har Haandværkere taget Tæpperne af Gulvene i hans Lejlighed.

Mon han er ifærd med at bryde op? Jeg vil dog savne ham lidt. Det var, ligesom jeg kendte ham saa godt, og naar vi saa over paa hinanden, var det, som om vi havde Hemmeligheder indbyrdes.

Underligt nok, at jeg aldrig har skaffet mig at vide, hvem han er og hvad han hedder. Jeg véd ikke . . .jeg har aldrig villet spørge hverken vor Pige eller Postbudet, som dog sikkert begge kunde give Besked. Jeg har kunnet lide at bevare ham i et vist mystisk Skær. Jeg har ligefrem været bange for en Dag at faa at vide, at han f. Eks. hedii3

Petersen og var Grosserer, eller noget andet ganske dagligdags.

Jeg maa smile, naar jeg tænker paa, at jeg endogsaa har gjort ham til Prins. Jeg var et Barn den Gang, kendte intet til Livet, forstod kun at drømme. Smukt og dejligt var det at drømme, men tusindfold dejligere og smukkere er Livet.

Naar man elsker, vel at mærke. Og naar den, man elsker, er finere og smukkere end selv en Prins af Illyrien.

Imorgen skal jeg til min Prins . . . skal til ham i min pæneste Kjole, skal være saa pæn jeg kan gøre mig, for det hedder sig, at jeg skal til ungt Selskab med Dans hos Christiane.

Ikke havde jeg mere Feber, da jeg skulde til mit første Bal i lang Kjole. Mit Sind er som en Foraarshimmel: snart jublende, dansende Solskin, snart skytungt, knugende sig sammen i mørk, kold Angst.

23—24. Marts, Kl. il/8 Nat.

Det gik. Hvordan, maa Guderne vide. Havde slet intet parat at sige, men fortalte i

en lynende Fart løst og fast, om Maden, hvem der havde været o. s. v. Sagde forresten, at jeg havde Hovedpine og slåp hurtigt fra det moderlige Krydsforhør.

Og nu paa Hovedet i Seng, ned under Tæpperne, gemme mig bort og ikke tænke. Sove fra alle Tanker. Skønt forresten, hvorfor ikke tænke? Hvorfor ikke tænke den eneste Tanke, som fylder mig: Jeg er din, din! Din er jeg, af fri Vilje, fordi Du er mig mere end Fader og Moder og alt andet i Verden. Fordi alt er mig ligegyldigt, blot jeg maa være med i dit Liv, blot jeg maa faa Lov at elske Dig og Du vil være god imod mig.

Du mit eneste Ene, Godnat. Mine Tanker gaar til Dig med tusinde Kys. Ak, maatte de møde dine!

24 Marts.

Da jeg vaagnede sent imorges — for jeg faldt først i Søvn hen mod Morgenstunden — sagde jeg til mig selv, inden jeg endnu havde aabnet Øjnene: »Dette vil blive Dig en Sorgens Dag«. Men i samme Nu, mine Øjne havde skimtet Dagens lyse Solskær, i samme Nu steg der som en Lærketrille indeni mig:ii5

»Godmorgen, Skønjomfru, Godmorgen til Livets Dejlighed!«

Og ud sprang jeg af Sengen, og jeg saa mig selv i Spejlet med lysklare Øjne, med friske rødmende Kinder og med et Smilehul som et Kys.

Saadan har hele Dagen været mig én stor Forbavselse. En Forbavselse over, at jeg ikke er ulykkelig, men mest dog en Forbavselse over, at Ingen synes at have opdaget nogen Forandring hos mig.

Altsaa er jeg tilsyneladende den samme som før. Intet rødt Kors i Panden, ingen sort Streg paa Næsen. For alle Andre den samme, kun ikke for mig selv. Thi for mig selv er det, som om jeg fra et trangt Puppedække, der

skjulte Livets vidunderlige Mening for mig, er fløjet ud i al Aabenbaringens Herlighed som en lykkefortumlet Sommerfugl. Tung var min Gang før. Nu er det, som svævede jeg let hen over Livets Bekymringer, som om jeg havde Vinger, der bar mig over alle Vanskeligheder. Jeg staar paa en Jord, der hæver sig under mig, og jeg favner en Himmel, der sænker sig ned over mig. Der er jublende Musik rundt om mig,

8*ii 6

og jeg selv er som en Sang, der stiger og stiger . . .

Hvad vil det sige at lyve? At have en Hemmelighed saa bedaarende og sød, at man ikke vil dele den med Nogen! Det er let at lyve . . . Lyve er et grimt Ord, men Meningen er smuk. Hvad andet er det Solen gør, naar den, gemt bag en Sky, lister en enlig Straale ned til Violen ved Markvejen? Hvad andet er det, naar to Fugle leger Skjul bag Træernes Blade?

Jeg spadserede gennem Byen i Formiddag. Tusinder af Mennesker mødte jeg. Hvad saa de i mig? En ung Pige som Tusinder andre unge Piger, en ung Pige, der gik sig en Tur, beskyttet, bevogtet af sin Moder. Men hvad de ikke saa, og hvad de ikke maatte se, fordi det var hendes livsalige Hemmelighed, det var det Blik, den unge Pige vekslede med en ung Mand paa den anden Side Gaden . . . det var, at hun hos Blomsterpigen paa Hjørnet tog to Violbundter, førte dem begge til sin Mund, og at hun saa købte det ene, mens han straks efter købte det andet og kyssede det.

Hvor dejligt det er at leve, hvor dejligt at være ung. Lad nu komme, hvad derii7

komme vil; lad Fremtiden blive end aldrig saa sort. Den Lykke, der nu rejser sit Guldtempel i mit Hjærte, vil kaste Genskin gennem alle Tiders Nat.

Og saa, min Elskede, bøj dit Hoved ned til mig og lad mig fylde dit Øre, saa det aldrig glemmer det, med min frydefulde Bekendelse: »Jeg er lykkelig, lykkeligere end Sproget, som er skabt for Handel og Vandel og ikke for Elskende, kan udtrykke det — lykkelig ved at være Din, lykkelig ved, at Du vil eje mig . . . Godnat.«

25. Marts.

Da jeg i Formiddag sad ved det aabne Vindue for at nyde den solvarme Foraarsluft, saa jeg min Genbo i travl Beskæftigelse. I en stor Kasse pakkede han Bøger og Skilderier. Mens han var saaledes beskæftiget, kom »Favoritinden«s Vogn kørende. Han hørte Vognen komme, han kastede et hastigt Blik ned paa Vejen, skyndte sig saa at trække Gardinerne for Vinduet. Damen steg ud, og Vognen kørte bort, som sædvanlig. Jeg tænkte ikke mere over den Ting, havde allerede glemt min Genbo og hans Veninde.118

Jeg sad og stirrede ud i den muntre Foraarsdag, og mine Tanker vandrede til ganske andre og mig mere magtpaaliggende Sager. Da — der kunde vel højst være gaaet fem Minutter — ser jeg »Favoritinden« træde ud af Porten. Hun var stadig tilsløret, hun holdt Haanden presset mod Brystet, og hun ligesom havde Vanskelighed ved at gaa. Hun stod et Øjeblik lænet op mod Porten, saa rettede hun sig rankt op, slog hæftigt Sløret tilside fra det uhyggeligt hvide Ansigt, gik tværs over Vejen — jeg maatte nu rejse mig for at se hende — og saa op mod min Genbos Vinduer.

Var det virkeligt eller en Indbildning? Jeg syntes at høre en haansk, truende Latter. Saa forsvandt Skikkelsen ned ad Vejen.

Men mit lyse Foraarshumør var spoleret. Jeg kunde ikke faa ud af min Erindring det forvredne, blege Ansigt med den afmægtige, næsten latterlige Trods, og i mine Øren har hele Dagen skurret den Ydmygelsens bitre Latter, som jeg hørte ... for jeg maa jo have hørt den.

Han maa være en raa, en brutal Person,ii9

min Genbo. Men alligevel, nej . . . saa uværdigt havde jeg i hendes Sted ikke kunnet bære mig ad. Hvis hans Forelskelse er forbi, saa maatte hun dog have mærket det. Har han ikke villet sige hende det, saa kunde hun have tvunget ham til det.

Det véd jeg, at den Dag, han ikke bryder sig længer om mig, den Dag, jeg blot mærker Træthed hos ham, i samme Øjeblik gaar jeg fra ham. Han skal ikke nogensinde faa den Fornemmelse, at vort Forhold er ham til Byrde. Jeg vil være for stolt til at leve paa Naade og Medlidenhed hos ham. Han skal end ikke høre nogen Klage fra mig . . . Jeg skal forsvinde fra hans Vej, og Intet skal nogensinde senere minde ham om mig.

. . . Godt, at det ikke var iaften, jeg skulde til ham. Jeg har været saa forpint hele Dagen, og jeg véd, at jeg vilde have lavet en Grædescene, hvis jeg havde været sammen med ham.

Og Jegi som netop skulde overraske ham med at være en flink og lykkelig Pige! Maa se at sove mig væk fra alle de grimme Tanker.120

26. Marts.

To Flyttelæs og en Droske førte idag min Genbo bort. Lige inden han skulde køre, kom han hen til Vinduet og saa over til mig. Han søgte aabenbart at fange mit Blik for at sende mig et stumt Farvel. Men jeg lod, som jeg ikke saa ham.

Nu er han borte og Lejligheden foreløbig tom. Jeg er glad over det. Det er, som en Mare er væltet mig fra Brystet. Jeg aander atter frit.

Og iaften genvinder jeg ganske Lykken i kans Arme.

i. April.

Min elskede Ven! Dette Brev, som Du aldrig skal læse, skal sige Dig alle de Ord, der dør paa mine Læber, naar jeg er sammen med Dig, fordi de er for barnagtige og dumme til Dig, Du kloge og forsigtige Mand.

Her, hvor jeg har Dig nærværende kun i min Sjæl, her kan jeg tale frit og dristigt til Dig uden Frygt for at møde det ironiske Smil i din Mundkrog, som Du sagtens er stolt af og som hæver Dig saa højt over en lille uvidende, forelsket Pige.121

Jeg vil først fortælle Dig, hvordan og hvorfor jeg blev Din.

Du kender mig jo egenlig slet ikke. Du havde Grund til at tro slemt om mig, for saadan som jeg kom til Dig, kom jeg som En, der sagde: »Her er jeg. Tag mig.«

Jeg blev Din, fordi Du instinktmæssigt forstod mig. Du forstod i alt Fald saameget, at Du her havde mødt et lille Væsen, som det gjaldt om ikke at skræmme; som Du maatte behandle som skøre Sager. Naar jeg sad hos Dig de første Gange, sad jeg altid paa Springet til at løbe min Vej. Et forhastet Ord, et overilet Kærtegn, og jeg var flygtet. De Ord, Du ikke sagde, det var dem, der erobrede mig.

Du kender mig vist slet ikke. Nu er jeg Din, og jeg vil vedblive at være det, saalænge Du vil have mig. Men hvis Du tror, at det er dine Kys, dine Kærtegn, dine Favntag, som gør mig til Din, da tager Du Fejl. Jeg er ingen Snærpedorthe, jeg er ingen serafisk Jomfru Spidsnæse. Jeg er lykkelig hver Gang Du tager mig i dine Arme. Jeg drikker dine Kys saa gærne, som Blomsten aabner sig for Sommerens Dugg. Jeg er jo Din, af122

Lyst, med Glæde. Jeg er Din for at være Din. Du skal ikke have mig som et Kviksølv, der løber bort mellem dine Hænder. Min Herre og Mester — se, alt hvad mit er, det giver jeg Dig uden Spidsfindighed og Forbehold.

Men hvad jeg saa gærne vilde, at Du skulde forstaa, det er dette: Jeg kan saa godt undvære Kyssene og Kærtegnene, jeg vil elske Dig lige højt uden dem. — Det vilde gøre mig saa ondt, om Du, naar jeg er gaaet fra Dig, tænkte: Hun er en Frøken Let-paa-Traad, en Frøken Kys-i-Kroge, der kommer til mig med sit hidsige Blod og sine letsindige Lyster.

Kan Du mon forstaa dette, vil Du mon tro det? Jeg forlanger intet andet end at være hos Dig, se Dig, høre Dig tale. Ja, jeg vilde endda være lykkelig ved mindre. Du siger, at Du ofte er uoplagt til at tale: at Du trænger til at være i Ro med dine Tanker. Véd Du, hvad der er mit højeste Ønske? At jeg en saadan Dag, hvor Du lukker Dig inde med din Kunst, maatte faa Lov at sidde i en Krog af din Stue. Jeg skulde være saa musestille, Du skulde

ikke føie Dig forpligtet til at tage nogetsomhelst Hensyn til mig, Du123

skulde blot lade mig nyde den Lykke, at jeg, jeg var den eneste, som Du taalte om Dig i dine ensomme Øjeblikke.

En saadan Time nyder jeg ofte i min Fantasi. Jeg prøver da paa at gætte, hvad der bevæger sig inde i Dig. Jeg ser Dig sidde med halvt lukkede Øjne, med nervøst dirrende Øjenlaag og Haanden støttet mod Panden. Men naar jeg saa sér, at Du pludselig hæver Hovedet og stirrer frem med et stort skinnende Blik, da véd jeg, at Du har faaet den klare, lykkelige Tanke, Du ledte efter, og mit Hjærte frydes i Takt med dit. Og saa sér jeg Dig omsider med en triumferende Mine strække Armen i Vejret; der er Sejrssmil over dit Ansigt; Du tænder glad og tilfreds din Cigaret, der er gaaet ud, mens Du tænkte, og, idet Du mindes, at din Veninde sidder i din Stue, gaar Du hen til hende, tager hendes Haand og siger, at Du er glad over, at hun er hos Dig, og at hun har været forfærdelig artig og sød og slet ikke har forstyrret Dig.

Falder det Dig aldrig ind, at det er saadan, jeg elsker Dig? Eller vil Du ikke124

vide det? Er Du bange for, at jeg skal holde for meget af Dig?

Aner Du heller ikke, hvor drøjt det er for mig at skilles fra Dig de Aftener, jeg har været hos Dig? Du maa ikke tænke om mig: Hun er et drevent lille Pigebarn, vant til at spille sine Forældre paa deres agtværdige Næser. Nu har hun hemmeligt været ude at more sig, og nu er det en ny Fornøjelse for hende at opspinde en Fabel for at narre sin Moder.

Nej, Du, saadan maa Du ikke tænke. Vel véd jeg ikke det i Verden, som jeg ikke vilde gøre for at kunne komme til Dig. Jeg beklager mig ikke, jeg vil paa ingen Maade, at Du skulde mene, jeg fandt min Lykke for dyrt købt. Men jeg vilde saa nødig, at Du skulde tro, det altsammen var mig saa let som Ingenting.

Og saa de Dage, der gaar imellem vore Møder! Du kan naturligvis slet ikke fatte, at tre eller fire Dage kan være en Evighed. Du har altid nye Ting, der optager Dig. Du arbejder, Du morer Dig, Du lever i en Verden, som hver Time paa Dagen bringer Dig ny Næring, nyt Stof. Men naar jeg ikke er hos125

Dig, saa lukker Tilværelsen sig om mig som fire kolde Fængselsvægge, der kun varmes af min Længsel efter Dig, kun farves af Erindringerne fra din Rigdom.

Hvor skulde Du ogsaa kunne vide noget om alt dette? Du sér et glad Ansigt komme og gaa, men Du kender intet til det Liv, det glade Ansigt fører fra det Øjeblik, det sender Dig sit smilende Afskedsnik, og til det Øjeblik, det næste Gang lér Goddag til Dig.

Men hvis dine Tanker nogensinde, naar jeg er borte fra Dig, falder paa at opsøge mig, og hvis de havde Ævne til at se gennem Dør og Væg, da vilde de, om de en Eftermiddag gik ud til Huset i Forhaabningsholms Allé, risikere at se det glade Ansigt forvandlet til et afskrækkende Jammersminde. Jeg véd ikke, hvordan det kan være; det er stygt, urimeligt og utaknemmeligt af mig; men de første Dages straalende Jubel, der bar mig oppe over alle Bekymringer og som kastede gyldent Skær over alt omkring mig — den er forsvunden og er bleven afløst af en knugende Tungsindighed, en pinefuld Angst, der kun en Gang imellem viger for en kaad Lystighed, en overstadig Trang til at le højt126

og høre Støj om mig. Aldrig har mit Hjem forekommet mig saa fattigt og graat, saa koldt og uhyggeligt, som efter at jeg har leget Frue i dine Stuer.

Sidder vi ved Middagsbordet og spiser vor Mad i vore Ansigters Begrædelighed, stiger undertiden pludselig Længslen op i mig som en Følelse af Forladthed, og jeg maa bide Læberne sammen for ikke at briste i Graad.

Men i Skumringen plejer det at være værst — naar jeg sidder og kryber sammen i min Vindueskrog. Saa kommer Spørgsmaalene myldrende og stikker deres klamme Rottesnuder op i mit Sind: Hvor er nu han ? Hvem er han sammen med? Er han i Selskab med smukke elegante Damer? Hvordan er han overfor dem, hvad siger han til dem? Ser hans Blik ligesaa varmt paa dem, som naar han bøjer sig over mig? Er hans Stemme ligesaa blidt

kærtegnende, som naar han hvisker til mig? Og hvad er jeg nu for ham? Har han blot en Tanke tilovers for mig, eller glemmer han i andre Arme, at der er et Navn, som hedder Julie?127

Jeg véd, min egen Ven, at jeg har ingen Ret til at kræve Dig til Regnskab. Du har aldrig lovet mig Troskab, og jeg elsker Dig for højt til at fordre Dig helt. Der var ingen Kontrakt, ingen Betingelser den Gang, jeg gav mig til Dig, og naturligvis burde jeg have været paa det Rene med, at jeg ikke var den eneste.

Jeg forlanger jo heller intet nu. Kun vilde jeg, Du skulde forstaa, at jeg trænger til, at Du er meget god imod mig. Jeg lever jo Dage igennem af de faa Timers Lykke hos Dig. Og hænder det, som sidst, at Du siger et og andet, der lyder koldt eller blot drillende, saa fryser de Ord sig fast i mig, og der er intet Haab i mit Hjærte, før jeg atter er hos Dig.

Hvis jeg sendte Dig dette Brev, vilde Du ikke kunne skjule dit ironiske Smil. Du vilde sige, at jeg var en Nar, og i Øjeblikket — fordi jeg altid i Øjeblikket mener som Du — vilde jeg selv føie, at mit Brev kun var til at smile ad. Men bagefter vilde dit Smil gøre mig fortvivlet til Døden.

Thi Du vil kun have mig som et glad Ansigt, en Adspredelse i Ny og Næ. Men128

jeg er saa ganske uden Hensigt med Dig. For jeg kan intet, véd intet, er intet uden Dig.

Og derfor bliver dette Brev i min Dagbog.

Julie.

3. April.

Saa er det da kommet, som det maatte komme. Erik og jeg har sagt hinanden Farvel.

Jeg er glad over, at det er overstaaet, og at det gik saa stille og pænt. Jeg føler det som en velsignet Lettelse, at jeg ikke længere skal møde Eriks forundret spørgende, tungt bebrejdende Blik.

Han havde godt mærket, at der var foregaaet en Forandring med mig. Han mærkede, at jeg gled længer og længer bort fra ham — uden dog at ane hvorhen.

Jeg er glad over, at det er forbi. Det var saa stygt, og det gjorde mig ond. Det hidsede mig til uretfærdigt Had og det tvang mig til at handle lavt og uværdigt.

Jeg havde som halvvoksen Pige en Hund. Jeg var lunefuld og ikke altid god imod den; dog elskede den mig over al Maade. Det hændte, at jeg, naar den ifølge gammel Vane129

plantede sig op ad mig, jagede den bort med ublide Ord. Den luskede da hen i Kakkelovnskrogen og lagde sig med Hovedet mellem Forpoterne. Men hvert Øjeblik kiggede den hen til mig, og pludselig stod den igen foran mig, stirrende paa mig med Øjne, der spurgte: »Hvorfor er Du ond imod mig?« Jeg husker, at der var Dage, hvor disse stumt anklagende Øjne vakte et instinktmæssigt Raseri i mig. Jeg kunde have slaaet Dyret ihjæl.

Den samme Følelse har jeg i den sidste Tid haft overfor Erik. Med hvad Ret krævede hans Øjne mig til Regnskab? Hvad Ret havde de til at stille sig i Vejen for mit Liv som en anklagende Samvittighed?

Men det værste, det pinagtigste var, at jeg og Erik, naar vi i den sidste Tid saas, ligesom af en magnetisk Magt førtes til at tale om »ham«. Ligemeget hvad vi begyndte med, altid endte vi med ham. Hver Gang Erik traadte ind i Stuen, foresatte jeg mig: »Idag skal hans Navn ikke nævnes«. Saa begyndte vi at tale, tungt og trevent eller forceret livligt; vi talte om Vejr og Vind, om Venner og Bekendte . . . Hans Navn summede i mit Øre, hans Navn stod i Eriks Øjne, laa

Julies Dagbog. 9130

paa hans Læber . . . det var haabløst at svirre længer rundt: pludselig var det nævnt, vi var i Flammen. — Og saa stadig den samme foragtelige Komedie om igen, at Erik, som intet forstod, men handlede som i Blinde, forsvarede sin Ven, mens jeg angreb ham.

Nej, det var ikke til at holde ud. Godt, at det er forbi.

Det var i Formiddags. Erik vidste, at Moder idag skulde i Kirke alene. Saa ringede det. Det var ham.

Han var bleg, men alligevel meget varm. Han sad og tørrede Sveddraaber af sin Pande. Vi havde vekslet nogle almindelige Ord om ligegyldige Æmner, saa sagde han — jeg sad ved Vinduet, han ved det runde Bord midt i Stuen —: »Gør mig den Tjeneste, Julie, at flytte Dig herhen. Jeg har noget at tale med Dig om.«

»Og det kan ikke besørges paa Afstand?«

»Nej. Vær nu god og gør, som jeg beder Dig om.«

Jeg satte mig ligeoverfor ham, og der blev en Pavse. Vi var vist begge lige forlegne og lige ilde til Mode.i3i

Han tog min Haand. Den var iskold, hans varm og fugtig og skælvende. Han saa alvorligt og kærligt paa mig og sagde roligt:

»Jeg kommer, Julie, for at spørge Dig, om Du vil blive min Kone?«

Spørgsmaalet kom saa pludseligt og saa bestemt formet, at jeg ikke straks kunde finde Svar.

Han vedblev da:

»Ser Du, jeg kan ikke længer holde dette ud. Jeg har ventet og ventet, fordi jeg ikke turde spørge. Jeg syntes, der var dog Haab, saalænge der intet Svar var. Nu maa jeg have Vished. Hvad Svaret saa bliver, vil det være bedre for mig end de sidste Tiders Angst og Uro. Du skal svare mig helt ærligt, Julie — det er det eneste, jeg forlanger af Dig. Vil Du blive min Kone?«

Jeg havde genvundet min Fatning og jeg svarede, svarede saa venligt jeg kunde, men sikkert og fast:

»Havde Du behøvet at spørge, Erik? Jeg synes det ikke. Nej, Erik, jeg kan ikke blive din Kone!«

Han slåp min Haand og sad nogle Øjeblikke som i Overvejelse, inden han spurgte:

9*

%132

»Men i Vinter, Julie, da jeg skrev, at jeg kom hjem?«

»Ja, Erik. Den Gang var det anderledes end nu!«

Han havde rejst sig:

»Saa er det, som jeg tænkte. Jeg skal ikke spørge. Du skylder mig intet Regnskab. Jeg vil ovenikøbet foreløbig helst intet vide. Og nu levvel, min lille Plejesøster, og gid Du maa blive lykkelig.«

Han bøjede sig ned over mig, jeg følte hans Læber paa min Pande, og mens jeg endnu sad i min Stol, hørte jeg Entrédøren slaa i efter ham.

Siden har jeg naturligvis grædt mine modige Taarer, men siden igen har jeg følt mig saa let og befriet. Som om en sort Sky var forsvunden fra min Himmel, som om en Tynge var væltet fra mit Sind.

Erik er borte. Jeg skal ikke længer møde hans sørgmodige Øjne som en ond Samvittighed.

Og jeg kan igen tænke med Godhed og Kærlighed paa ham. Aldrig har jeg set ham saa smuk og mandig, som da han rejste sig for at gaa efter at have faaet mit Svar. Ingen133

Taarer, ingen Bebrejdelse eller Vrede i hans Øjne; kun et mildt og bedrøvet og forstaaende Smil.

Hvor Mænd dog er langt stoltere og bedre end vi Kvindemennesker.

4. April.

Der staar et Billede — mellem mange andre — paa hans Skrivebord. Det Billede hader jeg. Det forestiller en ung

Dame med store mørke Øjne, der ser ud, som om de afspejlede en Drøm om Elskov og Kys. De er sikkert meget smukke, men paa mig gør de et ligefrem ækelt Indtryk.

Hver Gang jeg har været hos ham, har jeg haft paa Læben at spørge om, hvem hun er. Men det blev stadig ikke til noget.

Saa iaften fik jeg det alligevel at vide. Han var gaaet ud af Dagligstuen, og jeg stod foran Skrivebordet og saa paa Damen. Jeg vidste ikke, at han var kommen tilbage, før jeg pludselig hørte hans Stemme lige bagved mig:

»Ja, hun er smuk, synes Du ikke?«

»Det er hun vist.«134

»Kender Du hende ikke? Det er den bekendte Fru Paula Hansen.«

Og saa fik jeg en lang Lektie om Fru Paula. Det syntes ham næsten en Trang at fortælle mig om hende. Han var en intim Ven af hende og hendes Mand; navnlig før var han kommen overordenlig meget i deres Hus. Hun var saa sød og nydelig, saa begavet og morsom . . . Jeg har aldrig hørt ham være saa begejstret for Nogen. Og hvert Øjeblik forsikrede han: »Jeg holder forfærdelig meget af hende.«

Pludselig midt i sin Veltalenhed spurgte han smilende:

»Du bliver da ikke jaloux paa Fru Hansen?«

»Hvor falder Du paa det?«

»Aa, jeg syntes, Du blev saa tavs.«

. . . Jaloux, nej, jeg er ikke jaloux, og jeg vil ikke være det. Men hvis han tror, det morer mig at høre ham en hel Aften fortælle om Fru Paula Hansen, tager han unægteligt fejl.

Efter min Mening ser hun ikke fin ud. Og det Udtryk i Øjnene giver hende noget vist . . . ja, noget vist demimondeagtigt.135

7. April.

Idag kom jeg i en slem Forlegenhed. Det store Slør, som jeg ellers forsigtigt gemmer inde i mit Værelse, havde jeg igaar Aftes glemt i min Kaabe ude i Entréen.

Da jeg kom ind i Spisestuen i morges, saa jeg det ligge paa en Stol. Moder pegede paa det og spurgte: »Hvad har Du brugt det til? Og hvor har Du fundet det?«

Jeg blev blussende rød i Ansigtet, mærkede jeg, men svarede i en ligegyldig Tone: »Aa Du, jeg havde en Dag set det ude i Pulterkamret, og da det saa regnede saa stærkt iaftes . . .« »Men« — fortsatte jeg med en pludselig Indskydelse, inden Moder havde faaet Tid at svare — »hvis det er en Helligdom, der ikke maatte røres, beder jeg mange Gange om Forladelse.«

Moder saa hastigt hen paa mig, rejste sig saa og svarede, mens hun gik ud af Stuen: »Nej, værsgod, Du maa saamæn gærne bruge det.«

Men jeg synes, hun har været saa forstemt siden.136

8. April.

Enten er det Foraaret, der gør Herrerne dumme, eller ogsaa er det Lykken, der gør mig til en anden, end jeg før har været.

Idag var der ikke mindre end elleve — il — Herrer, der sendte mig Blikke. Igaar var der fem, hvilket jeg anser for et hæderligt Resultat i Betragtning af, at det var Regnvejr.

Aldrig i mit Liv har jeg før faaet Blik, det, man kalder at »faa Blik«. Det er noget, der er kommet sammen med alt det andet mærkværdige.

Jeg tilstaar ærligt, at det fryder mig. Hver Herre, der ser en Smule forlibt paa mig, er mig et Vidnesbyrd om, at han (Han, den eneste, den store) dog muligvis ikke lyver, naar han siger, at han finder mig smuk.

Det morer ham aabenbart ogsaa at høre om de smaa Sukces'er, jeg har haft. Dog, da jeg sidst fortalte ham om »saadan en yndig Herre«, der fire Dage i Træk havde smægtet til mig paa Gl. Kongevej, sagde han i en misfornøjet Tone: »Det kan jeg ikke lide. Du skal love mig, at Du aldrig mere vil se til den Herres Side.«137

Jeg gad vide, om det virkelig var alvorligt ment. Skulde han kunne falde paa at blive jaloux? Hvor ganske sindssvagt urimeligt, men hvor dejligt!

9. April.

Ja, jeg er lykkelig, saa lykkelig, at jeg bliver unøjsom. Siden endogsaa Solen maa finde sig i at have Pletter, er der jo egenlig ingen Grund for mig til at græde, fordi der drager en og anden Sky over min Lykke.

Saa fornuftigt taler jeg til mig selv, naar det vel er forbi og Solen igen skinner. Men saalænge det staar paa, er jeg mindre heltemodig.

Det, som volder mig de fleste bedrøvede Øjeblikke, er hans snegleagtige Forsvindings-væsen. Det er, som om han altid var bange for at strække sig for langt frem, at komme mig for nær paa Livet — aandelig talt. Pludselig, allerbedst og allerhyggeligst som vi sidder, er han borte. Og tilbage bliver kun en forsigtigt tilknappet Sneglehus-Herre. I samme Nu er det, som om Hundreder af Mile lægger sig imellem os. Vore Hænder, der har hvilet fast og varmt i hinanden, glider38

slapt ned, og jeg kender hverken hans Stemme eller Ansigt længer. Jeg har drømt, at jeg var sammen med ham, min Elskede, jeg vaagner og finder mig sammen med en fremmed Herre, der konverserer mig med an-strængt Høflighed.

Om jeg blot turde spørge ham, hvorfor han er saadan. Frygter han, at jeg har Planer med ham ? Hvis det ikke var, fordi jeg overhovedet ikke vil lade ham vide, at den Tanke beskæftiger mig, saa sagde jeg en Dag til ham: »Du skal ikke være bange. Jeg aspirerer ikke til at blive gift med Dig.«

Nej, han kan forsaavidt være tryg. Jeg har tænkt meget over det, og jeg er paa det Rene med, at jeg, selv om han foreslog det, ikke vilde gifte mig med ham. Det vilde være Synd for os begge. For ham er det en Livsbetingelse at være fri og ubunden, og jeg vilde lide altfor meget ved at føie mig som den Klods, han havde om Benet. Jeg taaler ikke at tænke paa den Tid, dette er forbi. Naar jeg tænker paa, at hver lykkelig Dag, der forundes mig, er et Skridt henimod det store, mørke Intet, synker min Sjæl sammen i fortvivlet Rædsel. Og dog har han Ret.139

Vor Kærlighed er ingen Køkkenurt, der kan gemmes hen til en Husholdnings Behov. Den er en Blomst, som dufter sødt og straaler skønt og dør hurtigt, fordi dens Liv har været saa stærkt.

Vor Kærlighed. Har han nogensinde brugt det Ord? Nej, saa lidt som han nogensinde har sagt: »Jeg elsker Dig.«

Nu véd jeg godt, at Ord gør det ikke. Han kan elske mig usigelig højt, fordi han ikke siger det, og hvis jeg ikke af andre Grunde kunde vide, at han elskede mig, var det intet Bevis, om han saa hundrede Gange i Træk forsikrede: Jeg elsker Dig.

Han kalder mig Barn. Men naar han tager mig om Hovedet, ser mig ind i Øjnene og siger: »Du søde Barn!« — kan han da ikke se, at Barnet brænder af Længsel efter at høre de forjættede Ord, de Ord, der. er lovede — i Digt og i Drøm — ethvert forelsket Barn?

Og er det af Forsigtighed, at Du, min kloge Ven, ikke vil udtale de Ord, som jeg i frydefuld Lykke giver Dig, saa ofte Du vil høre dem, da spørger jeg: Kan saa megen Forsigtighed forliges med, hvad Du iaften fortalte mig? . . . Jeg stod foran Toiletspejlet.izj-o

Da saa jeg Dig bagved mig. Dit Blik hvilede paa mig med en ganske uforsigtig Ømhed, og, idet Du lagde din Arm om mig, sagde Du de straks lidt dunkle Ord: »Og der var Brus af hvide Duer om hende!« Jeg kiggede spørgende paa Dig, og Du fortsatte:

»Det er et Digt, som har vibreret i mig, fra jeg var Barn, og som er Tekst — der er ikke flere Ord — til et Billede, jeg den Gang saa. Det var en Sommermorgen paa Landet ude i en solfyldt Gaard. En ung Dame — jeg havde aldrig set et Væsen saa fint og yndigt — traadte ud i blaa Kjole og med en lille Spaankurv i Haanden. Hun tog af Kurven en Haandfuld Ærter, og i samme Nu var Luften om hende ét hvidt Brus. Fra alle Gaardens Længer susede Duer ned over hende. De satte sig paa hendes Hoved, Skuldre, Arme, Bryst og Hofter, saa hun var som klædt i dem. For min barnlige Sans var det et Æventyrbillede, det var selve den dejlige Snehvide. Men siden har Billedet formet sig til en Aabenbaring af den kysk og frimodigt elskende Jomfruelighed, og den Aabenbaring holder jeg nu i mine Arme.«141

— — — Mon Du, efter at have fortalt mig dette, havde begaaet nogen letsindig Uforsigtighed ved at tilføje: »Jeg elsker Dig« — ? Men frygter Du at fordærve Barnet og gøre hende altfor indbildsk, mon Du da burde have ladet dine hvide Duer bruse ned over hende?

ii. April.

Jeg er glad over, at jeg fik Lov til at være lidt sammen med ham iaften. Imorgen skal han spille en stor ny Rolle, som han hat-sat saameget ind paa. Jeg blev kun en Times Tid hos ham for ikke at forstyrre ham. Han kom lige fra Generalprøven og var i udmærket Humør. Den eneste af Kollegaerne, som han har Tillid til og paa hvis Dom han sætter Pris, havde sagt, at han spillede godt.

Det er sjældent, at han taler om sig selv som Skuespiller. Men iaften trængte han, kunde jeg mærke, til at aabne sit Hjærte, og jeg tror nok, han kunde lide, at jeg var hos ham.

Jeg sad stille og nød ham, nød det at se dette ellers saa beherskede Menneske i Stormflod over alle Sluser. Pludselig saa han hen paa142

mig og stoppede op midt i et lidenskabeligt Punktum, lo og sagde: »Du ser helt forskrækket ud. Du tror vel, at jeg er bleven tosset?« Lidt efter fortsatte han: »Jeg skal tilstaa Dig, hvad jeg forresten haaber, Du allerede længe har haft en Anelse om —: jeg er ikke slet saa koldsindig, som jeg lader. Det er (han smilede) Skaberi det Hele. Egenlig er jeg det mest fanatiske Menneske i Verden; men jeg har regnet ud, at man i enhver Henseende opnaar større Effekt ved kun at lade Vulkanen virke som en sydende Understrøm, der heder Jorden og en sjælden Gang overrasker med en lille Eksplosion.« Han blev igen alvorlig: »Jeg er maaske alligevel ikke saa udspekuleret. Men ligemeget forresten. Det er paa Understrømmen i mig, jeg er Kunstner. Det er den, der burde kunne og ogsaa skal gøre mig til en bedre Skuespiller end de fleste andre, som enten rasler afsted for fuldt Bjældespil eller lunter af i hæderlig Hverdagsagtighed — begge Dele lige uinteressante, fordi de fattes det kun anede, det hemmelighedsfuldt truende eller dragende, som er Poesi.«143

»Du er vist slet ikke vigtig?« sagde jeg

— ikke mere ondskabsfuldt, end at han uden Vanskelighed kunde forstaa, at han ialfald i mig havde en beundrende Tilskuer.

»Jo« — svarede han og knælede ned for mig — »jeg er vigtig, meget vigtig endogsaa. Men véd Du hvorfor? Fordi jeg har Dig. Thi af Dig har jeg lært at spille min Rolle imorgen godt«.

»Saa var det egenlig mig, der burde være vigtig?«

»Jeg vil ogsaa haabe, at Du maa være det imorgen Aften. I det- mindste en lille Smule glad«.

— — — Naturligvis skal jeg i Teatret imorgen. Desværre sammen med Emmy, hvis Pjat jo nok skal gøre sit til at ødelægge Nydelsen for mig. Men jeg havde ingen anden Udvej. Jeg turde ikke tage imod Billet af ham. Saa fik jeg Emmy til at invitere mig

— som Forskud paa min Fødselsdag.144

12. April.

Saamange forskelligartede Indtryk er iaften strømmede ind over mig, at jeg ikke kan klare mig dem.

Jeg begynder med Begyndelsen.

Paa Vejen til Teatret underholdt Emmy mig om ham og Fru Paula Hansen. Om jeg ikke havde hørt, at de to nu var Kærester? Hele Byen (Emmy er altid Ordfører for hele Byen) talte ikke om andet.

Jeg havde foresat mig ikke at lade mig anfægte af Emmys Sladder. Ligesom Katoliker, for at værge sig mod syndige Tanker, uafladeligt beder deres Rosenkrans, saaledes vedblev jeg at fremmane mig hans Ansigt, saadant som det kærligt ser paa mig, og gentage forelskede Ord, han har sagt mig. Dog Fristeren slåp mig ikke. Mens Emmys giftige Ord ustandseligt dryppede i mine Øren, rejste Tvivlens og Fortvivlelsens Spørgsmaal sig triumferende i min Sjæl: »Hvad véd Du egenlig om ham? Du Daare, der vil fæste Lid til En, Du ikke kender?« Hans Ansigt forvandledes for mig: det blev stift og koldt. Og hans Ord lød145

spottende, og jeg hørte ham sige med en ond Latter: »Ikke sandt, hun er smuk?«

Da vi stod udenfor Teatret, havde jeg mest Lyst til at løbe min Vej. Løbe bort fra det altsammen, fra Livet, der er saa umuligt at faa Rede paa; fra Menneskene, der mest pønser paa at gøre Livet ondt for hinanden.

Saa fandt jeg mig siddende i Salen mellem den summende Sværm. Jeg hørte Latter og ligegyldig Pjat af Folk, der var komne i Teatret for at slaa nogle Timer ihjæl, og jeg syntes, det var oprørende, at han skulde give sin Kunst til denne uforstaaende, hjærteløse Hob.

Da pludselig hørte jeg Emmy hviske: »Der er hun!« Jeg fulgte Retningen af Emmys Blik, og jeg saa oppe i Balkonen paa første Række en Dame, jeg straks genkendte fra Portrættet som Fru Paula Hansen.

Ja, hun er smuk. Ikke med regelmæssige Træk, men med en blød Ynde over hele den fine og elegante Person, og først og fremmest med vidunderlige Øjne.

Jeg véd ikke hvorfor. Jeg følte straks kun Sympati for hende. Der var, som hun sad der tilbagelænet i Sædet, uden Opmærksomhed for Publikum omkring hende, et Præg

Julies Dagbog. IO146

af tankefuld Sørgmodighed over hende, som rørte mig.

Jeg kunde ikke faa Blikket fra hende. En underlig Trang kom op i mig — en Trang til at lære hende at kende, at kysse hende og sige til hende: »Lad os to være Venner.«

Saa blev jeg reven ud af min Stemning ved, at Emmy hviskede: »Gud véd, hvor mange Veninder han iaften har siddende her i Teatret.«

. . . Musiken begyndte, og der blev stille i Salen. Altsaa nu om et Øjeblik kom det. Og næppe var den Tanke opstaaet i mig, før jeg følte Angsten klemme mig om Hjærtet, saa jeg troede, jeg skulde besvime. Med fugtige Hænder krammede jeg mit Lommetørklæde, sanseløs svarede jeg Emmy paa nogle Spørgsmaal, jeg aner ikke om hvad.

Saa var Tæppet oppe. Jeg saa Ansigter bevæge sig deroppe bag Lysrækken, jeg hørte dem tale, og jeg hørte, at der af og til blev lét og klappet rundt om mig — jeg lo selv med, tror jeg, men jeg opfattede ikke et Ord af det, der blev sagt. Jeg sad som i lam Vildelse.147

Saa med ét var det, som om der blev kaldt paa mig. Der gled Slør fra mit Blik, en varm Strøm rislede gennem mig: han stod deroppe, og han talte.

Var det en Hallucination? Sad jeg i hans Stue, og var det mig, han talte med?

Jeg maatte knibe mig i Armen for at blive rigtig vaagen og forstaa, at jeg var paa Komedie. Var paa Komedie og saa min egen Kærlighedslykke blive spillet. Hørte alle de Melodier, som var nynnede for mig, lyde i fuldtonende Skønhed oppe fra Scenen.

En uvilkaarlig Angst og Undseelse greb mig. Blodet skød mig op i Kinderne, og jeg saa paa Emmy, saa paa de

andre Tilskuere, om de skulde have opdaget noget.

Saa kom jeg til at smile af min taabelige Angst og sank hen i en lykkelig Nyden, var saa lykkelig og stolt og betagen, at Taarerne løb mig ned ad Kinderne, glemte Alt og Alle om mig, indtil Tæppet faldt under stærk Applavs, og der blev lyst i Salen og Emmy leende sagde: »Men Du gode Gud, hvad tuder Du dog for? Der var jo ikke noget sørgeligt i det.« Men da hun føjede til: »Han148

spillede forresten dejligt 1«—steg hun betydeligt i min Agtelse.

I Mellemakten var mit Blik paa Vagt i Fru Paulas Loge. Hun sad nu og spejdede nysgærrigt rundt i Salen, som om der var noget bestemt, hun søgte efter. Pludselig mødtes vore Blikke, og jeg syntes, jeg saa et mørkt Glimt i hendes Øjne. Jeg opdagede ogsaa, at hun siden i Løbet af Aftenen oftere rettede sin Kikkert paa mig. Skulde hun vide, hvem jeg er, og skulde hun ane noget? Skulde han —? Nej, det er umuligt. Alligevel foruroliger det Blik mig, og jeg havde Resten af Forestillingen en ubehagelig Fornemmelse af at blive bevogtet.

— — Saa var Stykket forbi, og vi stod ude ved Garderoben for at faa vort Tøj. Jeg bad Emmy ikke trænge for ivrigt paa; jeg vilde helst vente saa længe som muligt for at opsnappe cle rosende Ord, der faldt om ham. Alle var forbavsede over, saa godt han havde spillet. Jeg hørte En sige: »Nu er hans Lykke gjort. Nu har han da endelig vist, at han er et stort Talent.«

Nu endelig! Men hvorfor nu? Det vidste kun jeg. Om Du, min egen Ven, havde set,149

hvor højt jeg i det Øjeblik satte Næsen til Vejrs, vilde Du have haft Anledning til at knibe mig i Øret og sige: Vigtigpraas!

— Ved Udgangen af Teatret løb vi lige paa Erik. Han var straalende over Vennens Succes og sagde: »Nu vil Du vel indrømme, at der er noget ved ham!« Forøvrig fortalte han, at han snart igen rejste til Udlandet. Han havde foreløbig opgivet at begynde en Forretning herhjemme. Stakkels Erik!

Emmy vilde have mig med hen i et Konditori og drikke Te. Men jeg gøs for at skulle døje hendes udførlige Kritik over Stykket og Spillet, og jeg slåp fra hende ved en Sporvogn. Da jeg havde kørt et lille Stykke, steg jeg imidlertid ud. Jeg havde pludselig faaet en uimodstaaelig Lyst til at se ham endnu i Aften, blot lige se ham og sige ham, at jeg elskede ham højere end nogensinde.

Naturligvis var det dumt af mig at tro, jeg kunde træffe ham. Jeg var ved hans Dør. Den var lukket. Og der var mørkt i hans Lejlighed. En halv Time flakkede jeg om udenfor Huset, saa maatte jeg hjem.

Men paa Hjemvejen var al min Vigtighed borte. Jeg sad i Sporvognen og havde megeni5o

Møje med ikke at græde, mens jeg tænkte paa, at han nu maaske var sammen med hende, og at denne Aften dog burde have været min — min helt og holdent.

Mon han iaften har tænkt paa mig? Var det mon en af mine Blomster, han bar i sit Knaphul? Som et Vink og en Hilsen.

Jeg vil tro det. Og jeg vil ikke tænke paa alt det, Emmy fortalte mig.

Han kan ikke iaften have været sammen med hende. Selv om det ikke er saadan som Emmy siger, synes jeg, han maatte forstaa, at det vilde være Synd imod mig.

13. April.

I Formiddags købte jeg alle Bladene. De roser ham. Et af dem taler om »ligefrem forbavsende Fremskridt«. Kun ét af dem allesammen er ubehageligt. Det siger, at han var »kedelig og fræk som sædvanlig«, men »tillige denne Gang fuldkommen forskruet«. Gud véd, hvad det er for en Idiot, der skriver i det Blad. Det vilde fornøje mig at se ham hakket til Hachis og serveret som Ulykkestilfælde i sin egen Avis.i3i

Forresten er det lige meget, hvad den Fyr skriver. Alle Mennesker er begejstrede. Stykket gik igen iaften, desværre kunde jeg ikke være i Teatret, men jeg var udenfor Teatret, baade den Gang Billetsalget begyndte —

der var en vældig Opstilling — og den Gang, Forestillingen var forbi. Jeg stod midt i Forhallen — tilsløret naturligvis — og lod Folk mase løs paa mig. Og jeg hørte hans Navn blive nævnet hundrede Gange, og jeg gik hjem og nævnede det tusinde Gange, inden jeg faldt i Søvn.

Hvad har alle de andre været for ham? Hvorfor har ingen af dem kunnet inspirere ham? Hvis han havde holdt ligesaa meget af dem som af mig, hvordan kunde jeg da være den, som tændte Gnisten i ham?

Jeg gør mig selv disse Spørgsmaal, og jeg vover ikke at udtale højt det Svar, der bruser i min Sjæl som en Sejrshymne.

Jeg vover det ikke, for sæt, at jeg bedrog mig! Og dog — hvor er det muligt? Kan der være andet Svar end dette, som jubler i mig:152

Jeg, jeg er den, han elsker, den eneste, han

har elsket! Den enestel

* *

*

Thi jeg tænker mig, at Mænd har det med Kærlighed paa en anden Maade end vi Kvinder. De kan have Snese af Kærligheds-æventyr, men de betyder allesammen intet, de er som en flygtig Vind, der kun for et Øjeblik kruser Sjælens Overflade. Men saa pludselig en Gang rejser den sande, den eneste Kærlighed sit store Vejr i dem, og da er det, ligesom der skete en Omvæltning; alt det dybeste og bedste i dem kommer frem, og de faar Kraft og Begejstring til at udrette deres Livs største Bedrifter.

Langfredag.

Endelig iaften var jeg atter hos ham.

Jeg vilde have sagt noget rigtig smukt til ham, noget varmt og inderligt-, hvoraf han kunde have forstaaet min Glæde over ham. Men det blev ikke til andet end et tørt: »Jeg gratulerer. Du gjorde jo stor Lykke.«153

Han svarede: »Ja, jeg gjorde vist Lykke. Men lad mig nu faa den eneste Kritik, jeg bryder mig om at høre, den eneste værdifulde Kritik. Hvad syntes Du? Var det godt, var det rigtigt? Vakte det Minder hos Dig? Blev Du en Smule greben af det?«

Jeg lagde mine Arme om hans Hals, saa ham al min Lykke ind i Øjnene og hviskede ham et »Tak«. — Men siden sagde jeg ham det samme med mange flere Ord.

Der stod paa hans Skrivebord en Buket gule Roser. Straks jeg saa den, tænkte jeg: den er fra hende.

Jeg blev forstemt, og han mærkede det. »Hvad er der i Vejen?« spurgte han.

»Ingenting.«

Men lidt efter maatte det ud.

»Du har faaet Blomster«, sagde jeg. »Det ér vel fra . . .«

Han afbrød mig:

»Fy Julie!« Og han saa alvorligt, næsten bedrøvet paa mig.154

»J0) j6? Grund til at være skinsyg. Og jeg vil vide, fra hvem de Blomster er.«

Jeg kunde mærke, at jeg skulde til at græde, og jeg vendte Hovedet bort. Han greb min Haand, og i samme Nu brast jeg i Hulken. Jeg vilde tage min Haand til mig, men han holdt den fast, blev ved at holde den — uden at sige noget — til jeg havde grædt ud. Saa sagde han:

»Hør nu, Julie. Jeg har før forsikret Dig, at Du ingen Grund havde til at være skinsyg, og Du svarede mig, at Du var det ikke. Det viser sig nu, at Du alligevel er det, og jeg vil derfor fortælle Dig følgende, for at Du skal forstaa,

hvor urimelig din Skinsyge er, og fordi jeg véd, Du er en brav og fintfølende Pige, der vil tro, hvad jeg fortæller, uden at forlange nærmere Forklaring med Navne og den Slags. Altsaa: før jeg lærte Dig at kende, havde jeg en Veninde, der kom til mig, som Du nu kommer. Hun og jeg holdt meget af hinanden, og jeg holder meget af hende endnu. Du kan høre det uden Nag og Vrede, thi alt mellem hende og mig er forbi: hun var et af de sødeste og bedste Mennesker, jeg har kendt. Aldrig har hun gjort mig andet end155

godt, aldrig har der i den lange Tid, hun kom her som min Veninde, været ét ondt Ord imellem os. Det var et Forhold saa lyst, saa muntert, saa fint og saa let, at det altid vil staa for mig som en varm, skyfri Sommerdag i mit Liv. Da var det, at Du kom. Du kom, og Du tog mig hurtigt ganske. Du var den berusende Ungdom, det stærke Foraar. Det var saa meget for Dig at blive min, at jeg syntes, det at elske blev noget nyt og stort og forunderligt for mig. Du fyldte mig helt. Jeg kunde ikke dele mig mellem hende og Dig. Der var ikke gaaet mange Dage efter mit første Møde med Dig, før hun med sikkert Instinkt følte, at der var Fare paafærde. Hun spurgte mig, jeg svarede undvigende; for første Gang lagde Mistilliden sin Skygge over vort Forhold. Jeg var endnu saa lidt klar over mig selv, og jeg holdt saa meget af hende, at jeg ikke vilde tage noget Opgør med hende, et Opgør, som jeg vidste vilde ende med Farvel. Saa var det en Aften, Du var hos mig — Du husker det vist — det var for en tre Ugers Tid siden. Jeg havde i fjorten Dage ikke sét hende. Jeg fandt stadig Paaskud til at undgaa et Møde. Da, mens vi to sad her56

i Sofaen, som vi nu sidder, ringede det. Jeg vilde ikke lukke op, men det blev ved at ringe, og omsider gik jeg ud. Da jeg lidt efter kom ind igen, fortalte jeg, at det var et Bud fra Teatret, og da Du lagde Mærke til, at jeg var saa alvorlig, sagde jeg, at jeg var ked over den Meddelelse, jeg havde faaet. Det var om at spille en Rolle, jeg nødigt vilde have, sagde jeg. Det var intet Bud fra Teatret. Det var — hende. Hun kom, dreven af Længsel og Mistænksomhed, og jeg maatte faa hende bort med en Løgn, som jeg fremførte altfor daarligt til, at hun ikke skulde mærke Uraad. Hun gik dog uden at sige noget, hun lod, som hun troede mig, men heller ikke den følgende Tid bad jeg hende komme til mig, og saa var det, samme Dag som jeg skulde spille min nye Rolle, at jeg om Formiddagen fik et Brev fra hende — et Brev til Farvel, et Brev, der i al dets bitre Skuffelse var præget af hendes Mildhed og Finhed. Hun havde den foregaaende Aften — Du husker, Du var et lille Besøg hos mig den Aften — været her udenfor paa Gaden, og hun havde

set Dig baade gaa herop og gaa herfra.--

Ja, dette var det, jeg vilde fortælle Dig, og57

døm nu selv, om Du har Grund til at være skinsyg. Selv om Blomsterne dér er en Hilsen fra hende — jeg véd det forresten ikke, for de blev sendt mig anonymt —, synes Du saa, at De kan volde Dig Fortrydelse?«

Saadan lød hans Fortælling; men længe inden den var endt, laa jeg i hans Arme og havde i mit Hjærte bedt ham om Forladelse mange Gange.

Dog slemt var det, at jeg netop den Aften, hun saa mig, var gaaet ud uden mit Slør.

Paaskedag (17. April).

Jeg begriber aldeles ikke min Hr. Papa. Hvis det ikke lød altfor komisk, kunde jeg fristes til at tro, at den gnavne Professor Tørfisk var bleven en Smule forelsket i sin egen Datter.

Vist er det, at han er ganske opblødt overfor mig. Hver Gang han i den sidste Tid har sét mig, har han — med en virkelig paa-skønnelsesværdig Anstrængelse — fortrukket sit Aasyn til et Smil og haft travlt med at knibe mig i Kinderne eller drive anden Spøg med mig.158

Men det ligefrem Vidunderlige skete igaar. Ved Frokosten sagde Moder, at hun paa Grund af Forkølelse ikke kunde gaa Tur med mig.

»Ja, ja,« sagde Fader, »saa vil jeg invitere Julie til at gaa med mig paa Udstillingen.«

Det blev en hel Fest, min galante Fader arrangerede for mig. Det var det yndigste milde Vejr, og Fader foreslog,

at vi skulde køre til Byen i aaben Droske. Paa Udstillingen var vi kun en Times Tid, og Fader var mest optagen af at faa mig præsenteret for alle de Malere, vi traf derinde. Bagefter var vi hos å Porta — som Fader af gammel Vane kalder Mini — og drak Portvin. Mens vi nu sad her og pokulerede, sagde Fader pludselig: »Véd Du hvad, Julie, jeg synes skam, din Garderobe kunde trænge til en Forbedring. Jeg er ved Muffen i denne Tid, og derfor skal vi nu i Butiker og gøre min pæne lille Pige fin til Sommeren.«

Vi var baade hos Modehandlerinde og hos Kræmmer, hos Handskemager og hos Skomager. Og Fader gjorde allevegne et utroligt Vrøvl, inden vi fandt noget, han rigtig syntes klædte mig. Tilsidst vilde han159

absolut forære mig to Par Silkestrømper, men da jeg indvendte, at det vilde Moder ikke kunne lide — jeg véd en anden, der ikke vilde have noget imod det — opgav han dog den Ekstravagance.

I virkelig lystig Stemning kørte vi hjem. I Entréen sagde jeg: »Tak for idag, Fader! Jeg har moret mig dejligt.« »Faar jeg saa et Kys til Tak?«

Det fik han. Men inde i < Dagligstuen var Luften trist og trykket som sædvanlig, og paa Sofaen laa Moder, syg og tungsindig. ,

23. April. (Min Fødselsdag.)

Første Hjørne passeret. Derom burcle jeg vist, ifølge god Frøken-Skik, filosofere et Par Dagbogsblade fulde. Jeg er imidlertid aldeles ikke oplagt til Filosofi. Det eneste, jeg er oplagt til, er at danse og le, le og danse, danse gennem hele den sovende By og vække den med Forkyndelsen om, at der dog findes ét lykkeligt Menneske i Verden. Nemlig Undertegnede, nemlig Julie, der idag, trods sin værdige Alder, har holdt Fødselsdag som et lille forkælet Barn.i6o

Jeg tænker paa, hvordan Fødselsdagene ellers i de senere Aar er gaaet for mig, og jeg synes, Dagen idag ikke kan være virkelig. Her er den sædvanlige Fødselsdagsrecept: Hyldingens Genstand vækkes af Mama, der, for straks at anslaa den rette Stemning, har Taarer i Øjnene. »Godmorgen, mit søde Barn, og til Lykke. Fader og jeg forærer Dig Tøj til den Sommerkjole, Du trænger saa haardt til, og Bedstemoder forærer Dig Sylønnen.« Ved Frokosten en anstrængt Festglæde. I Løbet af Formiddagen Visitter af Christiane, Emmy og et Par Tanter, hver medbringende en yndefuld Husflidsgave og en Bunke ligegyldig Passiar, til Vederlag modtagende en Kop søvndyssende Chokolade. Hvorpaa de egenlige Festligheder indstilles og Dagen afsluttes med en ekstra-taarevædet Aftenduet mellem Fødselsdagsbarnet og hendes Moder, der beder om Tilgivelse, fordi hun har sat hende ind i denne jammerfulde Verden.

Idag har det været en anden Musik. Herfor takkes til en Begyndelse min forvandlede Fader, der ved Frokosten udfoldede en saadan Livsglæde og Vinflothed, at ikke blot Frantz blev helt tummelumsk af Kæphøjhed, men ati3i

endogsaa Moder lod sig henrive til en Livlighed, der klædte hende forfærdelig morsomt og aldeles nydeligt — det var, ligesom hun næsten generede sig over sin egen Munterhed.

Ganske i Modstrid med sine Sædvaner og til Forskrækkelse for Tanterne bivaanede Fader ogsaa Chokoladefesten og krydrede den med en ligefrem ugudelig Driven-Spas med sine gamle Slægtninge.

Hvorpaa jeg iførte mig mit fineste Skrud for — officielt — at begive mig til ung Middag hos den forlystelsessyge Christiane. Med andre Ord for at fejre min Fødselsdag sammen med ham.

Han modtog mig højtideligt i Kjole og hvidt Slips, bød mig Armen og førte mig ind i Dagligstuen. Midt i Stuen stod et hviddækket Fødselsdagsbord, bugnende — et udmærket Festreferat-Ord — af Gaver: fine og nydelige Toiletsager, Slikkerier og Blomster.

Han havde — paa Æresord — lovet ikke at forære mig noget. Nu stod han og lo af sin tabte Ære og min mislykkede Vrede.

Fødselsdagsbarnet havde selv faaet Lov at bestemme, hvad hun vilde have til Middag. Han havde tvunget mig til at vælge mange

fine Retter ved at true mig med, at jeg ellers fik Sødsuppe og Pandekager. Overhovedet gør han mig til en væmmelig Gourmand. Han har f. Eks. lært mig, at der er Forskel paa Champagne. Før troede jeg, at Champagne var Champagne og dermed basta. Nu véd jeg, at der baade er sød og tør og ekstra tør Champagne, og at Champagne snart hedder Mumm og snart Heidsick og snart noget helt andet igen. Jeg véd ovenikøbet, hvilken af Slagsene jeg bedst kan lide — hvilket han siger er et stort Fremskridt i min Opdragelse.

Sikkert er det, at man skal ikke kimse ad god Mad og Vin. Der kan være Poesi ogsaa over det at spise og drikke udsøgte Ting. Og selv om jeg vilde være tilfreds med Grønlangkaal, blot jeg var sammen med ham, saa nægter jeg ikke, at jeg følte Velbehag og Fornøjelse ved hans lækre Mad, det fint dækkede Bord og vor festlige Dragt.

Ved Isen spurgte jeg, om han ikke agtede at holde en Tale for mig. Han svarede: »Min Tale ligger i din Buket.« »Skal jeg nøjes med en Tale paa Blomstersprog?« »Led, saa vil Du finde.« Jeg tog Buketten op af Glasset, og et sammenrullet Stykke63

Papir faldt ud. Han saa næsten flov ud, da han sagde: »Du har endogsaa faaet mig til at forsøge mig som Poet. Som en formildende Omstændighed fremfører jeg, at det dog ikke er Vers, jeg har begaaet.«

Jeg vilde aabne Papiret, men han bad mig vente. Først da vi sad ved Kaffen inde i Sofaen, fik jeg Lov til at læse Talen. Han spurgte, hvad jeg syntes om den. Jeg svarede ham, som jeg mente, at han var den dejligste Digter i Verden.

Det er han ogsaa. For han er min Digter.

Og saa vil jeg da ende mit Festreferat med at vedlægge i Dagbogen hans Tale.

Talen for Julie.

Ikke behøver jeg at fortælle Dig, at jeg elsker Dig. Du ser det af mit Blik, naar det favner Dig; Du hører det af min Stemme, naar den kysser dine Øren.

Jeg skal derimod fortælle Dig, hvorfor jeg er saa ganske forelsket i Dig.

Det er, fordi Du er kommen til mig, som din Stammemoder, Fru Eva, kom til den gamle Adam: som det Nyfødte, den skælvende

ii*164

Forventning og Forjættelse, det Forbavsende og det Forbavsede.

Jeg ser Dig ved disse Ord kigge spørgende og lidt forvirret paa mig. Just saadan saa Eva paa Adam, da de mødtes, og han lod Himmel og Jord for første Gang høre de siden altid lige nye og forvirrende Ord: »Jeg elsker Dig.«

Saadan som Du nu lyttende bøjer Hovedet en Smule med et Blik, der er baade undseligt og straalende, saadan var Eva som forelsket ung Pige, før hun omgjordede sig med den erfarne Dames ukyske Figenblade.

— — Se, Jorden er hyllet i graa Regn-taage, og Adam er træt af Livet, der skænkedes ham.

Da blinker en Solstraale gennem Taagen, og Taagen splittes, og hun staar der, med Sol og med Varme: Menneskets unge Brud, Kvinden, der rødmer, ikke fordi hun blues ved sin Nøgenhed, men fordi hun undres og glædes over sin egen Ynde' og Magt, som hun læser i Adams tilbedende Blikke.

Omsværmet af Amoriner skrider hun frem. De leger Tittit i hendes Haar, der kruser sig om Panden, og de hvisker alskens Narrestreger65

i hendes nysgærrige Øren. De spænder Læben til en Amorsbue, de prøver den spæde Barms Gynge. En skjuler sig i Kindens Smilehul og En i Hagens Kløft. Men to og to sidder de som forelskede kyssende Par i dine søde Øjne, Du min Eva, der kaldte paa mig som en ny Dag; der, hver Gang Du træder ind ad min Dør, er Solstraalen,

der bryder Taagen og alle graa Tanker.

24. April.

Jeg er glad over, at jeg er bleven tyve Aar. For saa har jeg kendt ham i 2 Aar, baade den Gang jeg var nitten Aar og nu, da jeg er tyve. Men saadant noget fortæller jeg ikke ham, for han vilde blot le og sige, at jeg er et Pattebarn. Hvilket er upassende for en Dame paa tyve Aar.

25. April.

Jeg sad alene hjemme i Eftermiddag. Pludselig blev jeg reven ud af mine Tanker ved en hastig, voldsom Kimen paa Entré-166

klokken. Jeg kom ligefrem til at ryste af Skræk.

Det var ikke andet end Postbudet, der havde kastet et Brev ind i Brevkassen.

Brevet var til Moder, jeg lagde det paa Bordet og satte mig igen hen ved Vinduet. Men jeg kunde ikke genvinde min Ro. Den voldsomme Kimen — ligesom der var Fare paa Færde — lød stadig i mine Øren. Jeg gjorde Nar ad mig selv. Nervøst Skabehovede! titulerede jeg mig. Herregud, Postbudet har haft travlt og i Farten rykket lidt stærkt til. Fra hvem mon forresten Brevet var, jeg kendte ikke Skriften. Jeg rejste mig og tog det. Det var en gammeldags, lang og smal Konvolut, og Skriften vaklede ubehjælpsomt frem og tilbage med store klodsede Bogstaver. Der var ogsaa Fejl i Bogstaveringen. Hvem kunde det dog være fra ? Jeg kendte ellers altid Skriften paa de faa Breve, Moder fik.

Skulde det være fra Bedstemoders gamle Pige med Meddelelse om, at Bedstemoder var bleven farlig syg? Nej, det var ikke rimeligt. Vi havde faaet Bud og ikke Brev.

Men fra hvem da? Pludselig gav det et Angstskrig inde i mig. »Brevet angaar Dig!167

Det er et anonymt Brev om Dig!« Jeg kom igen til at ryste, saa jeg næppe kunde holde Brevet i mine iskolde Hænder. Ja, naturligvis var det saadan. Skriften var fordrejet, det var tydeligt, og Afsenderen havde med Flid gjort Stavefejl. Skulde det være fra hende? Hun havde jo set mig gaa op til ham. Nej, nej, hun var god og fin, havde han sagt. Men alligevel, naar Folk er skinsyge, begaar de Handlinger, de ellers vilde foragte. Forresten, det kunde være mange Andre. Hvad vidste jeg, om jeg ikke var bleven set og genkendt utallige Gange, naar jeg besøgte ham.

Saa var jeg fortabt. Om lidt kom Moder hjem, hun vilde finde Brevet og bryde det . . . jeg saa hendes fortvivlede Blik, saa hende vakle og falde.

Nej, jeg maatte vide, hvad det Brev indeholdt. Op for Lyset med det. Der .vat-intet at se. Med en Naal prøvede jeg at faa det listet op. Det var altfor fast lukket. Jeg havde ikke længer Sans og Samling. Med rystende Hænder rev jeg Konvolutten itu — og med et Befrielsens Suk, udmattet af Spændingen, lykkelig, men flov sank jeg ned i en Stol med det frygtelige Brev i Haanden.168

Det var — en Anbefaling fra et nyt Vaskeri paa Gl. Kongevej.

Ja, nu bagefter smiler jeg ad det. Men alligevel. — Han skulde blot ane, med hvilke Rædsler jeg maa betale min Lykke.

i. Maj (Søndag).

Den forfærdeligste Dag i mit Liv.

Skulde have været i Kirke med Moder, fik det ordnet saadan, at jeg gik til Bedstemoder istedetfor. Paa Vejen kiggede jeg op til hans Vinduer. Han var nok ikke staaet op endnu. Der var ikke aabnet Vinduer i Soveværelset, og kun for det ene Vindue var Gardinet trukket fra. Hvor jeg havde Lyst til at smutte et Øjeblik op til ham, ruske ham og drille ham, saa han blev lysvaagen.

Det var det hæsligste kolde Foraarsvejr med Taage og Tjatregn. Folk skyndte sig med gnavne Ansigter og

grimme Regnslag til Kirke. Sandelig, de trængte til at opbygges. I mit Hjærte var der uden Kirkegang Helligdag.

Bedstemoder sad allerede stiv og strunk mellem sine Puder med Søndagskappe paa.16ç

Paa Vinduesforhøjningen sad gamle Marie med sit Strikketøj og læste Avisen. Hvor der vat-fredeligt her! En stille lun Klosterkirke med Potpourriduft som Røgelse.

Bedstemoder klappede min Haand med sine tørre, rynkede Gammelkone-Hænder. Jeg kunde se paa hendes Øjne, at der laa en Gave i dem. Men Bedstemoder hører ikke til dem, der buser lige paa.

Hun begyndte: »Vejret er nok ikke det bedste idag.« Saa lidt efter: »Der er vist ikke mange, der vil i Skoven idag.« Omsider: »Monstro Julie skulde have Lyst til at komme paa Komedie iaften?« Det havde Julie i høj Grad. Hun vidste ogsaa, i hvilket Teater hun vilde. For mit Stykke skulde gaa.

»Jeg synes forresten, Du har set det Stykke én Gang før?« spurgte Bedstemoder.

»Jamen jeg vil saa gruelig gærne se det om igen.«

»Der er nok ogsaa en anden En, der spiller i det iaften,« sagde pludselig Marie oppe fra Forhøjningen. »Der staar i Avisen, at han, Mørch, er bleven saa syg.«

Jeg tror ikke, jeg skreg. Jeg husker kun, at jeg stod med Bladet henne ved Vinduet;170

at Marie rejste sig med Udbruddet: »Men Gud dog, Frøken!«; at Stuen løb rundt for mig; at jeg ligesom langt borte hørte Bedstemoder sige: »Barn, Barn!« og at jeg, da jeg slog Øjnene op, fandt mig liggende i en Lænestol, mens Marie holdt noget stærkt lugtende op for mig og der paa Bordet stod et Vandfad. Jeg stirrede med forundrede Blikke fra Marie til Bedstemoder: »Hvad er der dog hændet?« Men i det samme var hele Erindringen og Forfærdelsen i min Sjæl, og hvis Marie ikke havde grebet stærkt fat i min Arm, saa det gjorde ondt, var jeg igen falden hen.

Min første Tanke var: hvordan skal jeg forklare mig overfor Bedstemoder? Med Vilje lod jeg, som om jeg først lidt efter lidt fik min Bevidsthed tilbage, for at vinde Tid til at udgrunde noget.

Men Bedstemoder kom mig selv til Hjælp.

»Har Du nydt noget til Morgen?« spurgte hun.

»Nej, Bedstemo'r.«

»Det tænkte jeg. Men det er forkert af Dig, Julie. Unge Piger taaler ikke at være fastende. — Hent et Glas Vin, Marie.«

Da vi var blevne alene, kaldte Bedstemoder mig hen til sig. Jeg lagde mig paa Knæ foran hende, gemte mit Hoved i hendes Skød og brast i Graad. Jeg græd, saa jeg syntes, mit Hjærte maatte briste. Jeg kunde slet ikke holde op, saamegen Umage jeg end gjorde mig. Marie kom ind med Vinen, jeg hørte hende komme og gaa igen, og jeg hulkede stadigt, mens Bedstemoder blot blødt og langsomt strøg mig over Haaret. Det var alligevel godt at faa Lov at græde ud og saa velsignet dulmende at føie Bedstemoders rolige Haand paa mit Hoved.

»Se saa, Barn! Se saa, Barn!« gentog hun mange Gange, mens Graaden stilnede. Men jeg blev liggende, jeg turde ikke møde hendes Blik. Og dog pinte den Tanke mig nu: »Du maa afsted. Du maa op til ham og have Klarhed.«

Saa sagde Bedstemoder, og aldrig skal jeg glemme den usigelige Mildhed, der klang i hendes Røst: »Du skal ikke være bange for, at jeg skal spørge. Jeg er en gammel En, men jeg husker Ungdommens Tid, og jeg véd, at unge Hjærter har Glæder og Sorger, som gamle klodsede Hænder ikke tør172

røre ved. Men skulde Livet — hvad Gud forbyde — bringe min lille Pige noget, hun ikke selv kan klare, saa kom kun, hvis jeg da lever, trygt til mig. — Og nu skal Du rejse Dig, Barn, og gaa, for at de ikke skal vente paa Dig til Frokost. Men om det her idag taler vi ikke til Fader og Moder. Og Komediebilletten faar vi vel gemme til en anden Dag, for iaften gør Du vist bedst i at putte Dig

tidligt til Køjs.«

* *

*

-— Jeg stod udenfor hans Dør. Jeg

var styrtet afsted gennem Gaderne. Men nu — jeg turde ikke ringe paa. Straks jeg kom ind i Huset, syntes jeg at mærke en tung Sygestueluft, og her ved Døren var det, som om Luften, sødlig og kvalm, kvælende trængte sig ind i mig. Naar jeg ringede, vilde Døren blive lukket op, og Pigen vilde staa bleg og grædende foran mig, og jeg vilde ikke behøve at spørge. Nej, nej — det var umuligt. Saa haard kunde Gud ikke være mod mig. Jeg begyndte at bede: »Fader vor, Du som er i Himlen . . .« Nej, ikke nu. Gud vilde kun173

fortørnes og straffe mig, fordi jeg, som ellers aldrig tænkte paa ham, af Fejghed kom til ham. Saa trak jeg i Klokken, og jeg fo'r sammen ved dens dumpe, klangløse Lyd. Naturligvis — sagde jeg til mig selv og jeg tror, jeg smilede — naturligvis er der bundet noget om den, for at den ikke skal forstyrre ham.

Der lød sagte Trin indenfor, og en fremmed Person, en stor, myndigt udseende Dame, aabnede Døren. Hun sagde — vist uden at jeg havde spurgt, men hun forstod sagtens let mit Ærinde—: »Hr. Mørch har det meget daarligt.« Gud være lovet, han levede altsaa. Det var Difteritis, forklarede Damen videre, og han var bleven syg i Forgaars Aftes — Dagen før havde jeg været hos ham. Lægen troede dog ikke, der var alvorlig Fare paa Færde.

Damen saa ud, som om hun mente, at jeg nu burde gaa.

Jeg spurgte, skønt jeg indsaa det Haabløse i det: »Kunde jeg ikke komme ind til ham?«

»Nej, Frøken, det er aldeles umuligt. Lægen har forbudt ethvert Besøg. Desuden er det jo smitsomt.«174

»Det bryder jeg mig ikke om. Aa, giv mig Lov — blot lige se ham!«

Damen mønstrede mig meel et velvilligt Blik.

»Det lader sig desværre ikke gøre. Frøknen er maaske Hr. Mørchs Forlovede?«

Blodet steg mig til Hovedet: »Nej.«

Hun saa forundret paa mig: »Hvem tør jeg da hilse fra?«

»Fra den unge Dame.«

»En ung Dame?«

»Nej, den unge Dame.«.

— Sagtens tror hun nu det værste om mig. Men hvad gør det, blot han faar en Hilsen fra mig!

*

Hvordan jeg har faaet Ende paa denne Dag, hvordan jeg har kunnet beherske mig, saa at Ingen har mærket noget, forstaar jeg ikke.

Jeg véd, at da Klokken blev 5—6, kunde jeg ikke holde ud at sidde hjemme og ikke vide Besked. Jeg gik ud — Gud véd under hvilket Paaskud! — var udenfor Huset, men175

turde ikke igen gaa op, fik saa fat i et Bybud og sendte ham. Tilstanden uforandret, maaske en Smule bedre.

-i: * ‡

Den fremmede Dame sagde, at jeg ikke kunde komme ind til ham. Hun, for hvem han er et ligegyldigt Menneske, en Patient som enhver anden Patient, hun faar Lov at gaa om ham; hun hjælper ham og plejer ham; hun véd hvert Minut af Dagen, hvordan han har det, om der er Haab og Fremgang.

Men jeg, som elsker ham; jeg, som ikke vilde betænke mig et Sekund paa at ofre mit Liv for ham —jeg maa som

en Uvedkommende staa ved hans Dør og modtage de Oplysninger, hun, et Menneske, hvis Hjælp han køber, naadigst vil give mig. Hiin spærrer Døren for mig, hun giver mig ikke saameget som Lov til at sende ham, mit Kæreste, mit Eneste, et Blik!

Og saa magtesløs er jeg, at jeg maa lystre denne Person. Jeg maa ovenikøbet gøre mig elskværdig for at faa ordenlig Besked af hende.176

Jeg løb jo gærne fra det Altsammen herhjemme, tog Skammen og Forbandelsen for at være hos ham, sidde ved hans Seng og slaas med Døden om ham. Jeg har ransaget mit Hjærte og jeg véd, at jeg gjorde det uden Betænkning.

Men jeg véd ogsaa, at han ikke vilde have det. Thi han elsker mig ikke, som jeg elsker ham. Hans Kærlighed er klog og forsigtig, den tænker paa Følgerne, den véd, hvor langt den tør vove sig, og den kender den Grænse, udover hvilken den ikke vil. Men min Kærlighed, den kender intet andet Maal i Nutid og i Fremtid end ham.

*

Saa maa jeg da pænt blive her — her, hvor jeg intet har at gøre, hvor jeg gisper som en Fisk paa Strandbredden, fordi Luften ikke har et Atom af ham. Ikke nævnes hans Navn, og ikke kan jeg nævne det. Ingen har jeg at betro min Angst til, min Angst, der sprænger mig, fordi jeg ikke tør give den Luft.

Blive her — tale med Fader og Moder om ligegyldige Ting, mens jeg kun har én177

Tanke i min Sjæl: ham, ét Ord paa mine Læber: ham.

Blive her — sidde pænt og stille ved Maaltider og Arbejde, mens alle Længsler slider i mig og drager mig til hans Sygeleje.

At tænke sig, at han kunde ligget syg Og være død, uden jeg havde anet noget derom før af en Notits i et Blad. Være død, uden at jeg havde faaet sagt ham Farvel, uden at han havde givet mig et sidste Ord og Blik.

Saa fattig, saa retløs er min Kærlighed. Saa usle dens Vilkaar. I Smug og Mørke maa den liste sig frem. Aldrig tør den træde ud i Dagens Lys og gøre sine Krav gældende.

— —-Hvis Du tages fra mig i denne

Nat, min Elskede, da, saa sandt min fattige Kærlighed er min eneste Rigdom, følger jeg Dig.

Men vaagner Du imorgen til Liv og Sundhed, og jeg atter sidder hos Dig, og Du

Julies Dagbog. 12178

siger til mig, at Du elsker mig, da vil jeg le ad alle Sorger og jeg vil betro Dig, at jeg er rigere end noget andet Menneske i Verden. Gud lade mig beholde Dig.

2. Maj.

Christiane bragte mig i Formiddag følgende til hende adresserede Brev:

»Min søde lille Pige! Blev Du saa forskrækket over at læse, at jeg var syg? Men hvad skulde jeg gøre? Jeg kunde jo ikke skrive direkte til Dig, og din Venindes Adresse kendte jeg ikke før nu af dit Brev. Du kære Barn, der blev saa bedrøvet ved Tanken om, at jeg kunde dø bort fra Dig. Du har saamæn slet ingen Grund til at være bange: for det første, fordi Ukrudt ikke saa let forgaar; for det andet, fordi jeg absolut ikke er til Sinds endnu at forlade Livet.

Det er forfærdelig sødt af Dig, at Du — trods Smitte, Familie vrøvl m. m. — vil komme til mig. Men saa dum har Feberen dog endnu ikke gjort mig, at jeg179

vil tage imod dit Tilbud. Jeg frembyder nemlig p. t. et alt andet end tækkeligt Skue. Dertil kommer, at jeg er den gnavneste og uelskværdigste Patient, man kan tænke sig. Hvis Du saa mig i disse Dage, vilde jeg ganske forskertse den Smule godt Indtryk, jeg hidtil har gjort paa Dig. Overhovedet har jeg den Mening, at syge

Mennesker ikke har Lov at for-ulæmpe raske. De bør gemme sig bort med deres Grimhed og Uappetitlighed.

Saasnart jeg igen føler mig værdig til at komme i godt Selskab, sender jeg Ilbud efter Dig. Og vi skal da tage Revanche for den lange Adskillelse.

Jeg lover Dig, at Lysten til at gensé Dig hurtigt skal gøre mig karsk, og at jeg, selv i de lidt ustyrlige Feberdrømme, der hjemsøger mig, ikke skal være Dig utro. Jeg tvinger alle Feberstygheder bort ved at tænke paa Dig, og jeg føler Dig om Natten staa ved min Seng med din yndige svale Haand paa min brændende Pande. Saadan er Du — skønt fraværende — min Sygeplejerske, min Helbrederske.

12*i8o

Tag nu til Takke med disse Linjer. Enhver Smule Anspændelse faar mit sørgeligt svækkede Hoved til at klynke.

Jeg sender Dig ingen Kys; thi min Aande tør ikke, selv ikke i mine Tanker, røre din unge Skønhed og Sundhed. Jeg forstaar den Spedalske, der med Undren saa en dejlig Kvinde skride sig forbi og med ydmyg Tilbedelse kyssede de Spor, hendes Fødder havde sat i Jorden.

Din

A.«

* * *

Han elsker Blomster. Desværre tillader min økonomiske Status mig ingen større Ødselhed. Om jeg saa skal grave Pengene op af Stenbroen, skal han dog hver Dag, til vi atter ses, modtage nogle faa udsøgte

Blomster fra mig.

* *

Idag en sortrød Rose mellem hvide Krokus. Hvilket er udlagt: Se, alle mine Tanker kredser — som Brus af hvide Duer — om Dig, Du min straalende, sortøjede Scheik!181

3- Maj.

En Haandfuld Kæmpe-Resedaer og nogle Forglemmigejer.

Jeg kommer til Dig uden Prunk. Men jeg giver Dig, som en Resedas Duft, min stærke og hede Elskov; jeg giver Dig, som en Forglemmigejs Barneøje-Blomst, min tillidsfulde Trofasthed.

4. Maj.

Violer og hvide Mosroser.

Min Kærlighed vokser i Løn. Dog er den blaa som Sommerens Himmel, dog er den hvid som Vinterens Sne.

5- Maj.

Orkidé og unge Bøgeblade.

I Hjemmets Skyggeluft, fjærnt fra Virkeligheden og Solen, formede min Sjæl sig til en sært fantastisk, farvebleg Blomst. Da kom Du, og op over alle Skovens andre Urter og Træer steg min frydefulde Sjæl med Vaarens sollysgrønne Forkyndelse.182

3- Maj.

En røggul Rose, en Gyldenlak og gule Anemoner.

Bebrejder Du mig, at jeg er skinsyg? Ser Du da ikke, at Skinsygen er den hede Flamme, der kranser min Kærlighed som en straalende Glorie?

7. Maj.

To lyserøde Roser og (paa denne Tid en stor Sjældenhed) to lyserøde Nelliker.

Lige dejlige, jævnbyrdige i Farve og Duft, lignende hinanden og dog saa forskellige, flyder I sammen i et uforligneligt Kærlighedsmøde. Min Elskede! som Rosen og Nelliken her mødes i et berusende Kys — saadan — blot Tanken bringer mig til at skælve — skal jeg imorgen atter hvile i dine Arme.

8. Maj.

Jeg har været ond og styg; jeg fortjener, at han skulde være rasende paa mig. Og gid han havde været det. Hellere maatte han183

have slaaet mig end set paa mig med sit trætte, overbærende Smil.

Jeg véd ikke — men Tonen blev straks galt anslaaet, og siden kom vi dybere og dybere ind i det falske Spil. Det var vist, fordi jeg i Forvejen havde glædet mig for meget til Mødet, jeg havde fantaseret det op til at skulle blive noget aldeles vidunderlig dejligt. Og saa straks, da jeg kom og ad Køkkenvejen — for at Sygeplejersken ikke skulde se mig — blev lodset ind i hans Soveværelse og saa hans Blik, der var venligt, men mat og slet ikke straalende glad, som jeg havde forberedt mig paa — ja, saa var det, at jeg blev saa barnagtig skuffet, at jeg ikke kunde sige de Ord, mit Hjærte var fuldt af, men tvang Ord frem, der var saa fremmede og uægte, at de skurrede mig selv i Øret. Det kom ikke til nogen »Scene« mellem os. Han saa blot lidt forundret paa mig, og, mens vi vedblev at konversere og Stemningen flygtede længer og længer bort, fik hans Ansigt et nervøst, forpint og anstrængt Udtryk. Tilsidst laa han med halvlukkede Øjne og førte hvert Øjeblik sit Lommetørklæde hen over Panden.184

At jeg ikke da faldt paa Knæ ved hans Seng og bad ham om Tilgivelse.

Istedetfor sagde jeg med krænket Stemme: »Du længes nok efter, at jeg skal gaa. Jeg skal heller ikke trætte Dig længer.«

Han laa lidt uden at svare. Saa sagde han i sin høflige og korrekte Tone, den »fornemme« Tone, der ligesom puffer mig hundrede Mile bort: »Ja, Du undskylder mig nok, at jeg idag ikke er galant; jeg er jo endnu ikke fuldkommen salonfähig. Og jeg trænger virkelig nu til at hvile mig.«

— For første Gang skiltes vi uden at aftale et nyt Møde. Jeg ligefrem hadede ham i det Øjeblik, han smilende gav mig Haanden til Farvel — og lod mig gaa uden at sige til mig, at jeg var den dummeste, den uartigste og mest forkælede Pige i hele Verden, og at jeg havde fortjent Smæk som en lille uvorn Unge.

Nu sidder jeg jo alligevel med Smærterne. Ødelagt er denne Dag, jeg havde glædet mig til som til ingen anden. Og hvad maa han dog tro om mig? En utaalelig Pige maa han anse mig for, der bliver krænket og uartig, fordi han ikke er saa rask, som jeg havde ventet.i85

9- Maj.

Hvor god han er, og hvor klog.

Et Brev fra ham har krydset det Brev, jeg straks sendte ham.

Han skriver: »Jeg havde det ikke saa godt, da Du kom til mig. Derfor, min egen lille Pige, fik Du ikke den Modtagelse, Du burde haft, og derfor var jeg ude af Stand til at sige Dig Tak for din Kærlighed imod mig i denne Tid og altid. Jeg er, som jeg før har sagt Dig, en rigtig ubehagelig Patient. Mon Du alligevel gider se til mig? Kom da, om Du kan, imorgen, og vær overbærende imod mig, selv om jeg endnu til den Tid ikke helt har overvundet min Utaalelighed.«

14. Maj.

Han er nu omtrent ganske rask. Han har været oppe i de sidste Dage, og igaar var han for første Gang i Luften.

Jeg er hos ham hver Dag, enten om Formiddagen eller om Aftenen. For at kunne186

det har jeg fabrikeret en Historie om en ung Pige, jeg har truffet hos Christiane og som vil lære Porcellænsmaling af mig. Jeg undres hver Dag over, at min Løgn ikke opdages; men jeg nærer ingen Frygt længer. Jeg gaar nu

ogsaa uden Betænkning op til ham ved højlys Dag.

Jeg véd blot, at den Dag, det opdages, og man vil forbyde mig at se ham, gaar jeg hjemmefra. Det er en Sag, jeg har afgjort med mig selv og som ikke kan være anderledes. Lad saa komme, hvad der komme vil!

Til ham har jeg intet sagt om dette. Dog er det ham, der har givet mig Mod til at træffe en saadan klar Beslutning. Jeg har nemlig i disse Dage følt, at jeg var mere end en flygtig Adspredelse for ham. Jeg forsøger at være ham til Nytte, og jeg tror, at det er lykkedes mig, saadan at han begynder at savne mig, naar jeg ikke er om ham. Jeg besørger Ærinder for ham, jeg læser op for ham, og efter hans Diktat har jeg skrevet Breve for ham. Han kalder mig sin Privatsekretær, og han taler med mig om alle sine Anliggender.87

I Grunden har vi det ganske som Mand og Kone. Jeg gaar ud og ind hos ham, som om det ogsaa var mit Hus; jeg passer hans Blomster; naar jeg ikke læser for ham eller har andet Arbejde, broderer jeg Navn paa hans Dækketøj, og selv hans gamle Pige har vænnet sig til at spørge mig til Raads om, hvad hun skal give Herren til Middag — for Herren er i den Retning meget vanskelig.

Han er vistnok i det Hele taget det, man kalder en Egoist. Han er som Ungkarl vant til, at alt i Huset skal rette sig efter ham, og han synes, det er den naturligste Ting, at nu ogsaa jeg, ligesom Pigen, kun tænker paa at opvarte ham og gøre ham til Behag. Men det klæder ham at være Tyrk, han er den elskværdigste Tyran. Naar jeg bringer min paa Chaiselonguen velbehageligt dasende Rekonvalescent et og andet, og han i taknemmeligt Velvære nikker til mig og kysser min Haand, kunde han give mig Ordre om, hvad det skulde være, og jeg vilde uden Tøven adlyde.188

20. Maj.

Jeg har været ude at rejse med ham til Æventyrets Land, der ligger to Timers Vej fra Hesten paa Kongens Nytorv. Hvad Stedet hedder i daglig Tale, véd jeg ikke, og- angaaende dets Beliggenhed kan jeg ikke oplyse mere end dette, at man begynder med at køre ud ad Kongevejen, og at man et Par Timer efter er der. Hvordan der ser ud i Æventyrets Land, véd jeg derimod præcist. Et lille, hvidt Hus med Straatag ligger i Udkanten af en Skov og ved Bredden af en Sø. Indgangen til Huset er fra Skovvejen gennem en med vild Vin bevokset aaben Veranda, og i Gavlen, der vender ud mod Søen, er der et Vindue og en grønmalet Træaltan. Paa Verandaen staar en gammel Bondekone og nejer. Om Dagen straaler Solen fra en skyfri Himmel, og om Natten er det Fuldmaane. Og ude paa Søen glider i Maaneskinnet en hvid Baad, hvorfra der lyder dæmpet Sang af unge Stemmer.

Jeg har været med ham i Æventyrets Land og set Solen gaa ned og Maanen staa op; jeg har været der med ham, fra Solen189

atter stod op og til den sank ned i Skoven og tændte Ild i det lille Hus' Ruder. Men jeg synes, at de fireogtyve Timer er et helt Liv, jeg har levet med ham i en Verden udstyret for os to alene med alle Naturens yndigste Gaver og en venlig gammel Bonde-kone-Fe til vor Opvartning.

Jeg kniber mig i Armen for at være sikker paa, at jeg ikke drømmer. Nej, det er ingen Drøm. Foran mig paa Bordet dufter den Buket Skovblomster, den gamle Kone gav mig til Afsked, og ved min Seng staar mine Støvler med Mærker af Land og Skov.

— — Det gik saaledes til: Fader og Moder rejste i Forgaars Morges til Sorø for at besøge en gammel Tante, der igaar fyldte 80 Aar, og hendes Søn, der er Adjunkt ved Akademiet. De kommer tilbage imorgen. Da han fik Nys om dette, sagde han: »Saa rejser vi ogsaa.« Og skønt jeg straks syntes, det var umuligt, og desuden troede det kun var hans Spøg, saa blev det til Alvor alligevel. Ud fra den filosofiske Betragtning, at det i værste Tilfælde kun kunde gaa galt, ordnede jeg hastigt Slagplanen. Jeg lod mig af Christiane invitere til Skovtur idag, med foregaaende190

Nattelogis hos hende, for at vi, som raske Ungmøer, kunde starte med Solen. Til dette Arrangement gav Forældrene villigt deres Tilladelse og rejste til Fødselsdagen i Sorø.

Men igaar Eftermiddags Kl. 6 vandrede to unge Damer ud ad Kongevejen. Ved Lundehuskroen blev de

indhentede af en lukket Landauer. Landaueren holdt, Døren aabnedes, og den ene af de unge Damer forsvandt ind i den, hvorpaa den hastigt rullede videre.

Mens Christiane gik hjem for at belave sig paa Stuearrest — thi jeg forbød hende idag at vise sit smukke Ansigt paa Kjøbenhavns Gader — kørte han og jeg til Æventyrets Land.

Han havde paa mine Spørgsmaal om, hvordan og hvorhen, svaret: »Bryd Dig om intet, mød kun, som Du staar og gaar, ved Lundehuskroen. Jeg kommer da med Vogn og alt, hvad videre er fornødent, og fører Dig til et afsides beliggende og om Hverdagen aldrig besøgt Traktørsted, hvor en gammel Kone leverer Skovgæster Vand paa Maskine og, om det skal være, for gode Ord og Betaling en landlig Bespisning og et propert Nattelogis.«i9i

Da jeg nu vel var sluppen ind i Vognen og havde sundet mig en Smule, maatte jeg le ved at se den Oppakning, vi drog ud med. Han forklarede: »Der er ikke mere, end vi akkurat behøver. I den ene Haandkuffert er dine Sager, i den anden mine. I Kurven er der Vin, og i Remmen er der, foruden en Hovedpude til Dig, Lagener for det Tilfælde, at de, vi faar serverede, ikke er afdampede. — Jeg haaber, der i din Kuffert maa være, hvad der skal være.« — Det var der i Sandhed og mere til.

For en Sikkerheds Skyld trak vi Gardinerne for Vognruderne. Jeg syntes, det var dejligt at sidde saaledes uden at ane, hvorhen vi kørte, drømmende, at nu rejste han og jeg paa Æventyr i den vide Verden. .

Og ,saa var vi i Æventyr landet.

. . . Den gamle Kone stod paa Verandaen og bød nejende Velkommen. Hun bar Gylden-stykshue og var iført et struttende grønt Hver-garnsskørt. Hun var en rigtig trivelig og hyggelig Morlille og kaldte mig »Frue«.

Vor Bagage blev baaren ind og Kusken dimitteret med Ordre om at stille næste Aften192

Kl. 8. Og vi gik ned ved Søen for at vente paa, at Maden blev færdig.

Solen var lige i sin Nedgang. Vi saa dens Ildkugle synke til Jorden mellem Træerne, under bengalsk Belysning af den halve Himmel. Bøgenes Blade skinnede som nyslagne Dukater, og hen over Søen rislede Solnedgangslyset i glinsende Perlemorsfarver. Vi stod og saa afvekslende ind mod den glødende Skov og ud over den blinkende Sø. Fra Søens anden, ligeledes skovkransede, Bred lød, forunderligt nært og dog saa højtideligt fjærnt, afmaalte Kirkeklokkeslag. Fra Underskoven søvnige ^uglepip. Ellers ikke en Lyd. Vi stod, omslyngende hinanden, Kind mod Kind, tavse, betagne, lykkelige.

Solkuglen forsvandt. Himlens Brand døde hen, en bleg Skumring slettede Farverne af Søen.

Da lød en kaldende Stemme fra det lille Hus, og vi gik ind . . . gik ind for at fortsætte Æventyret i den gamle Fés Skovhytte.

Jeg mindes kun, at Stuen var betrukken med blaat Tapet og bestrøet med Sand; at der midt i Stuen stod et Bord med en grov, men skinnende193

hvid Dug, og paa Bordet to trearmede Sølvlysestager, der gav den tarvelige Stue et Præg af hemmelighedsfuld Rigdom og Fornemhed.

Og Maden. Hvor den lugtede godt og smagte lifligt, og hvor vi spiste mægtigt af den! Alt var som lige hentet fra Naturens Køkken, baade den lyserøde Skinke og den petersillestoppede Kylling og den gule Omelet meel sukkerpudret brun Skorpe.

Vi var saa glade og ubekymrede som Børn, og den gamle Kone nuslede om os og passiarede med os og sagde, at hun var saa fornøjet over at se saadanne unge, lykkelige Mennesker hos sig.

Da vi skulde have Kaffe, bad Konen, om ikke »Fruen« selv vilde låve den. Jeg gik med hende ud i Køkkenet, men maatte straks kalcle ogsaa ham derud, for at han kunde beundre alt det dejlige gamle Kobbertøj. Paa en Hylde stod et helt Regiment glinsende røde Maskiner, nogle tykmavede og smaa, andre slanke og elegante, med en Skorsten som en høj Hat.

— — — Saa var Klokken bleven ti, og det var Landtid at gaa til Ro.

Julies Dagbog. 13194

Mens han blev siddende for at ryge sin Cigar ud, førte den Gamle mig ad en knirkende Trappe op til »Gæsteværelset«. Det var lav-loftet, men rummeligt, duftende af Renskuret-hed og Violer. Af Møbler havde det kun en Servante, nogle Stole, et lille Bord og en Seng. Men Sengen var et Pragtstykke. Tykt mørkt Mahogni med Messingkugler og -Sirater — tung, stor, monumental. En Baldakin med falmede blomstrede Silkegardiner overhvælvede den. Med Stolthed forklarede Konen, at hendes afdøde Mand i sin Tid havde købt den paa Avktionen over en forlængst henfaren Prinsesses Efterladenskaber.

Konen tændte Lysene, ønskede Godnat og gik.

Jeg begyndte at klæde mig af. Jeg sad foran Spejlet i den Peignoir, han havde medført til mig. Da faldt gennem Altandøren en Maanestribe ind til mig. Jeg rejste mig, aabnede Døren — Aftenen var mild som ved Midsommertid — og jeg traadte ud. Aldrig har jeg set noget saa vidunderdejligt. Som et glitrende Sølvspejl laa Søen i en Ramme af bølgende hvid Taage, der af og til splittedes195

og, for et Øjeblik, afslørede fantastiske Landskabstegninger med skarptbelyste Træer, ombølgede af løsrevne Taageflager. Saa samledes Taagen atter om Billedet, men snart dukkede et nyt frem et andet Sted.

Jeg hørte, at en Dør blev aabnet, men jeg vendte mig ikke om. Jeg følte, at han var lige bag mig; jeg stod i salig Forventning, indsugende i hastige Drag den balsamiske Luft.

Da laa hans Arm om mit Liv, hans Mund rørte mit Øre og — saa hviskende som et Pust af Sommernatsluften — sagde han:

»Min lille Kone!«

I det samme lød en dæmpet Sang ude fra Søen: »Fred hviler over Land og By . . .«, og fra Taagen gled en Baad frem, dragende en gylden Stribe efter sig.

— — — Jeg vaagnede med en Følelse af at have noget glædeligt i Vente og fik Øjnene fulde af Sollys. »Hvad er dette? hvor er Du?« spurgte jeg mig selv og glippede med Øjnene for at blive rigtig vaagen. Saa saa jeg ham sidde i Skjorteærmer ved det lille Bord foran Altandøren, dybt og alvorligt optagen af at barbere sig. Jeg laa lidt og nød det kostelige Skue. Han skar de ynkeligste

13*196

Ansigter og haandterede Kniven paa den livs-farligste Maade. Jeg tænkte: »Han skulde bare vide, at jeg ligger her og belurer ham. Nu har det arme Menneske af lutter Forfængelighed pint sig med at vaagne tidligt, for at jeg ikke skulde se ham ubarberet, og saa overrasker jeg ham midt under de mindre flatterende Forberedelser.«

Av! dér skar han sig. Jeg lo, saa jeg hoppede i Sengen. Han vendte sig, rakte som en Gadedreng Tunge ad mig og sagde: »Ja vent Du bare, til jeg er færdig, saa skal Du' faa noget at le af, Du uartige Pige!«

Lidt efter var han henne ved Sengen, trak mig i Næsen, truede mig med en vaad Svamp og var fuldkommen kaad, men forfærdelig sød og tillige glat om Kinderne, skønt ikke uden Blessurer.

Vor Rejses anden Dag var begyndt. Ak! og altfor hurtigt endt.

Hvordan vi tilbragte den? Som det Æventyr-Prinsepar vi var: med at lege sammen som Kongebørn i et Rige, der var vort og smukkere end alle andre Riger; med at spise Mad og drikke Vin, der var finere og mere kvægende end almindelig jordisk Mad og197

Drikke; med at være saa forelskede i hinanden, at vi syntes, vor Kærlighed før var for intet at regne.

Det er passeret idag, og dog har det allerede gamle Minders vage Glans over sig.

Jeg husker os siddende ved Søen og spisende Frokost: nylagte Æg, frisk syrlig Bondeost og Mælk med tykt

Flødelaag. Jeg husker os staaende med den gamle Kone i hendes lille Gaard, fodrende de graadigt pludrende Høns og den galant og selvbevidst beskedne Hane. Jeg husker os flakkende om i Skovens Tykning og mig forskrækket klyngende mig ind til ham ved at se oppe i et Træ en Ugle, der lignede en gammel Heks og stirrede paa os med sine dagblinde Øjne.

Jeg husker endelig vor Afsked med Æventyrlandet — da Vognen holdt for Verandaen, og den gamle Kone rakte mig sin smukke Buket og sagde: »Guds Fred og Farvel, lille Frue, og se snart herud igen.«

--Saa kørte vi da tilbage til Virkeligheden og den store By, hvor der er Forældre og Synd og Sorg og ond Samvittighed.

Da de første høje Huse dukkede frem, lagde en knugende Angst sig over mit Hjærte.198

Og da vi mødte den første Flytteomnibus, huskede jeg, at nu kom snart den Tid, hvor Sommerferien vilde skille ham og mig.

Men da han saa, at jeg var bedrøvet, og han spurgte mig: »Er der noget, Du er ked over?« — da smilede jeg, tog ham med begge mine Arme om Halsen og saa ham ind i Øjnene, sigende: »Lad mig fortælle Dig det idag, hvor det er tungere for mig end nogensinde før at skilles fra Dig — lad mig fortælle dig det idag, at mangt og meget i mit Liv vil jeg maaske komme til at angre, men aldrig — hører Du: aldrig — at jeg har været Din. c

21. Maj.

Jeg vaagnede i Morges med Ørene fulde af Bjældeklirren, forgæves ledende efter den Drøm, hvor Bjælderne hørte til.

Drømmen var ganske forsvunden af min Erindring og havde kun efterladt denne lystige Klingren, der vedblev at forfølge mig hele Dagen og paa en æggende, tilsidst irriterende199

Maade som en drilsk Nisseleg blandede sig ind i alle mine Tanker.

Saa i Eftermiddag, som jeg sad og fantaserede om min Rejse til Æventyrlandet — sad og drømte mig paany sammen med ham kørende ud til den gamle Bondekones Skovhytte, begyndte Bjælderne igen lystigt at kime, de klingrede i Takt med Hestenes Hovslag, og se! Billedet i min Fantasi skiftede, det blev hvidt og vinterligt, Landaueren forvandledes til en Kane, og i Kanen sad han jeg> med Pelsværk over vor Bryllupspynt, flygtende bort fra det store Gæstebud til den afsides landlige Kro for at fejre vor Fest, vi to alene.

Men fra den høje Vinterhimmel blinkede Mormoders dejlige Øjne mildt og muntert ned til mig, mens Bjælderne sang: »Nu din Tid! Nu din Tid!«

22. Maj.

Idag fjorten Dage rejser han paa Landet. Han skal bo i Vedbæk sammen med en Ven.

Jeg finder det saa rimeligt, at han trænger til landlig Ro. Det kunde ikke et Øjeblik200

falde mig ind at forlange, at han for min Skyld skulde blive i Byen. Det véd han naturligvis: han véd, han ikke har behøvet at give mig nogen Forklaring.

Alligevel vilde jeg været glad, om han havde talt med mig om Sagen, saa jeg havde faaet Anledning til at sige ham, at jeg netop vil, han skal tage ud paa Landet og blive rigtig rask og stærk.

26. Maj.

For første Gang har vi spadseret sammen paa Gaden. Jeg havde sagt til ham, at jeg iaften vilde se Feststadsen i Følge med ham. Han rynkede Brynene og spurgte, om det var fornuftigt. Jeg svarede, at det var mig saa fuldkommen ligegyldigt. Jeg vilde nu være sammen med ham, om vi saa skulde i Avisen for det bagefter.

Forresten tror jeg saamæn ikke et Menneske tog Notits af os. I Trængslen og den loyale Feststemning smeltede Folk saa yndigt sammen, at de glemte det dagligdags Stivstikkeri. Det nyttede jo dog ikke at forlange

og Visitkort af alle de Arme og Ben, man kom i selskabelig Forbindelse med den Aften.

I Begyndelsen var han ikke rigtig i Humør og vilde absolut forsvinde med mig ind i u-illuminerede Smøger, hver Gang han saa et bekendt Ansigt. Men efterhaanden betoges ogsaa han af den familiære Noæh Ark-Stemning, og vi endte ganske dumdristigt, Arm i Arm, ved Fyrværkeriet i Tivoli.

30. Maj.

Der har været Dage, hvor jeg syntes, han var ligesom lidt træt og uoplagt. Jeg har da sagt til ham, at han vist var ked af, at jeg kom saa meget til ham. Han svarede altid, at det var en taabelig Indbildning; at han sikkert havde Dage, hvor han var modløs, trist og nervøs, og at det var »ugalant« (et Ord jeg hader!) af ham at lade mig mærke det, men at det kun var ham en Opmuntring og Behagelighed, naar jeg kom. Jeg maatte ikke være vred over, at han ikke altid kunde beherske sit daarlige Lune, der dels skyldtes hans »uelskværdige Karaktér« (Koketteri!),202

dels Fortrædeligheder, hvori jeg ingen Part havde.

Jeg har da bedt ham om at give mig sin Fortrolighed. Jeg vilde kun være glad, om jeg maatte faa Lov at dele hans Sorger, og han maatte jo vide, at der ikke var det i Verden, jeg ikke vilde gøre, hvis jeg paa nogen Maade kunde være ham til Hjælp.

Men naar jeg sagde noget saadant, tog han mig paa Skødet, kælede for mig og svarede, at jeg ikke skulde tage mig hans Gnavenhed nær. Det betød altsammen ikke noget, jeg skulde bare lade som ingenting.

Nu véd jeg, hvad der er i Vejen. Det er Pengesorger.

Baade igaar og idag kunde jeg mærke, at han var meget trykket og urolig. Da jeg kom igaar, sagde han: »Bliv ikke vred over, at jeg beder Dig om at gaa snart. Men her kommer om lidt en Herre, som jeg nødvendigvis maa tale med«. Jeg vidste jo ikke den Gang, hvad det var, saa jeg opførte mig vist meget urimeligt. Det var aldrig passeret mig før, at han havde bedt mig om at gaa. Jeg syntes, det var ondt af ham at jage mig bort, og jeg anede alt muligt slemt.203

Jeg var endnu ikke videre sød, da jeg kom igen idag, og surere blev jeg, da jeg fandt ham i det samme daarlige Humør.

Vi havde en rigtig hyggelig halv Time, hvor det trak op til Uvejr hos os begge, saadan at han blev strammere og strammere i Ansigtet og jeg mere og mere grædefærdig. Omsider kom Udbruddet, da han efter en lang Pavse, i sin køligste Tone, sagde: »Det tegner jo til at blive forfærdelig gemytligt.«

I det samme, han havde sagt dette, tud-skraalede jeg, og i det samme var han henne hos mig og bad mig i de ømmeste Ord om Tilgivelse.

»Jamen, hvorfor er Du saa ond imod mig? Hvad har jeg gjort? Er Du ked af mig?«

»Nej, Julie, jeg er ikke ked af Dig. Men jeg er saa forpint.«

»Og Du vil ikke sige mig Grunden? Hvorfor maa jeg ikke vide, hvad der piner Dig, naar det ikke er mig?«

Saa fortalte han mig det Hele. Han skulde, inden han rejste paa Landet, skaffe en Mængde Penge, som han skyldte til Terminen, og han vidste endnu ikke, hvorfra han skulde faa dem. Og da jeg forundret sagde, at jeg204

troede, han var rig, svarede han, at det troede alle, men det var en Fejltagelse. Han ejede nok en lille Kapital, men den stod foreløbig fast, saa han kun kunde hæve Renterne, og han havde i de sidste Aar levet i høj Grad letsindigt.

»Men naar Du nu ikke kan skaffe de Penge, Du skal have —?«

»Ja, Du, saa er det meget slemt. Dog, Du skal ikke være bange. Pengene faar jeg nok tilsidst. Det er kun kedeligt, mens det staar paa.«

Vi sad nu i Sofaen og snakkede fornuftigt sammen, og jeg var helt glad igen. Jeg syntes, jeg havde ham mere end nogensinde før, nu, da han ogsaa indviede mig i sine dagligdags Bekymringer.

Men da jeg sagde til ham: »Vil Du gøre mig .en Tjeneste? Vil Du for Fremtiden lade være at bruge saamange Penge paa mig? Jeg bryder mig hverken om Gaver eller fine Middage!« — saa smilede han, kyssede mig og svarede: »Det er meget sødt af Dig, hvad Du dér siger. Men tro ikke, at det er Dig, som ruinerer mig. Nej, min egen lille Pige,205

den Smule, vi har depenseret sammen, gør desværre hverken fra eller til.«

Og lidt efter, da han bød mig et Glas Vin, sagde han: »Hvis Du mener, jeg tør tillade mig en saa vanvittig Ødselhed?«

Han kunde nu alligevel gærne have ladet være at drille mig.

4 Juni.

Jeg har kun set ham lidt i disse Dage. Han har haft saa travlt med sine Forretninger, og desuden har han været nødt til at gøre en Del Visitter.

Jeg har været meget fornuftig og fundet mig artigt i min Skæbne. Selv da jeg igaar gik forgæves og istedetfor ham fandt et Par undskyldende Linjer, holdt jeg mig brav.

Men naar jeg tænker paa, at nu kommer den lange Tid, hvor jeg kun en ganske sjælden Gang kan mødes med ham, — nej, da tør jeg slet ikke tænke videre, da dukker jeg blot mit Hoved og lukker mine Øjne og véd, at der ingen Redning er.

Om sine Pengesager har han siden ikke talt. Jeg spurgte ham forleden, hvordan det206

gik; men han slog det hen og sagde, at det klarede sig nok.

5- Juni.

Han er rejst.

Jeg var hos ham de sidste Par Timer. Jeg spiste Frokost sammen med ham, og jeg hjalp ham med at pakke ind.

Inden jeg gik op til ham, holdt jeg en lille Formaningstale til mig selv: Vær nu en klog Pige. Vis ham et muntert og behageligt Ansigt, saa han kan medtage en smuk Erindring om Dig. Lad ham fremfor alt ikke faa det Indtryk, at Du havde ventet, han for din Skyld skulde være bleven i Byen.

Jeg traf ham i travl Aktivitet, livlig og oprømt. Han snakkede ustandseligt løs, alt imens han skrev Breve og fo'r frem og tilbage i Stuerne for at samle Ting sammen, han pludselig kom i Tanker om, at han maatte have med.

Han var saa helt anderledes end ellers. Der var en febrilsk Uro over ham; hvert Øjeblik saa han paa Uret, som om han var bange for at komme for sent.207

Frokosten blev jaget af. Jeg havde ingen Appetit; han slugte nogle Mundfulde, drak i ét Træk tre, fire Glas Madeira og sagde: »Skal vi saa pakke?«

Inde i Soveværelset laa alt hulter til bulter. Paa Sengen og Stole: Klæder, Fodtøj, Cigarkasser, Bøger, Slips og Skjorter; paa Gulvet: Kufferter; Skufferne i Toiletmøblet var trukne ud og Klædeskabsdøren stod aaben.

Jeg begyndte at pakke. Saa kom han i Tanker om, at han havde glemt at købe Skrivepapir, bad mig undskylde et Øjeblik og løb ud.

Jeg stod i det af Rejseforberedelser opfyldte Værelse, og en knugende Forknythed greb mig. Mekanisk tog jeg Tøjet, Stykke for Stykke, lagde det sammen og anbragte det i den store Kuffert; jeg bøjede mig og rejste mig, ned og op, op og ned, Stykke for Stykke, nu det, nu det, og om lidt er det altsammen borte, og jeg alene . . . Alene! Jeg rejste mig forskrækket. Nej, nej, jeg vil ikke, jeg tør ikke være alene! Han maa ikke rejse fra mig, jeg vil tigge og trygle ham om at blive hos mig, og han vil gøre, som jeg beder ham om, han kan ikke nænne at

forlade mig.208

Det vilde være ondt af ham, og han har ikke Lov at handle saa ondt imod mig!

Da hørte jeg Entrédøren blive smækket i. Han kom nynnende gennem Dagligstuen, -og da han traadte ind til mig, var jeg atter travlt beskæftiget med at pakke.

»Hvor flink Du er!« sagde han og strøg mig henover Haaret. »Saa fin en Kuffert hat-jeg aldrig før haft.«

Han stod ved Siden af mig, rakte mig Tingene og nikkede og smilede til mig.

Pludselig sagde jeg: »Hvis jeg bad Dig om det, vilde Du saa lade være at rejse?«

Han saa forundret paa mig, betænkte sig og sagde: »Er det Alvor?«

»Hvis det nu var Alvor?«

Et nyt prøvende Blik og en ny Betænk-ningspavse. Derpaa:

»Saa blev jeg, naturligvis.«

Jeg havde faaet det Svar, jeg ønskede. Alligevel gjorde det mig ikke glad. Vi stod og saa lidt paa hinanden, saa gik han hen til mig, tog mig om Livet og sagde, ømt og inderligt, at han gærne blev hos mig, og at det slet ikke vilde være ham noget Offer at opgive sit Landliggeri. Hvorpaa jeg — natur-209

ligvis — erklærede, at det kun havde været Narrestreger af mig at spørge.

— — Indpakningen blev færdig i sidste Øjeblik. Drosken havde allerede ventet nogle Minutter. Han var nervøs for at komme for sént, og vi tog i Hast Afsked.

Jeg stod gemt bag et Gardin og kiggede ned paa Gaden. Han fik Øje paa mig, vinkede med Haanden og svingede med Hatten. Hvor han saa smuk og straalende ud! Som om han drog ud til Sejr og Lykke.

Nu drejede Drosken om Hjørnet, og jeg lod Gardinet falde for. Jeg gik gennem Stuerne, kunde ikke løsrive mig fra dem. Jeg satte mig i Sofaen, hvor jeg plejede at sidde med ham. Paa Bordet foran laa hans Album. Jeg slog det op og fandt frem et Billede af ham som seks Aars Dreng. Det sad jeg og legede med som en lille Pige med sin Dukke Jeg lagde det op til mit Bryst og vuggede det; jeg gav det tusinde Kys og Kæleord og sagde det, mens Taarerne løb mig ud af mine dumme Øjne og plettede Billedet, at nu maatte vi To holde sammen, nu, da han var rejst fra os.

Julies Dagbog. '42io

. . . Indtil Pigen kom ind og med et forskrækket Udbrud sagde: »Men Gud, Frøken, sidder De her endnu!«

Ogsaa jeg var bleven forskrækket over hendes pludselige Indtræden. Jeg rejste mig hastigt og gik, men Billedet havde jeg puttet i Lommen.

7. Juni.

Jeg var i Formiddags paa Posthuset og hentede følgende poste restatite-Tårzv:

Vedbæk, 6. Juni, Aften.

Du kære Barn! Véd Du, at Du forkæler mig, og at jeg slet ikke fortjener det? Da jeg ved min Ankomst blev modtagen af dit meget søde, altfor søde Brev, følte jeg mig baade glad og skamfuld. Jeg er — det er ingen Frase — ude af Stand til at gøre Gengæld, som Du fortjener det. Særlig er jeg en saare klejn Brevskriver, medens Du, som saa mange Damer, er en Mester i at forsende Dig selv i en Konvolut. Jeg forsikrer Dig21 i

at da jeg aabnede dit Brevvar det, som om Julie lyslevende hoppede ud i Stuen og med begge Armene om min Hals fortalte mig en Mængde allerkæreste Ting.

Jeg skal nok skrive ofte til Dig, men Du maa nøjes med korte Hilsener. Land-Dovenskaben har allerede grebet min Hjærne, saa jeg ligefrem med Skældsord maa drive mig til at låve en grammatikalsk og ortografisk rigtig

Sætning. Det eneste, min Hjærne i en Fart kan udtrykke, er, at jeg er meget forelsket i Dig og at jeg længes efter den 15de, naar jeg som Terminsherre gæster Hovedstaden.

Vi bor i et Hus, der er knapt saa højt som vi selv, men som ligger fuldkommen dejligt lige ved Begyndelsen af Skoven og ejer en Billedsamling — Fremstillinger af himmelske og jordiske Berømtheder — der i Forening med Sødmælk, Svinesti- og Tang-Duft samt Sengegang Kl. 10 lutrer min Sjæl til en maabende Barnlighed.

Uden at blues ender jeg da med alle Kærlighedsepistlers yndefulde Slut-

14*212

ningsformular: »iooo Kys og Hilsner

sendes Dig, min elskede Pige, fra din Dig

oprigtigt elskende

Aa 9- Juni.

Det er dog hændet før, at jeg i en Uge ikke har set ham. Hvorfor er da denne Uges Adskillelse saa langt tungere?

Paa halvanden Time kan jeg naa ud til ham. Hvis jeg skriver til ham idag, at jeg kan ikke vente længere paa ham, véd jeg, at han kommer imorgen.

Alligevel. Det er ikke det samme.

Naar jeg gik paa Gaden før, vidste jeg, at jeg, hvad Øjeblik det skulde være, kunde møde ham; jeg læste hans Navn paa Teatrets Plakater; jeg gik forbi hans Vinduer og kunde tænke mig ham siddende indenfor. For hvert Skridt, jeg tog, følte jeg ham i min Nærhed; selv om jeg ikke mødte ham, var han i den Luft, jeg indaandede.

Nu vandrer jeg som en Vildfarende i en fremmed By. Jeg gaar paa Lykke og Fromme, og jeg véd, at jeg ikke vil finde det, jeg213

søger. Jeg griber mig i at staa udenfor Teatret og studere de gamle, flængede Plakater,

Je§ kan styre i hvilkensomhelst Retning — jeg ender med at finde mig udenfor hans Hus, hvor der er rullet ned for Vinduerne i hans Lejlighed, der staar tom som efter et Dødsfald.

Min Dag har kun to Lyspunkter. Naar jeg henter hans Brev, og naar jeg skriver mit. Bedst har jeg det, naar jeg skriver til Jham, for hans Breve er ikke ham: de er kun Overfladen af ham, de er prægede af hans Ulyst til at give sig hen, hans Angst for Følsomhed, sagtens ogsaa, som han selv siger, af hans Landdovenskab.

Men naar jeg, efter at de Andre er gaaet til Ro, sidder i mit lille Værelse og fylder Ark paa Ark til ham, da kan jeg føie mig ham saa nær, at det er, som om jeg laa i hans Arme og talte med ham. Luften om mig bliver hed af hans Aande, jeg mærker, medens jeg sidder med bøjet Hoved, hans Kys paa min Nakke, og min Pen danser hen over Papiret i Takt med mit Hjærtes hastige Slag.214

14- Juni.

Jeg gik forleden derop, jeg har siden været der hver Dag. Jeg har lét og grædt over mig selv, men jeg maatte derop. Jeg sidder i hans Stue og fantaserer, at han lige har været hos mig, at han kun er gaaet ud for at besørge et og andet, og at han straks igen vil være hos mig.

Jeg sidder deroppe en Times Tid hver Dag, fortsættende mit Arbejde med at sy Navn paa hans Dækketøj og passiarende med hans Pige.

Idag har vi haft travlt med at berede ham en festlig Modtagelse. Vi har støvet af og poleret, saa alt straaler i fuld Pragt. Vi har stillet Bøgegrene og Blomster i Vaserne, og jeg har bestemt, hvad han skal have til Frokost.

Det sidste, jeg gjorde, inden jeg gik, var at skrive et Goddag-Brev til ham, som skal modtage ham paa ham Skrivebord.

Saa kom da, min Elskede: se, Brudehuset er smykket, og Bruden venter Dig. Din Brud, som ikke har anden Begæring i sit Hjerte end at være Din og til dit Behag.215

15- Juni.

Han var vist glad over at gense mig, han var meget sød imod mig.

Der er kun ét, jeg ikke forstaar: han blev et Øjeblik en Smule forstemt, da jeg viste ham, hvor flittig jeg havde været med hans Dækketøj.

Jeg spurgte ham, om han ikke kunde lide, at jeg sad i hans Lejlighed, naar han ikke var hjemme. Han svarede: »Det er ikke det. Men — Du er altfor god imod mig, jeg fortjener det ikke.«

Det, finder jeg, er meningsløst. Han maa jo vide, at jeg ingen større Glæde kender end at arbejde for ham. Det er jo saa ganske selvfølgeligt. Hvordan kunde han da sige: »Du er altfor god imod mig?« Som om her var Tale om »Godhed«!

Da jeg havde forklaret ham dette, drog han mig hen til sig og sagde halvt smilende, halvt alvorligt: »Kunde Du ikke holde en lille Smule mindre af mig?« »En underlig Bøn fra en Elsker,« sagde jeg.

»Det er Beskedenhed,« fortsatte han. »Jeg synes, Du giver mig saameget og jeg Dig saa lidt.«Jeg tog ham i Frakkekraven, ruskede ham frem og tilbage og sagde:

»Du er (Kys) et Vrøvl. Du er (Kys) sær og forkælet, undertiden drilagtig og ubehagelig. Du er alligevel (Kys) Verdens dejligste Mandfolk og (Kys, Kys, Kys) jeg elsker Dig.«

Hvorefter han glemte sine Betænkeligheder ved min altfor store Kærlighed.

7. Juli.

Jeg forsømmer min Dagbog for min Korrespondance. Til ham har jeg tusinde Ting at skrive. For min Dagbog hænder der intet nævneværdigt. Dagene glider ensformigt forbi mig som Mærkestenene paa en Landevej. Kun Lørdagene rager op i Ensformigheden. Lørdagene er min lange Sommervejs Milepæle; thi om Lørdagen kommer han til Byen for at mødes med mig.

Saa ruller jeg da Uge efter Uge evigt den samme Vej. Søndagen har endnu Lys af Lørdagens Sol; men Mandag og Tirsdag er Haabløshedens mørke Tegn. Ved Onsdags-stenen dæmrer Forventningens Skær; i stigende Længsel og Haab passeres Torsdag og Fredag217

— indtil Lørdagslykken anes i Nattens urolige

Drømme, og jeg vaagner med Jubel i mit Hjærte.

* *

Men naar jeg er paa hans Trapper, lægger der sig en Angst over mig. Hvordan vil han tage imod mig? Vil hans Ansigt lyse af den Gensyns-Glæde, som jeg har drømt om, eller vil det møde mig med det Præg af Anstrængthed og Træthed, som jeg en og anden Gang synes at have iagttaget; som maaske er en taabelig Indbildning, men som undertiden, naar jeg sidder alene, stiger frem for min Erindring og fylder min Sjæl med tunge, blaasorte, rædselindgydende Skyer.

Og Angsten lammer min Glæde, saa jeg ikke straks kan være sød og elskværdig imod ham, som jeg gærne vilde. Og han misforstaar mig; jeg ser de nervøse Blink i hans Øjne, og jeg er vis paa, at han finder mig lunefuld og utaalelig.

Men han siger intet; drikker kun hastigt en Mængde Vin og tvinger ogsaa mig til at drikke.218

Javist hjælper det at drikke. Et lunt, blødt Velbehag risler dulmende gennem Sind og Legeme. Alle mørke, tunge Tanker bortdunster som Taage for Sol; den dumme Angst forsvinder, man faar Munden paa Gled, man rykker hinanden nærmere, og, naar man sidder Haand i Haand og Øje i Øje, da er der ingen nervøse Blink længer, ingen

Misforstaaelse og Lunefuldhed, da glemmer man Ugens seks andre Dage for denne den syvendes ene saliggørende Time.

* *

*

Bagefter tager jeg ham i Forhør. Han maa aflægge nøjagtig Beretning om Alt og Alle i de forløbne Dage.

I Begyndelsen forsikrede han, at der ingenting var at berette. Dagene gik med Badning, Driveri, Rygen, Spisen og Soven. Efterhaanden har jeg dog faaet ud af ham, at han fører et ret bevæget Landliggerliv. Han har paa Hotellet, hvor han spiser til Middag, gjort adskillige Bekendtskaber; han spiller Croquet og Lawn-Tennis med unge Damer, og han har været inviteret baade til Middagsselskaber og Skovture.Navnlig er der nok en Enkefrue med to Døtre, som han med Iver dyrker.

Først, da han omtalte disse unge Damer, var det med meget Forbehold; han søgte nærmest at give det Udseende af, at han med sin bedste Vilje ikke kunde undgaa dem. De plagede ham med Invitationer og med Opfordringer til Deltagelse i alskens landlige Adspredelser.

Jeg begik da den Fejl at lade, som om jeg var jaloux. Dette morede ham aabenbart, og nu stikker han mig evig og altid disse Frøkner med alle deres fortryllende Egenskaber i Næsen. Jeg véd jo nok, at det skal være Spøg; men det piner mig alligevel, hvad jeg dog ikke synes, jeg kan være bekendt at tilstaa.

Tværtimod spørger jeg ham stadig om hans to smaa »Veninder«. Han hævnede sig da sidst paa en Maade, jeg ikke kunde lide. Han begyndte at tale om Erik, som han paastod, han hele Tiden havde været jaloux paa.

Stakkels Erik! Hver Gang, jeg tænker paa ham, bliver jeg trist. Han holdt sikkert forfærdelig meget af mig, ellers kunde han220

ikke have taget det saa fint og smukt, da han fik Vished om, at jeg ikke kunde blive hans.

Nu sidder han i Berlin, og jeg hører aldrig direkte fra ham. Men til Moder har han en Gang imellem skrevet, og hun har vistnok ogsaa svaret ham.

Da han nu forleden kom med sin Hentydning til Erik, fortalte jeg ham — for jeg vilde ikke oftere have den Sag bragt paa Bane, — hvordan det i sin Tid var endt mellem Erik og mig. Jeg fortalte ham, at Erik havde spurgt mig, om jeg vilde blive hans Kone, og at jeg havde maattet svare Nej.

»Hvorfor, behøver jeg vel ikke at sige Dig«, tilføjede jeg.

Han saa, ligesom skamfuld, paa mig og sagde kun: »Jeg beder Dig om Tilgivelse«.

Men længe efter var vi begge alvorlige.

13. Juli.

Ja, det var et vanvittigt Indfald af mig, men jeg blev ogsaa haardt straffet for det.

Vejret var saa henrivende imorges, jeg længtes saa meget efter ham, og jeg syntes,221

det kunde være morsomt uforvarende at overraske ham med et Besøg.

Jeg fik fat i Christiane, og vi tog med Formiddagsbaaden. Vi gik i Land i Skodsborg, og dér blev Christiane, medens jeg vandrede videre ad Strandvejen til Vedbæk.

Jeg gik forbi Huset, hvor han bor, men turde, af Hensyn til hans Ven, ikke gaa derind. En Dreng, jeg mødte, fik jeg til at bringe ham den Besked, at en Dame, der gærne vilde tale med ham, ventede ham ved Indgangen til Skoven.

Jeg ventede omtrent en halv Time. Endelig saa jeg ham komme hurtig henad Vejen. Jeg stod inde mellem Træerne med Parasollen dækkende for mig, for at han ikke straks skulde kende mig. Først da jeg hørte hans

Skridt lige ved, traadte jeg frem og slog Parasollen til Side.

»Hvad! Er det Dig?« udbrød han, og i det samme forstod jeg, at det var en Dumhed, jeg havde gjort.

»Hvem anden skulde det vel være?«

»Nej, Du har Ret. Jeg tænkte bare, det maaske havde været en Narrestreg, Nogle af dem herude havde fundet paa. Undskyld,222

det varede saa længe, inden jeg kom; men jeg var henne paa Hotellet og spillede Croquet. Det var da morsomt at se Dig. Er Du her med dine Forældre?«

»Jeg er alene. Jeg er taget ud for at besøge Dig.«

»For at besøge mig? Men det gaar jo ikke an, at vi viser os sammen her.«

»Jeg havde ogsaa tænkt, vi skulde tage et eller andet Sted hen.«

Vi stod og saa lidt paa hinanden. Saa sagde han: »Jeg vil hellere straks sige Dig, som det er. Du maa ikke blive vred, Du maa tro, at jeg ogsaa er meget ked af det: jeg kan ikke idag være til din Disposition. En hel Del af Landliggerne har netop til idag arrangeret en stor Udflugt, og jeg har bestemt lovet at tage med. Jeg kunde jo hellerikke vide —«

»Nej« — afbrød jeg ham. »Du kunde naturligvis ikke vide, at jeg vilde komme og forstyrre Dig.«

Hans Ansigt fik sit nervøse Udtryk.

»Du tager Sagen lidt urimeligt,« sagde han.

»Ja, det gør jeg vist. Undskyld baade det og at jeg er kommen til Ulejlighed. Nu223

gaar jeg med det samme. Farvel og god Fornøjelse.«

»Du behøver da ikke at gaa straks. Vi skal først afsted om en Times Tid.«

»Aa jo, det er alligevel det bedste. Hvor skulde vi tage hen i den korte Tid? Og Du kunde jo let kompromittere Dig ved at vise Dig sammen med mig.«

Han beholdt min Haand længe og saa, hovedrystende, alvorligt paa mig:

»Du er ganske uretfærdig imod mig,« sagde han endelig. »Tror Du, det er for min Skyld, at jeg ikke vil vise mig sammen med Dig?«

»Nej, Du har Ret. Det er naturligvis for at vaage over mit Rygte. Det har Du jo altid været saa øm over.«

Han svarede mig ikke; slåp min Haand, mumlede et Farvel og gik, uden at vende sig om.

Jeg kunde have slaaet ham ihjel. Men da jeg saa ham langsomt forsvinde, og han stadig ikke vendte sig om — da maatte jeg med Vold beherske mig for ikke at kalde ham tilbage.224

Og da han helt var forsvunden, sank jeg- sammen i Fortvivlelse. Jeg laa sammenkrøben og hulkende inde mellem Træerne, tryglede ham om Tilgivelse og sagde, han maatte slaa mig og mishandle mig, blot ikke gaa fra mig og lade mig være alene.

— — Men da jeg atter vilde gaa ned mod Strandvejen, saa jeg to Char-å-banc'er komme kørende mig imøde; jeg syntes, jeg paa den forreste saa ham mellem et Par unge Damer, og jeg skyndte mig ind i Krattet, for at han ikke skulde faa Øje paa mig.

16. Juli.

Sorgen forsvunden er, Glæden paany oprunden er. Vi har forklaret os og forsvaret os. Vi har tilsidst sluttet evig Fred og beseglet Freden ved virkelig uskrømtede Favntag og Kys, der hverken var Broder- eller Judaskys, men rigtige, oprindelige Kys, dem, Adam og Eva i sin Tid tog Patent paa.

Det blev mellem vore Festdage en af de smukkeste. Netop den mørke Baggrund og den alvorlige Begyndelse gav den en særegen Charme. Vi følte begge ligesom Trang til at225

bøde paa udstandne Genvordigheder ved at være ekstra gode mod hinanden. Han var ganske som hin første Dag, jeg besøgte ham, ligesaa ridderlig og fin, ligesaa vagtsomt og varsomt ordnende Alt til mit Behag, indsvøbende mig i en Luft af den ømmeste Hensyntagen.

En mildt vemodig Stemning — en Sol-nedgangs-Stemning — fik Dagen tillige, fordi det var vort sidste Møde inden min Afrejse til Sorø, hvor jeg skal være tre Uger sammen med Moder.

Det er tungt at skilles fra ham. Var denne Dag ikke kommen, som den kom, skulde ingen menneskelig Magt drevet mig bort fra hans Nærhed. Nu tør jeg rejse. Denne Dags Minder vil lyse over min Ensomhed. Jeg véd, at hans Kærlighed er uforandret.

Og af min mindre vellykkede Vedbæk-Tur kan jeg nu le. Du gode Gud, hvilken Martyr jeg den Dag var i mine egne Tanker — ikke mindst, fordi jeg, uden Penge i Lommen, maatte vanke sulten om, mens han — naturligvis! — fraadsede i de lækreste Sager.

Julies Dagbog. 15226

Sorø, 20. Juli.

Tusind Barndomsminder mylrer frem fra hver Plet hernede. Her var det, at Erik og jeg i Ferierne flakkede om sammen, paa Ro-ture i Søen og paa Fuglejagter i Skovene.

Det staar der endnu, det gamle Egetræ, der fyldte min Barnefantasi med den mørkeste Rædsel og alligevel drog mig til sig. Det gamle, sært forvoksede Træ, hvis Grene vred sig som værkbrudne Kæmpelemmer og som husede hele Hærskarer af Luftens graadige Proletarer, de fattigklædte, altid utilfredse og skrigende Raager.

Her ved dette Træ var det, at Erik udførte en Bedrift, som vakte baade Skræk og Beundring hos mig.

En Dag, vi kom derhen, fandt vi Raage-hæren i det vildeste Raseri. Under raa, hadefuld Skrigen jog den i sorte Skyer frem og tilbage over Træets Krone. Jeg klyngede mig angst til Eriks Arm og spurgte, hvad der var paa Færde. Han pegede op og sagde: »Se, Uglen dér! Det er den, de vil myrde.«

Nu saa jeg den, den tunge, bløde Fugl, der i blind Rædsel — af og til udstødende et227

fortvivlet, skingrende Kampskrig — baskede frem og tilbage mellem sine Dødsfjender. •Allerede bar den Mærker af deres Angreb, dens Fjer dryssede gennem Luften.

»Frels den!« raabte jeg til Erik.

Da bøjede han sig ned, greb en skarp Flintesten, tog hastigt Sigte og slyngede den. Uglen slog et Par Slag med Vingerne, saa foldede de sig sammen, og tungt sank den død til Jorden, nogle faa Alen fra os. Et Øjeblik forstummede Raagerne. Saa begyndte de igen, først enkeltvis, ligesom forundret spørgende, derpaa i truende, forbitret Kor, der rettedes mod os. Og da Erik tog den døde Ugle, og vi gik bort med den, fulgte den opbragte Raagehær, hvis Bytte vi havde røvet, os med hæse Hævnskrig. Med Stenkast, Klappen i Hænderne og Raab skræmmede Erik den af og til et Øjeblik tilbage. Men straks efter tog den fat med fornyet Kraft: nærmere og nærmere, lavere og lavere fløj den, og tilsidst var jeg saa ude af mig selv af Angst, at jeg benede af det bedste, jeg kunde, og smittede Erik med min Forskrækkelse, saa han ogsaa i Løb flygtede for de rasende Fugle.228

Men fra den Dag af nærmede jeg mig aldrig uden Hjærtebanken det gamle Raage-Træ.

Og endnu igaar, da jeg var derhenne, syntes jeg i Fuglenes Spektakel at høre Trusler om Hævn, og jeg ønskede, at jeg havde haft Erik ved min Side til at beskytte mig.

26. Juli.

Han gør stadig Undskyldninger for sine Breve, at de er saa faa og saa smaa. Jeg nægter ikke, at de undertiden synes mig lidt fattige. Men jeg forstaar, at han, der overhovedet har vanskeligt ved at give sine Følelser Udtryk,

ikke egner sig til Brevskrivning.

Nu, da jeg kender ham saa godt, volder hans Breve mig ingen alvorlig Sorg, kun maaske en øjeblikkelig Skuffelse.

Men jeg trøster mig ved at skrive dobbelt saa langt og dobbelt saa ofte til ham. To Gange om Dagen skriver jeg til ham; han faar Brev med hver Post. Naar jeg skriver mit Aftenbrev, véd jeg, at han er ifærd med at læse mit Morgenbrev, og naar jeg sidder ved mit Morgenbrev, har han det Brev, jeg229

skrev forrige Aften. Saadan bygger jeg en Bro, der aldrig afbrydes, mellem ham og mig. Han har mig altid hos sig. De smaa Vedbæk-Frøkner skal ikke erobre ham fra mig. Jeg er baade Morgen og Aften hos ham og passer paa ham.

Jeg er fornuftig, og jeg siger: lad ham blot nyde sin Ferie og tage alle de smaa Fornøjelser, Landopholdet kan bringe ham. Hvad Ulykke er det, om han gør en Smule Sommerkur og bliver feteret? Han er jo dog til Syvende og sidst min. Han har sagt mig det, og jeg tror ham. Jeg tror ham blindt og vil ikke forbitre mit Sind med nogen lav Mistanke.

Men skulde han et Øjeblik føie sig svag, da er jeg der med mine Breve og kalder ham tilbage til Dydens Vej. Som en trofast Skildvagt møder jeg Morgen og Aften og bevogter hans Telt mod alle lumske Angreb.

31. Juli.

Han skriver, at han har faaet Ordre at møde til Prøve den 8de Avgust. Det er Dagen før Moder og jeg rejser fra Sorø.230

Jeg har nu faaet en udmærket Idé: Han skal den 7de komme hertil og tilbringe sin Feries sidste Dag sammen med mig. Det lader sig brillant gøre. Ingen her kender ham, og vi kunde mødes i Skovene, hvor jeg ofte spadserer mange Timer alene om. Jeg véd flere henrivende Steder, hvor der aldrig kommer et Menneske. Saa pakker jeg mig i Smug en lille Madkurv, køber en Flaske god Vin, og saa skal han for en Gangs Skyld være min Gæst.

Jeg opgiver ikke den Idé. Den skal realiseres. De Vanskeligheder, der bliver, skal jeg sagtens overvinde.

3. August.

Naturligvis har han Betænkeligheder. Han . skriver: »Er det nu klogt? Det kunde jo blive meget morsomt, men husk, at vi alligevel snart ses i Kjøbenhavn. Er det da værd, at Du udsætter Dig for de Farer, der dog altid er forbundne med et Møde paa Sorø-Skovenes alfare Veje?« Og han ramser op en Mængde231

»sæt at«, der uden Tvivl er særdeles fornuftige, men som jeg blæser et lystigt Stykke.

Nu skal han blive saadan bombarderet med Breve, at han nok tilsidst giver sig. Herregud, han risikerer da ingenting, og naar jeg nu vil!

Nej, min kloge Hr. Ridder, I sætte Eders allerhøjtideligste Sæt-at-Ansigt op. Jeg svarer som den forelskede Pige, jeg er: »Om saa Sorøs Skove var fulde af Fædre, Mødre, Onkler, Tanter og andre vilde Dyr, vil jeg dog paa Søndag møde min Ridder dér!«

Og lad(os saa se, om Ridderen ikke blues ved at være mindre modig end sin Brud.

5. August.

Viktoria! Han kommer.

»Trods mangehaande Betænkeligheder« skriver han. Ja værsgod. Nær ligesaa mange Betænkeligheder, Du vil, naar Du bare kommer. Jeg ser det betænksomme Ansigt, hvormed han har forfattet sin Kapitulation. Jeg ser ham virre med Hovedet, halvt gnaven, halvt smilende over sin Svaghed. »Pokkers Unge,«har han sagt til sig selv. »Hun er saa blid og saa engleagtig, og saa vikler hun mig alligevel om sin Lillefinger — meget lille Finger.«

Nej, Du skal saamæn ikke skamme Dig, fordi Du denne Gang føjer mig. Jeg lover Dig at gøre hundrede Gange

Gengæld.

»Jeg kommer altsaa efter al Rimelighed,« ender han. »Dog beder jeg Dig huske, at der kan komme Hindringer. Jeg siger det ikke, fordi jeg tror, at der kommer nogen Hindring, men fordi jeg af Erfaring véd, hvor daarligt forberedt Du er paa .at møde et skuffet Haab.«

Jeg takker skyldigst, vise Mand.

Jeg skriver nu atter til ham, og jeg skal ikke glemme at meddele ham, at jeg betragter f. Eks. Jordskælv som en gyldig Udeblivelses-Grund.

7. August.

(Brev indlagt i Dagbogen.)

Vedbæk, den 6. August.

Kære Julie! Lad mig begynde dette

Brev, der vil volde Dig stor Sorg, med en233

Forsikring, som jeg beder Dig tro: Da jeg i mit sidste Brev talte om mulige Hindringer for mit Besøg i Sorø, anede jeg ikke, at jeg idag vilde skrive det, der nu følger.

Jeg vilde gærne, Du skulde tro — selv om Du ikke forstaar det — at dette er noget, der er kommet uden klar og bevidst Forberedelse som noget nødvendigt, uundgaaeligt, som noget stærkt og tvingende, noget, der maatte nu saa være. Men naturligvis har det længe ulmet i mig, stille og langsomt arbejdet sig frem. Der var Øjeblikke, hvor jeg følte det; men jeg tvang mig til at tro, at det ikke betød noget, og saa fulgte der igen Tider, hvor jeg trygt sagde til mig selv: Det var kun en taabelig Indbildning, en forbigaaende, intetsigende Misstemning — alt er endnu som før.

Indtil pludselig Sandheden sprang frem som en uafviselig Flamme i min Sjæl. Det er forbi, det maa være forbi.

Ja, Julie — det meget slemme og tunge, jeg har at mælde Dig, er, at det maa være forbi mellem Dig og mig.234

Jeg kan og vil ikke lyve for Dig; jeg siger Dig, som det er: Jeg er saa træt, saa hjælpeløst træt, at jeg ikke kan mere

Dette kom til klart Udbrud imorges, da jeg fik dit sidste Brev. Jeg var endnu ikke staaet op, da det blev mig bragt. Jeg ventede Brevet, jeg vidste jo, at det vilde komme. Hør mig nu roligt, døm mig ikke straks: Jeg laa og ønskede, at der for en Gangs Skyld intet Brev maatte være; jeg var ligefrem hjærte-angst for at se min Værtinde træde ind med det tykke Brev, hvis Udskrift, Overskrift og Underskrift jeg kunde udenad/.; og hvis Indhold — ak! — jeg ogsa^l syntes at kende paa Forhaand. Saa Jäa Brevet paa mit Sengetæppe; som en Mare tyngede det mit Bryst med tilsinde ubestemte Angster. En graa Knu^én lammede min Hjærne og fyldte min Sjæl med en Fortvivlelsens Lede: Jeg kunde ikke overvinde mig til at bryde Brevet og læse det.

Hvor længe jeg laa saadan, véd jeg ikke. Der var ikke faste Tanker i mit Hoved, kun denne tunge graa Knugen,235

der gjorde mig saa træt og undertiden dyssede mig i en kort, angstfuld Slummer.

Omsider rev jeg mig med et Ryk ud af min Dvaletilstand. Jeg sprang op, slog Gardinerne til Side for det fulde Dagslys, og som en Befrielse, næsten som en Lykke steg den sikre Bevidsthed frem: Det er forbi, det maa være forbi.

Jeg vil fremdeles ikke lyve for Dig, jeg vil ikke besmykke mine Tanker og Følelser. Det -var Lykke, jeg straks følte. Jeg følte mig saa let og fri. Ligesom genfødt, med nye Kræfter og nye Forhaabninger.

Men da jeg saa for lidt siden tog Papir frem for at skrive til Dig, forstod jeg, at det tungeste endnu var tilbage.

Thi Sagen er jo den: Jeg har intetsomhelst at bebrejde Dig, jeg har .tværtimod kun Tak og atter Tak at bringe Dig

for alt det dejlige, Du har bragt mig, for al din søde Kærlighed.

Og alligevel kommer jeg nu til Dig og siger: Det er forbi. Jeg er træt. Du faar slippe mig, hvor haardt, hvor uretfærdigt det end er.236

Men det allermest fortvivlende er, at Du sandsynligvis slet intet vil forstaa af det altsammen. Du vil kun forstaa, at jeg svigter Dig, trods al din store Kærlighed, og Du vil enten tro, at jeg handler i Galskab, eller Du vil tro, at jeg hidtil har løjet som en Bandit.

Og saa er Sandheden dog den, at jeg hverken er gal eller har løjet, men at jeg er et frihedssygt Menneske, der lammes paa Ævner og Humør, saasnart et Forhold begynder at indsnøre mig.

Ser Du, da vi to i sin Tid lærte hinanden at kende, da troede jo hverken Du eller jeg, at det vilde blive til mere end et flygtigt Øjebliks uforpligtende Glæde. Det var et Lune, en Stemning hos os begge, der var ingen Tanke fra nogen af Siderne om et fast og varigt Forhold, end sige om evig Kærlighed.

Da skete det, at vi virkelig blev forelskede. At jeg elskede Dig, behøver jeg næppe at forsikre. Selv om jeg ikke ofte — hvad Du drillende bebrejdede mig — har sagt det, vidste Du det af2 37

min Stemmes Klang, af mit Blik, af hele mit Væsen, der ikke lagde Skjul paa, hvor dyrebar Du var mig. Du kom til mig som noget nyt og forunderligt, saa uberørt og troende, og Du vakte hos mig Følelser mere sarte og ømme, end jeg hidtil havde kendt. Jeg følte mig i vor Kærligheds Morgenrøde som en lykkelig Opdager og Erobrer, fri, stærk, svulmende af Vilje og Ævne til nye Bedrifter.

Vi elskede hinanden; men vor Kærlighed var af forskellig Race. Jeg vat-forelsket som en ikke uerfaren Mand og som en Mand med artistisk Frihedstrang. For Dig var Kærligheden dit Livs alt og eneste, og Du havde intet andet Ønske end at give Dig og eje mig helt og uden Begrænsning.

Jeg vilde nyde vort Forhold som Oaser i Hverdagslivets Ørken. Du vilde, at det skulde fylde hele vort Liv.

Og saa kom det ganske naturligt, at din ungt voldsomme og stærke Kærlighed løb min mindre haardføre Kærlighed træt.C'

238

Vort Forhold formede sig til noget større og alvorligere, end jeg kunde og vilde magte. Og det gjorde mig efterhaanden bange. Jeg saa, hvordan din Kærlighed voksede Dag for Dag, jeg følte, hvordan Du bandt Dig fastere og fastere til mig, og, Egoist som jeg er, reagerede jeg mod denne din stadig inderligere Sammenleven-Dig med mig. Jeg begyndte at føie Ubehaget ved at blive ansvarlig for et andet Menneskes Liv, jeg følte mig hæmmet i mine Bevægelser, fastholdt, ufri. Og det Øjeblik kom, hvor jeg maatte bryde ud, atter have Plads om mig til alle Sider, atter være ene og fri.

Desuden, den Vanemæssighed, der efterhaanden kom over vort Forhold, pinte og forstemte mig. Mennesker som jeg og mine Lige frygter netop Ægteskabet, fordi det er Kærligheden reguleret og sat i System. Men vore Møder, der i Begyndelsen havde det Uventedes, det Tilfældiges og Æventyrliges Ynde, blev snart og mere og mere et vedtaget, mønsterværdigt ordnet Pligtforhold. Vi

0239

saas de og de Dage til bestemte Tider, efterhaanden saas vi saa og saamange Timer hver Dag. Der var ingen Overraskelse, intet uventet, intet tilfældigt længer; kun en daglig Gentagelse af et og det samme. Før, naar Du skulde komme til mig, var det mig en Fest at forberede alt til din Modtagelse. Og naar vi skiltes, spurgte jeg med forventningsfuld Skælven: »Ses vi snart igen?«

Der kom siden Dage, hvor jeg maatte tvinge mig til at sige den staaende Af-skedsfrase: »Vi ses vel imorgen?« og til, naar Du kom, at spørge: »Hvad vil Du drikke? Ønsker Du Cigaret med eller uden Mundstykke?«

Jeg havde haabet, at det skulde hjælpe, naar jeg flyttede paa Landet og vi en Tid ikke saas saa ofte. Men desværre

er der noget, som hedder Breve. Ved personligt Samkvem er der dog Mulighed for Variation. Breve er den mest retlinede Ensformighed. De begynder og ender med Fraser, som højst kan veksle i Ordstillingen; de forsendes og ombringes til regelmæssige Klokkeslet; de møder,240

som Soldater, i Konvoluternes altid samme Uniform og med reglementerede Frimærke-Epauletter.

Alt dette betød for Dig intet. For mig blev det Flyvesandet, der langsomt tyngede min trætte Kærlighed til Jorden.

Thi det er Begyndelsen og Enden paa, hvad jeg har at tilstaa Dig. Jeg er træt. Jeg kan ikke længer. Jeg maa være fri.

Jeg føler, medens jeg skriver dette, min Træthed til den Grad, at jeg end ikke kan sige Dig alt det Gode og Varme, mit Hjærte dog gemmer for Dig.

Ogsaa synes det mig næsten uværdigt at pynte med smukke Ord paa dette Brev, som bringer Dig et Budskab, Du med Rette vil finde brutalt og uretfærdigt. Jeg føler det jo selv. Jeg ser det oprørende i, at vort Forhold brydes, egenlig fordi Du har elsket mig for højt.

Alligevel, det maa saa være. Alle Indvendinger dræbes af mit trætte: Jeg kan ikke mere.

Og det er ikke noget, som gaar over i Morgen eller i Overmorgen. Tro ikke241

det. Nej, det er forbi, og baade Du og jeg gør bedst i ikke at forsøge at kalde det til Live igen. Hvad der herefter fulgte, vilde kun blive grimt.

Du har tit og ofte sagt til mig: »Lov mig altid at være ærlig imod mig. Den Dag, Du føler Dig træt af vort Forhold, skal Du straks sige det til mig. Jeg kan taale, at Du bryder med mig. Jeg kunde aldrig tilgive Dig, hvis jeg opdagede, at jeg havde levet paa Naade og Medlidenhed hos Dig.«

Den Dag, Du saaledes forudsaa, er nu kommen. Og jeg siger Dig det ærligt, som Du har forlangt det af mig.

Du vil maaske indvende: Du har dog bedraget mig; thi Du har allerede længe været træt. — Dertil svarer jeg: Min Træthed har ikke før været mig bevidst; jeg har intet haft at tilstaa Dig; thi jeg havde intet tilstaaet for mig selv.

Naar vi nu skilles, vil vi derfor begge kunne mindes vor Kærlighed som en skøn og dejlig Oplevelse; ingen Bitterhed vil blande sig i Erindringen.

Julies Dagbog. 16242

Selve Adskillelsens Stund er altid bitter. Jeg tør slet ikke tænke paa, hvilken Fortræd og Smærte jeg nu volder Dig. Men naar en Tid er gaaet, og vi atter ses — mere rolige, end vi nu kunde mødes — da tror jeg, Du vil sige som jeg, at vi skiltes netop i det rette Øjeblik, og at vi førte vor Kærligheds Skjold uplettet ud af Stævnet.

Farvel, og prøv paa at dømme mig ikke altfor strængt.

A.

8. August.

Dagen gik, og Natten gik. Det er blevet en ny Dag; det var igaar, at det skete, og alligevel lever jeg.

Altsaa dræber Sorgen ikke, og jeg dræber mig ikke af Sorg.

Da jeg havde faaet hans Brev og jeg havde læst det to Gange, før jeg forstod, at det hverken var en Spøg eller en Misforstaaelse, da græd jeg ikke og besvimede ikke. Jeg var ganske rolig, saa underlig klart og koldt reflekterende. »Det er altsaa forbi,« sagde243

jeg højt hen for mig. Min Stemme lød tørt, næsten ligegyldigt. Jeg tænkte: »Du burde vist have sagt det med mere følelsesfuldt Udtryk.« Men der var ingen Følelse i mig. Alt var som stivnet: mit Hjærte bankede ikke, mine Nerver dirrede ikke. Selv mit Ansigt, syntes jeg, var blevet stift, Huden strammede mig, jeg strøg mig over det og jeg fortrak det til Smil for at faa Bevægelse i det.

Jeg gik ud. Hvorhen vidste jeg ikke. Men en Stemme inden i mig sagde uophørligt: »Du kan umuligt blive her. Du maa bort herfra, inden nogen af de andre ser Dig.«

Jeg mødte Folk, jeg kendte; jeg hilste paa dem, og med en gammel Frøken talte jeg. Hun fortalte mig en lang Historie om en Sygdom, hun nylig var kommen sig af. Da vi skiltes, sagde hun: »De ser saa nydelig ud idag.« »Ja, naar man er ung og glad,« føjede hun til.

Saa var jeg ude i Skoven, ved et Udhug ned til Søen. Jeg stod paa den lille Baadebro og stirrede paa Vandet og tænkte: »Hvis Du nu var rigtig bedrøvet, saa vilde Du lade Dig glide ned her, og saa om lidt vilde Du have det godt.«

16*244

Inde fra Byen lød Kirkeklokker. De ringede til Eftermiddags-Gudstjeneste. Jeg saa mig om, og jeg syntes, jeg aldrig før havde forstaaet, hvor smukt her var. Mit Blik var ligesom skærpet, jeg saa Ting, jeg aldrig før havde lagt Mærke til. En lille Holm f. Eks., hvor Træerne som skønhedssyge Narcisser bøjede deres Kroner helt ned til Vandet for at spejle sig. Jeg hørte utallige fine Lyde, i Sivene ved Søen, inde fra Skoven og fra Græsset — af Insekter, der sang, af Fugle, der puslede mellem Bladene, af Fisk, der kogte Bobler paa Vandets Overflade. Jeg henfaldt i Beundring over Skyernes evigt skiftende Former: de saa saa rolige og uforanderlige ud i' den stille Sommerdag, men naar man nøje fulgte deres langsomme Gliden gennem Himmelrummet, opdagede man, at de snart var smilende guldbræmmede Øer, snart store svævende Fugle og tilsidst opløstes i legende Flokke af smaabitte Skybørn.

Jeg omfattede hele Billedet i ét stort Blik, jeg tænkte: »Hvis Du nu ikke kommer her mere, vil Du dog aldrig glemme, hvordan her ser ud.«245

Jeg vandrede ind i Skovens Tykning. Den samme højtidelige Klarhed var over mig, den samme reflekterende Modtagelighed. Indtil pludselig jeg kom til at huske paa, at jeg gik med hans Brev i Lommen. Det gav et Stik i Brystet, og min Sjæl gennembævedes af en kold Gysen. Mine Knæer rystede under roig* Jeg maatte støtte mig til et Træ for ikke at falde. Jeg krammede Brevet i min Haand, og, uden at læse det, saa jeg hvert* Ord for mig.

• Altsaa var det sandt! Han havde forladt mig, det var forbi!

Jeg havde jo sagt det samme før, jeg havde gaaet med de Ord i mig hele Tiden; nu først naaede de mit Hjærte og bragte det til at vaande sig i Smærte.

Forbi! Ikke se ham mere. Hvordan var det nu, han saa ud? Jeg søgte at fremkalde hans Billede for mig, det flygtede fra mig i Stumper og Stykker, jeg saa kun for mig et Par store, sorte Øjne, der roligt og træt og spodsk-smilende stirrede paa mig.

Da skreg jeg til Himlen i Fortvivlelse og Angst. Jeg tryglede og bad om, at det ikke maatte være sandt: »Jeg forstaar, at det er246

en Straf, Gud, men har Du nu ikke pint mig' tilstrækkeligt? Nu lukker jeg Øjnene, og naar jeg om lidt slaar dem op igen, lad det da være en Drøm, jeg er vaagnet af.«

. . . Og jeg stod igen nede ved Søen, og jeg syntes, der ikke var anden Redning for mig end at kaste mig ud i den. Jeg rasede ikke længer, jeg var kun bedrøvet til Døden. Jeg græd stille og mildt, jeg saa det dejlige Sommerlandskab ligge udbredt for mig, og jeg, der endnu var saa ung, havde intet længer at haabe af Livet.

Da sagde Stemmen inde i mig: »Der er Haab endnu. Maaske ligger der allerede Telegram til Dig, eller der er nyt Brev undervejs.«

Ja, ja, fortsatte jeg, saadan er det, saadan maa det være. Og mens jeg hastede hjem, byggede Haabet de skønneste Slotte for mig.

Der var intet Telegram, og der var intet

Brev imorges.

* *

Men jeg vil ikke opgive Haabet, før jeg har talt med ham.247

Han maa allerede være i Kjøbenhavn, og imorgen rejser vi. Jeg har nu skrevet til ham. Han vil undre sig over mit Brev, og jeg tror, han vil synes godt om det. Det er ganske frit for det, han kalder »hysterisk«. Det er roligt og fornuftigt. Jeg skriver, at han maaske nok har Ret i, at der var kommet noget ufriskt i vort Forhold. Muligt — skriver jeg — er der ingen anden Udvej end den, Du opgiver, at vi, ialfald en Tid, ikke ses. Men det var jo dog ogsaa muligt, at vi ved fælles Bestræbelser kunde ordne Sagen paa en Maade, der ikke vilde gøre slet saa ondt. Lad mig derfor vide en Tid en af de første Dage, hvor jeg kan komme til Dig. Frygt ikke, at jeg skal møde med et Jeremiade-Ansigt. Du skal tværtimod se, at jeg er en meget flink Pige, som ikke er saa helt uforstaaende overfor dine Trætheds-Stemninger, og som er parat til at være akkurat saadan, som Du vil have mig.

9. August.

Jeg sad sent i Nat foran Toiletspejlet og gjorde mit Haar istand. Jeg var dødtræt og dog slet ikke søvnig, sad og faldt i Staver248

foran mit eget Spejlbillede, blev pludselig bange for dets blege Ansigt meel opspilede, spøgelseagtigt blanke Øjne, kom til at ryste og vendte nervøst Hovedet bort for ikke at se.

Mit Blik faldt derved paa Væggen bag Kommoden. Væggen var betrukken med stribet gult Tapet, der var skjoldet af Fugtighed og hist og her laset. Paa dette gamle mugne Tapet kravlede et Dyr, et langt, smalt og fladt, gulligbrunt Insekt med mangfoldige vimse Ben. Det kom sikkert fra Flængen dér i Hjørnet til Højre. Med Væmmelse fulgte jeg dets Manøvreren hen ad Væggen; det søgte hen mod Lyset og Varmen paa Kommoden. Allerede havde jeg rejst mig for at dræbe det med min Klædebørste. Da saa jeg et andet Insekt stikke Hovedet frem under Tapetflængen og glide ud paa Væggen. Jeg blev staaende, lammet af en Uhyggens Rædsel, stirrende med store, stive Øjne paa de modbydelige Dyr. Og se — det var, som om hele Væggen begyndte at mylre: et efter et listede Dyrene sig frem fra Hjørnet, de gik i en lang Karavane hen mod Kommoden. Og nu opdagede jeg det: de kom ikke blot fra Flængen til Højre; overalt, hvor der var249

en Rift i Tapetet, kravlede de frem, og flokkevis kom de dragende nede fra en Sprække mellem Væggen og Gulvet.

Jeg turde ikke røre mig, turde ikke begynde at dræbe dem; for hvert, jeg dræbte, vilde der mylre ti frem. Jeg vovede ikke at dræbe disse Dyr, der ligesom væltede frem fra en Grav med Lig og Forraadnelse.

Jeg stod kun og ventede paa det forfærdelige Øjeblik, da de vilde naa over paa Kommoden, over til mig. Allerede strakte de deres fimrende Ben ud for at faa fat i Toiletspejlets Gardin. Med alle Nerver spændte iagttog jeg deres Forsøg. Da fo'r jeg sammen ved en kold Kilren paa min Haand, der hvilede paa Kommoden. Med et Skrig strøg jeg Krybet bort og saa i det samme, at Dyrene allerede nedefra Gulvet havde entret Kommoden.

Jeg var i dette Øjeblik vanvittig. Jeg tænkte: »Nu kommer Ligdyrene for at tage Dig som Bytte!« — og jeg styrtede ud af Værelset, ned ad Korridoren og ind til Moder, der forfærdet vaagnede, og hvem jeg kun kunde forklare: Jeg er saa bange, jeg er saa bange!250

Moder tog mig op til sig, kælede for mig som for et lille Barn, og da jeg var bleven lidt roligere og laa og græd stille, sagde hun: »Fortæl mig saa alt, hvad der er i Vejen med Dig. Fortæl mig, hvorfor Du i sin Tid lod Erik rejse, og hvorfor Du nu er saa bedrøvet.«

Men jeg bad hende ikke forlange nogen Forklaring nu. Hun skulde nok siden faa alt at vide.

Da tog Moder mig med begge Hænder om Hovedet, drejede mit Ansigt om mod sig og saa mig fast i Øjnene, idet hun sagde: »Der er kun én Ting, Du skal og maa sige mig, Julie. Du er vel ikke—?« Jeg standsede hende ved at lægge min Haand paa hendes Mund. »Nej, Moder« — jeg smilede bedrøvet —, »det, Du tænker paa, skal Du

ikke være bange for.«

»Saa Gudskelov da. For Du véd ikke, hvor jeg har været bange i de sidste Dage. Og at der var noget, Du holdt hemmeligt for os, har jeg jo længe mærket. Men jeg tænkte, der var En, Du traf hos Christiane, og at Du nok en Dag kom og fortalte os om Forlovelsen.«

t251

»Nej Moder, ogsaa dér har Du gættet fejl. Jeg har ingen Forlovelse at mælde Jer.«

9. August, Aften. Kjøbenhavn.

Atter er jeg i min gamle Rede. Her er grimt og mørkt. Men hvad gør det? Jeg er jo dog i den samme Luft, som han aander. Jeg kan møde ham paa Gaden, og naar jeg imorgen har hentet hans Brev, kan jeg paa ti Minutter naa op til ham.

Jeg er glad over, at Moder og jeg foreløbig er ene, saa jeg ikke behøver evigt at lægge Baand paa mig. Først om en halv Snes Dage kommer Fader og Frantz hjem fra Jylland.

il. August.

Han vil ikke, at jeg maa komme til ham ialfald ikke foreløbig. Han tør ikke se mig endnu, skriver han; han trænger til være lidt 1 Ro. Men han lover snart at sende Bud efter mig.20. August.

Hver Morgen, naar jeg vaagner, tænker jeg: Idag maa Brevet komme. Men Dagene rinder, tunge og lange og graa, og de bringer intet fra ham: ej Hilsen, ej Bud, ej et eneste fattigt Ord.

At han kan nænne at være saa grusom. Han er ondere imod mig, end han kan forsvare.

22. August.

Er han forsvunden fra Jordens Overflade? Hvor gemmer han sig, hvad tager han sig for?

Jeg søger ham forgæves paa Gaden de Tider og de Steder, han plejer at færdes. Jeg har Timer i Træk været udenfor hans Hus, og jeg har ikke set et Glimt af ham.

25. August.

Nu véd jeg det: han vil aldrig se mig mere.

Gang efter Gang har jeg været paa hans Trapper, og jeg vovede ikke at ringe paa. Endelig idag gjorde jeg det, og hans Pige253

kom ud og sagde, at han ikke var hjemme. Det var ikke sandt. Jeg kunde se paa hende, at hun havde Ordre til at afvise mig. Hun var forlegen, og hun saa medlidende paa mig.

At han vil byde mig en saadan Ydmygelse.

* *

*

Men jeg vil se ham. Jeg vil tale med ham. Han har ikke Lov at handle med mig, som han gør.

Skønt, det er jo netop Sagen: han maa handle med mig akkurat, som han vil. Han maa ydmyge mig og mishandle mig, — jeg vil føie det som en Fryd at blive pint af ham. Som en Hund vil jeg krybe for ham, lad ham blot sparke mig bort — jeg vender tilbage til ham og jeg giver ham ikke Fred, før jeg faar

Lov at blive hos ham.

* *

*

Jeg har tænkt, at der maaske var en Anden, han holdt af og som kom hos ham, og at det maaske var derfor, han

ikke vilde se mig mere.254

Jeg vil skrive til ham:

Tag hvem andre, Du vil. Hvis jeg ikke er Dig nok, hvis Du trænger til Forandring — saa i Guds Navn. Jeg forstaar det. Du er Kunstner. Du behøver nye Indtryk, nye Paavirkninger. Jeg er en dum og ubetydelig lille Pige, jeg er intet udover det, at jeg elsker Dig. Men Du skal altsaa vide, at jeg uden Vrede ser Dig tage en Medhustru.

Det eneste, jeg forlanger, er, at Du ikke derfor slipper mig. Jeg vil — trods alt og alle — blive ved ogsaa at have Dig. Og jeg vil være den, der er hos Dig, naar alle Andre har forladt Dig.

i. September.

Han svarer mig:

»Nej, Julie. Du maa ikke sende mig saadanne Breve. Som jeg lærte Dig at kende, som jeg mindes Dig og tænker paa Dig, staar Du for mig i et Skær af ubevidst Sjælsadel: en fin og udsøgt Natur, der ikke spurgte om Borgerskabets Ved-255

tægter og Fordomme; et fint lille Menneske, der ikke blev simpel ved at handle paa Trods af det pæne Selskab, men tværtimod derved udvikledes til en ejendommelig Overlegenhed.

Nej, Julie, det kan ikke være Dig, som har sendt mig det Sypige-Brev, der tog dit Navn forfængeligt. Hvor skulde Du, stolte, rene, søde Pige, have lært de hektisk forhippede Ord?

Jeg har — jeg véd det — handlet blodig ondt imod Dig. Men det, Du nu gør mod Dig selv, er tusind Fold ondere.

Min egen Ven, min Sjæls yndigste Minde og Veninde, jeg sørger over dit Brev som over en Vandalisme, som over et af unænsomme Hænder skændet Kunstværk. Mere end det: Jeg føler Skam paa dine Vegne. Og jeg synes, at det er det sørgeligste, jeg har oplevet.«256

Jeg har skrevet for sidste Gang til ham.

»Tak for dit Brev. Det gjorde ondt, saa jeg segnede under det; men jeg fortjente Slaget, og det har gjort sin Nytte. Tro ikke, at jeg føler det som en Nedværdigelse, at jeg har lagt mig i Støvet for Dig. Men» det var tarveligt af mig at ville paatrænge mig Dig, da jeg dog burde have forstaaet, at Du ikke for nogen Pris vilde have mig længer.

Jeg beder Dig af mit ganske Hjærte om Tilgivelse. Jeg har jo vidst det hele Tiden: jeg havde intet at fordre af Dig. Selv kom jeg til Dig, selv gav jeg mig til Dig; Du bandt Dig ikke ved Forpligtelser og Løfter. Men Du var usigelig god imod mig. Du var altfor god og kær. Dette er min eneste Undskyldning for, at jeg ikke nu kunde slippe Dig.

Men inden vi skilles, skal Du vide helt ud, hvor taabelig og hvor ufin jeg har været i mit Forhold til Dig. Lige fra den første Dag har jeg ment, at det skulde ende med Giftermaal. Naar jeg257

sagde til Dig, at jeg intet Ønske havde om, at vi skulde gifte os; naar jeg oven-ikøbet forsikrede, at jeg vilde ansé det for Galskab — da løj jeg. Al min Higen og Tragten var kun rettet mod dette ene: at binde mig saa inderligt til Dig, at Du en skønne Dag bad mig om at blive din Kone.

Jeg er ikke den fornemme, overlegne Pige, Du har digtet mig til. Bag al min dristige Handlen har først ubevidst, siden ganske bevidst ligget den fejge borgerlige Hensigt at opnaa legitim og præstelig Velsignelse af vor Forbindelse.

Min Beregning mislykkedes ynkeligt. Jeg har i disse Dage spurgt mig selv, 0111 jeg ikke netop valgte den forkerteste Vej; om jeg ikke ved en mere tilbageholdende Kærlighed kunde have naaet mit Maal.

Men jeg tror, at jeg valgte den eneste Vej, jeg kunde vælge, fordi jeg alligevel elskede Dig saa højt, at jeg ikke kunde have sjakret mig bort til Dig i smaa Stykker paa dyreste Bud

Mit Spil er tabt, men jeg angrer det ikke. Hvor fattigt end mit Liv i Frem-

tiden vil rinde, den Indsats, jeg har givet Dig, er ikke mistet. Fattig vil jeg sidde i rigere Minder, end nogen Anden i Verden ejer, og altid, hvordan det saa gaar, vil jeg velsigne den Dag, jeg blev Din.

I Letsind kom jeg til Dig. Tungsindig er jeg nu, Du lader mig tilbage. Meget tog Du, men meget gav Du, Du min mægtige og elskede Herre, Du min hvide Scheik, min Ungdoms Drøm og dens smærtefyldte Lykke.

For Alt takker jeg Dig, for din rige Naade og din strænge Straf.

Højt stræber Du og dristigt rider Du. Ej ænser Du, om Du paa din Vej træder Sand eller Blomster. Gud gøre din Sejrsgang let og lys.

Julie.«

12. September.

Jeg fryser. Dagene bliver korte, og Aftenen sænker sig tung og mørk over mig. Jeg sidder ved Vinduet, mens Lyset svinder, og stirrer tomt hen for mig, stirrer over paa Huset, hvor fordum mine Tanker gik paa259

Æventyr. Og Huset er nu trist og hverdagsligt som vort eget, og dér, hvor før han, min Æventyrprins, færdedes, dér sidder nu en fed og dvask Matrone og fylder, i søvnige Sting,

et Stykke Kanevas med Livets brogede Farver.

*

*

Det hedder sig, at Erik er kommen til Byen. Emmy fortalte forleden, at hun havde set ham.

Jeg er glad over, at han ikke har været herude. Jeg vil ikke, han skal mærke, hvor ilde det er gaaet mig.

* :i: *

Jeg fryser, og det er, som om hele Huset frøs. Aldrig har her været saa koldt og øde og tungt og trist. Vi lister om hinanden som Skygger. Ingen taler højt, og vi mødes som til en Begravelse.

Og naar Moder og jeg sidder alene om Aftenen, taler vi ikke. Vi sidder hver i sine Tanker, men jeg véd, at hendes Tanker kredser om mig.

12*2öo

Slutningen af September.

Bedst har jeg det hos Bedstemoder. Saa ofte jeg kan, gaar jeg derop om Formiddagen.

Gennem de larmende Gader, hvor Mennesker trænges og brydes og løber om Kap for at naa først til Maalet — gennem dette febrilske Liv, der synes mig raat og hæsligt, og hvis Summen i min Sjæl lyder som en øredøvende Kamp med hadefulde Skrig og fortvivlet Stønnen, flygter jeg hen til den lille Sidegade, hvor Bedstemoder bo'r. Allerede hører jeg Larmen som et dæmpet Virvar; men naar jeg sidder i Bedstemoders Dagligstue, føler jeg mig til Mode, som om jeg var undsluppen en stor Fare, der nu kun fornemmes som en fjærn Brusen.

Her er Lunhed og Stilhed, Fred for al Smærte, Lise for al Kval. Her falder hver oprørsk Tanke til Føje, her svales og dulmes alt hidsigt Begær og alle syge Længsler.

Her sidder Bedstemoder, gammel og mæt af Dage, som den store Livsvisdom, der ikke spørger og ikke dadler, men forstaar alt, tilgiver alt og véd Trøst for alt.261

Og- jeg bliver som Barn igen i Bedstemoders Stue. Sidder, som da jeg var lille Pige, paa en Skammel ved hendes Fødder og blader i de gamle Mapper med falmede Kobbere: Struense og hans smukke kongelige Synderinde, Frederik d. 6te som en stakkels tyndbenet Dreng i martialsk Generalsuniform, inspicerende Tropperne; Kristiansborg Slots Brand 1794; »Robbes Pierre«, der paa samme Billede fremstilles styrtende ud af Raadhusets

Vinduer og baaren til Guillotinen »med sønder-brukne Arme og Ben«; Fru Heiberg først som en koket, ubevidst Ungmø og siden som en sværmerisk Berømthed i Langsjal og med ætheriske Blikke.

Eller jeg faar et Haandarbejde og gør mig nyttig for Huset, eller jeg læser op af Avisen for Bedstemoder, der med Interesse følger de udenlandske Begivenheder og nikker højtideligt, hver Gang der mældes om nye Arbejderuroligheder.

Ja, hos Bedstemoder har jeg det godt. Og hun og gamle Marie kappes om at forkæle mig. Saasnart jeg blødt og godt er bragt til Sæde, siger Bedstemoder med en lille fiffig Hovedrysten hen til sin gamle Pige: »Naa2ö2

Marie, idag har vi vel ikke noget at byde Frøknen?« — hvorpaa Marie, ligesaa underfundigt, svarer: »Jeg véd det sandelig ikke, Frue, men jeg kan jo se ad.« Til almindelig Overraskelse indbringer hun saa lidt efter enten en Appelsin eller hjemmebagte Kager eller et Stykke Budding eller en Assiet med Syltetøj. Altid er der et lille Traktement, og altid smager det barnlig godt, fordi de to gamle Mennesket-er saa glade ved at byde mig det og forstaar, at jeg trænger til at behandles som et bedrøvet Barn.

Oktober.

Hvem der kunde rejse. Langt bort fra det altsammen. Jeg gyser for den lange Vinter, jeg gaar i Møde i Omgivelser, som hvert Minut paa Dagen minder mig om alt det, der er dødt og burde være begravet og glemt, men endnu svider i mig som levende Saar.

Men hvorhen og hvordan?

Det, jeg trængte til, var at komme ud paa egen Haand, arbejde haardt, selv tjene2ö3

mit Ophold, bryde mig en Vej. Men jeg kan jo intet uden den Smule Porcellænsmaling, der hverken er til at leve eller dø af.

Jeg har sagt til mig selv: Den eneste Udvej er, at Du rejser til Amerika og tager Plads som Bonne, Butiksjomfru, ligegyldigt hvad.

Men dertil er jeg for fejg. Jeg har ikke det hensynsløse Mod, der fordres til at tage ethvert Vilkaar. Min Krop er forkælet og tør ikke binde an med grovt Arbejde; og jeg véd, at jeg vilde lide ved at behandles som et Tyende.

Jeg vilde end ikke have den Energi, der behøvedes for at tiltvinge mig Rejsetilladelse. Jeg følte det forleden, da jeg prøvende sagde til Moder, at jeg tænkte paa at rejse. Hun blot saa forfærdet paa mig og sagde: »Og det kunde Du nænne mod mig!« I det samme var al min Vilje smæltet, og jeg sank sammen i Erkendelse af min Afmagt.

Nej, jeg har ikke Kraft og ikke Mod til at bryde ud. Men bliver jeg herhjemme, gaar jeg til Grunde. Jeg synes, at saadan som jeg har det, maa en Fugl føie det, der har siddet

k264

fangen i Bur, har været fri et Par dejlige Sommerdage og atter er bleven sat i Buret.

Der er noget i mig, der er knækket. Jeg har Trangen til at flyve bort, men alt det jeg basker med Vingerne, kan jeg ikke hæve mig til en ny Flugt.

13. Oktober.

Endelig er det sket, som jeg har haabet og frygtet og skælvet for som for noget skæbnesvangert. Jeg har mødt ham.

Jeg gik ind til Byen for at besøge Bedstemoder. Han kom, sammen med en anden Herre, imod mig. Paa lang Afstand saa vi hinanden. Af og til var der Folk imellem os, saa vi skjultes for hinanden; saa mødtes vore Blikke igen. Min første Tilskyndelse var at vende om. Men jeg tvang mig frem. Jeg følte, at der var noget, som nu maatte afgøres. Og fast og roligt — med en yderste Viljeanspændelse — holdt jeg mit Blik rettet mod hans. Vi var nu hinanden paa faa Skridt nær. Jeg saa en nervøs Flakken i hans Øjne — jeg vendte ikke mine bort — og idet vi passerede hinanden, greb han hastigt til Hatten og hilste.265

Det var første Gang, han havde hilst mig paa offenligt Sted.

Jeg følte, at jeg i det Øjeblik havde været den Stærke. Men i samme Nu, han var gledet forbi mig, var min Kraft brudt. Mine Ben rystede under mig, og jeg maatte ty ind i en Port og støtte mig.

Hvis han havde vendt om og var fulgt efter mig — det svimler for mig ved Tanken.

Men han kom ikke. Og mens jeg gik videre og jeg lidt efter lidt blev sikker paa, at han ikke kom, syntes jeg, at det baade var en ny bitter Skuffelse, og at der dog endnu var Haab for mig om Befrielse.

De sidste Dage i Oktober.

Jeg har i den senere Tid ofte været i Frederiksberg Have. Der er saa smukt i disse Dage, mens Bladene dør i de skønneste Farver og gyldne bæres til Jorden af syngende Sol-straaler.

Jeg forstaar, at denne Have søges af gamle Mennesker og ensomme Sjæle. Foran dens Gitter standser Byens Larm: den aabner sig som et Asyl for stille Tanker og stille Sorg.266

Den er som en Kirkegaard for forborgne Minder og bristede Forhaabninger.

Hver Dag møder jeg de samme Mennesker; jeg synes, jeg kender dem alle, og jeg tror at kende den Livshistorie, der fører hver af dem hid. Der er den gamle sirligt klædte Herre, hvis Mund altid mimrer i det vrede, hvide Ansigt og som ustandseligt slaar om sig med sin Stok. Hvad kan han vel være andet end en fordums Embedsmand, der stadig harmes over sin formentlig uretfærdige Afskedigelse? Og behøver man at spørge om, hvad hun tænker paa, den høje, slanke, sortklædte Dame, der kommer dér med sin halvvoksne, ligeledes sørgeklædte Datter, og som smiler mat og aandsfraværende, naar det muntre Pigebarn taler til hende? Eller hun da, den unge Krøbling, der rulles gennem Havens Gange af en træt og udslidt Morlille?

Eller jeg selv? Mon ikke alle de Andre aner den Skæbne, der har gjort mig til Medlem af deres lille Menighed?2
6y

Erik var for nogle Dage siden paa Besøg hos os. Men jeg saa ham ikke. Da jeg hørte hans Stemme i Entréen, skyndte jeg mig ind i mit Værelse, og da Moder lidt efter kom ind til mig og spurgte, om jeg ikke vilde hilse paa ham, bad jeg hende sige, at jeg ikke var rask.

i ste November.

Var det en Indbildning eller Virkelighed? Da jeg i Dag gik ud af Frederiksberg Have, syntes jeg henne mellem Vognene at se en Skikkelse forsvinde, som lignede Erik.

Skulde han have fulgt efter mig? Men hvis det var ham, hvorfor kom han da ikke hen til mig? Han har jo ingen Grund til at ville undgaa et Møde.268

3o. December.

To Maaneder er gaaet, siden jeg skrev i min Dagbog. Jeg syntes, jeg intet oplevede, der var værd at optegne. Jeg syntes, mit Liv var til Ende, og at det, der herefter kom, vilde kun være vissent Løv over det svundne og døde.

Men idet jeg syntes og mente saa, løj jeg for mig selv. Medens de sorgfulde og bitre Dage dryssede ned over mig, spirede i Stilhed, og uden at jeg turde vide af det, en ny spæd Vækst under det visne Løv.

Jeg mærkede — og jeg skammede mig derved —, at jeg var for ung til at være færdig med Livet. Jeg greb mig i at fantasere om en Fremtid, der ikke blot var Minder. Jeg søgte at trænge disse Anfægtelser tilbage — de var jo Helligbrøde mod min Sorg. Jeg klamrede mig til Sorgen, jeg søgte Ly og Beskyttelse under dens store, tunge Vinger som en Nonne i sin Klostercelle; men just som jeg troede mig allersikrest, følte jeg en Dag min Sjæl springe ud i Tusinde nye269

Anelser, Haab og Løfter, og jeg forstod, at jeg var overvunden.

Men jeg er intet fordringsfuldt Barn længer. Jeg venter ingen Æventyrprins, jeg tror ikke, Livet byder mig til et

evigt Festbord. Jeg véd, at jeg vil faa baade godt og ondt, flest Hverdage og kun en Gang imellem Fest; jeg véd, at det, der kommer, bliver hverken stort eller mærkeligt, men jeg véd ogsaa, at jeg maa være glad endda, og at det ialfald bliver Liv. Og leve maa jeg, ud i Lys og Luft, siden jeg ikke kan dø med det Døde, og siden jeg er for ung til at finde Fred i Sorgens Kloster.

Og siden Erik, min trofaste Ven, vil tage mig som den, jeg er — uden Forargelse og uden Bebrejdelser, fin og mandig uden at forlange nogen Ydmygelse af mig.

Det var ham, jeg saa hin Dag udenfor Frederiksberg Have. Faa Dage efter mødte jeg ham i Haven, og da vi siden fulgtes ad, fortalte han, at han mange Gange havde set mig derude, men havde holdt sig skjult, fordi han troede, jeg helst vilde være alene. Jeg svarede, at jeg ingen Grund havde til at søge Ensomhed, og han tav, uden at tro mig. I den2J0

følgende Tid mødte jeg ham af og til, og undertiden talte vi lidt sammen. Saa begyndte han igen at komme herhjemme, men naar han havde været her, greb Anfægtelserne min Sjæl.

Endelig en Aften, for en Uges Tid siden, traf han mig alene hjemme, og da var det, han lod mig forstaa, at han vidste det altsammen. Han sagde mig det ikke ligefrem. Han fortalte en Historie. Den lød:

En Ven af ham nede i Tyskland elskede en ung Dame. Han var en dygtig Købmand, brav og god, men hverken meget vittig eller interessant, — et jævnt Hverdagsmenneske af samme Kaliber som jeg selv omtrent, sagde han med et Smil. Hun var — nu kom en Mængde blomstrende Betegnelser.. Foruden alt dette yndige var hun et lille romantisk Menneske med højtflyvende Fordringer til Livet. Intet Under derfor, at hun lod sin Fætter Købmanden forstaa, at hans Kærlighed var haabløs. Hun fløj bort fra ham, og hun fløj højt. Men en skønne Dag traf han hende vingeskudt og bedrøvet. Hendes høje Flugt havde kun skaffet hende en stakket Lykke. Hendes Smærte gjorde ham mere ondt, end om >det havde været hans egen, for han elskede271

hende stadig og havde aldrig elsket nogen anden. Han bad hende ikke om at blive hans, han nænnede ikke at røre ved det syge Hjærte; men han forsøgte at vise hende, at hun ikke havde bedre Ven i Verden end ham, og at han ingen større Lykke vidste end at være god imod hende. Hun forstod ham ogsaa, og da noge^^Tid var gaaet, kom hun en Dao^ til ham og sagde, at hun holdt af ham. Og nu er de lykkelige Ægtefolk og Købmandsfolk i en lille tysk By.

— — Da Erik havde fortalt denne Historie, var vi begge lige forlegne, og ingen af os sagde længe noget. Vi sad og saa paa hinanden, og jeg tænkte, at han alligevel ikke vidste Alt. Derfor spurgte jeg omsider: »Den unge tyske Dame havde altsaa været forlovet med en anden?« »Nej« — svarede Erik og saa paa mig med et fast Blik: »Hun havde været en Andens Elskerinde.«

»Og alligevel . . .?«

»I hans Øjne havde hun ingen Brøde begaaet. Hun havde elsket den anden. Og han følte Glæde, fordi han nu kunde være en Hjælp for hende og fordi han vidste, at hun ikke blev hans Kone for at bedrage ham.«2J2

--Saa talte vi om andre Ting; men

da Erik gik, sagde jeg til ham: »Gør mig en Glæde. Kom til os Nytaarsaften og lad det være ligesom i gamle Dage.« Hans Øjne var fugtige og hans Stemme skælvede, da han svarede: »Tak, Julie.«

Men da siden Forældrene kom hjem, og jeg fortalte Moder, at ^jj^^^^g^edt Erik være hos os Nytaarsaften, blev hun glad, den søde lille Mo'r, som jeg i lange Tider ikke mindes at have set hende. Og vi blev siddende længe oppe sammen, som vi plejede før, og vi talte fortroligt sammen og vi græd sammen, men vi lo ogsaa, og Moder vidste ikke alt det gode, hun vilde gøre mig.

Saa er det da besluttet. Imorgen kommer Erik, og naar Nytaarstimen slaar paa det gamle Ur, vil ingen knaldende Champagnepropper akkompagnere dets festlige Klokkespil, men stille vil jeg trykke Eriks Haand og bede ham hjælpe mig med at gøre det nye Aar lykkeligt.

Forinden har jeg beskikket mit Hus. Jeg har iaften taget Afsked med alle mine smaa Erindringer om ham. Jeg har brændt hans Breve, for sidste Gang har jeg kysset dem,273

for sidste Gang har mine Taarer vædet dem. Jeg har ogsaa brændt hans Billeder; værst var det at slippe det, hvor han var en lille Dreng. Nu er det altsammen borte. Dog Sløret, som laa i Skuffen mellem alt det andet, kunde jeg ikke brænde. Moders og mit Slør. Jeg begravede mit Ansigt i det, og jeg syntes, det var et levende Væsen, en trofast Veninde, tavs overfor alle Andre, men hviskende til mig en mild og daarende Duft af dejlige Minder. Jeg kunde ikke dræbe det. Det klappede bedende min Kind, syntes jeg, jeg gav det Kys og Kærtegn; jeg græd i dets bløde Skød og jeg lovede det, at det og jeg alle Dage skulde blive sammen. Jeg svøber det om min Dagbog og gemmer dem, saa Ingen skal kunne finde dem. Men kommer der ensomme Stunder, hvor jeg synes, Livet er altfor graat og fattigt og ingenting, da søger jeg til mine to gamle Fortrolige og mindes med dem den flygtige Tid, da Livets brogede Mangfoldighed som en vidunderlig Aabenbaring benaadede min fattige Ungdom.

Min Dagbog er endt. Og Aaret, jeg gik saa usikker ind i, er endt. Min Skæbnes Aar blev det. Rigt paa Lykke og rigt paa Smærte.

Var Lykken eller Smærten størst? Jeg kan og vil ikke maale det. Jeg véd kun, at, jeg intet ønsker uskét.

Dejlige og forfærdelige Aar, med Tak skilles jeg fra Dig. Du har skrevet mig mit Livs uforglemmelige Æventyr.